
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2010.
Ericsson Nikola Tesla d.d.

SADRŽAJ

Godišnji izvještaj o stanju Društva	10 - 13
Poslovne odgovornosti/aktivnosti	14
Proizvodi i usluge	15
Prodaja i marketing	16-17
Znanstveno-istraživačke aktivnosti	18-19
Informacijsko-komunikacijske tehnologije za bolju kvalitetu života	20-31
Događaji u 2010. godini	32-33
Poslovanje Društva	34-35
Ključni financijski pokazatelji u 2010. godini	36-37
Informacije za dioničare	38-41

OPĆI IZVJEŠTAJ

Ericsson Nikola Tesla - društveno odgovoran poduzetnik	44
Ključne interesne skupine	45
Područja društveno odgovornog poslovanja	46-47
Ekonomska održivost	48-49
Uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju	50-53
Radna okolina	54-58
Tržišni odnosi	59
Primjena načela korporacijskog upravljanja	60-61
Zaštita okoliša	62-65
Odnosi sa zajednicom	66
Nagrade i priznanja u 2010. godini	67

DRUŠTVENI IZVJEŠTAJ

Profil Društva	70-71
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja	72
Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	73
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	74
Izveštaj o financijskom položaju	75-76
Izveštaj o novčanom toku	77-78
Izveštaj o promjenama u kapitalu i rezervama	79
Bilješke uz financijske izvještaje	80-133

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Ericsson Nikola Tesla vodeći je regionalni isporučitelj komunikacijskih proizvoda i usluga te isporučitelj inovativnih informacijsko-komunikacijskih rješenja vezanih uz zdravstvenu zaštitu, promet, državnu upravu, komunalne djelatnosti i multimedijску komunikaciju. Zahvaljujući aktivnostima Centra za istraživanje i razvoj te Centra za isporuku usluga, vodeći je hrvatski izvoznik znanja. Kao dio globalne korporacije Ericsson djeluje u sastavu Regije Zapadna i Srednja Europa (RWCE). Društveno je odgovorna kompanija koja svoju snažnu reputaciju, odnosno ugled gradi vjerodostojnim predstavljanjem kompanije i kvalitetnim odnosom prema svim zainteresiranim stranama - zaposlenicima, kupcima, partnerima, dobavljačima, dioničarima te široj društvenoj zajednici. Promiče održivi razvoj jer je riječ o poslovnoj strategiji čiji je cilj balansiranje dugoročnog rasta i konkurentnosti u promjenjivim vanjskim uvjetima s pozitivnim utjecajem na ekonomski i društveni razvoj te odnos prema okolišu.

VIZIJA

Regionalni ICT lider koji potiče i usmjerava razvoj komunikacija.

MISIJA

Kreirati inovativna ICT rješenja koja kontinuirano poboljšavaju život ljudi stvarajući novu vrijednost za poslovnu i društvenu zajednicu.

L. M. Ericsson
(1846. - 1926.)

KOMPANIJA BAŠTINI
PODUZETNIČKI STIL
L. M. ERICSSONA I
KREATIVNI PRISTUP
NIKOLE TESLE,
HRVATSKOG VIZIONARA
SVJETSKOG GLASA

Nikola Tesla
(1856. - 1943.)

Naziv kompanije	Ericsson Nikola Tesla d.d.
Djelatnost	Isporučitelj suvremenih informacijsko-komunikacijskih proizvoda, rješenja, softvera i usluga
Adresa	Krapinska 45, HR-10 000 Zagreb Poljička cesta 39, HR-21 000 Split
Telefon	Zagreb +385 1 36 53 535 Split +385 21 43 58 00
Telefaks	Zagreb +385 1 36 53 156 Split +385 21 43 58 34
E-pošta	etk.company@ericsson.com
Web	www.ericsson.com/hr
Osobni identifikacijski broj (OIB)	84214771175
Temeljni kapital Društva	133.165.000,00 kuna*
Dionice	1.331.650 dionica na ime
Nominalna vrijednost dionice	100,00 kuna*
Vlasnička struktura Društva	Ericsson 49,07 posto, ostali dioničari 50,23 posto, dionice u vlasništvu Društva 0,70 posto *
Trgovanje dionicom	Dionice Ericssona Nikole Tesle (ERNT-R-A) uvrštene su u kotaciju Redovitog tržišta Zagrebačke burze (ZSE).
Žiro račun	ZABA 2360000-1101235687 PBZ 2340009-1110012058 RBA 2484008-1100331673 ERSTE 2402006-1100414168
Uprava	Mr. sc. Gordana Kovačević
Predsjednik Nadzornog odbora	Roland Nordgren
Broj zaposlenih	1.595 *

* na dan 31. prosinca 2010. godine

OPĆI IZVJEŠTAJ 2010.
Ericsson Nikola Tesla d.d.

Mr. sc. Gordana Kovačević,
predsjednica Ericssona Nikole Tesle d.d.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O STANJU DRUŠTVA

2010. – STABILNO I U TEŠKIM UVJETIMA POSLOVANJA

Godinu 2010. možemo okarakterizirati kao izrazito zahtjevnu i tešku. Trendovi prisutni u širem ekonomskom okruženju preslikali su se i na ICT industriju što je dodatno usporilo punu realizaciju planiranih aktivnosti i strateških ciljeva. Posebno se to odnosi na usporavanje kapitalnih investicija telekomunikacijskih operatora, manje izdvajanje države u infrastrukturne projekte na području ICT-a kao i smanjenje budžeta naših poslovnih partnera i ostalih kupaca. Na smanjenje knjiženih narudžbi utjecao je manji volumen poslovanja na domaćem tržištu, što je kompenzirano porastom poslovnih aktivnosti na izvoznim tržištima, prvenstveno u Bjelorusiji i Bosni i Hercegovini te na Ericssonovu tržištu (porast razvojno-istraživačkih i ostalih usluga). Na smanjenje prihoda od prodaje dodatno je utjecala dinamika realizacije knjiženih narudžbi te manjak industrijskih komponenata i problemi u Ericssonovu lancu opskrbe.

Unatoč zahtjevnom poslovnom okruženju, zadržali smo dobru tržišnu poziciju, nastavili pružati podršku kupcima u modernizaciji njihovih mreža i uvođenju novih tehnologija te nastavili ulagati u nove strateške projekte i područja. U 2010. godini ostvarili smo svoje ciljeve vezano za profitabilnost poslovanja i jačanje novčanog toka od poslovnih aktivnosti te dodatno ojačali bilancu stanja.

Kompanija je tijekom 2010. godine bila izložena dodatnim rizicima poslovanja vezanim uz restrukturiranje BTA, najveće kazahstanske banke, što je rezultiralo otpisom potraživanja u vrijednosti od 126,5 milijuna kuna. Isključujući navedeni otpis potraživanja, kompanija bilježi porast neto dobiti od 17 posto u odnosu na 2009. godinu, što je s obzirom na okolnosti vrijedan rezultat. Važno je naglasiti da smo i u tim nepovoljnim uvjetima uspjeli naplatiti oko 60 posto potraživanja čime smo u 2010. godini dodatno osnažili financijski položaj i novčanu poziciju. Ujedno, rješavanjem tog slučaja kompanija je u velikoj mjeri smanjila kreditni rizik vezan uz financiranje kupaca.

Tijekom 2010. godine, na zahtjevno poslovno okruženje i sve jaču konkurenciju odgovorili smo prilagodbom organizacije novim tržišnim i tehnološkim zahtjevima kao i novim organizacijskim modelima i odgovornostima u globalnoj Ericssonovoj organizaciji. Ericsson Nikola Tesla pripada Regiji Zapadna i Srednja Europa, istodobno zadržavajući odgovornosti u ostalim Ericssonovim regijama kao i za dijelove poslovanja i proizvode koji su rezultat razvoja i aktivnosti naše kompanije. Nova organizacija potiče novi i inovativni način rada sa zajedničkim ciljem da budemo efikasniji i bliži kupcima nego ikada do sada, poboljšamo prodaju u postojećim i novim segmentima, unaprijedimo profitabilnost i novčani tok.

Nadalje, realizirali smo niz zajedničkih aktivnosti i projekata sa strateškim kupcima u zemlji i na našim izvoznim tržištima pokazujući i na taj način da su informacijsko-komunikacijske tehnologije neophodne kao pokretač bržeg gospodarskog oporavka i razvoja cijelog društva. Istaknula bih aktivnosti na transformaciji postojećih mreža u mreže nove generacije te sudjelovanje u pripremi uvođenja najnovijih tehnologija na svim našim tržištima. Svjedoci smo, također, zainteresiranosti operatora za četvrtu generaciju (4G) mobilnih komunikacijskih sustava koja će omogućiti veće brzine prijenosa i bogatiji izbor usluga. Tijekom 2010. godine postigli smo značajan rezultat kada je riječ o našim odgovornostima u globalnoj organizaciji na područjima istraživanja i razvoja te centra za isporuku usluga i drugih ekspertnih centara. Ovaj segment bilježi kontinuirani porast prodaje i čini 36 posto kompanijskih prihoda od prodaje.

Implementacija informacijsko-komunikacijskih tehnologija se nastavlja i u neoperatorskom segmentu, bilo da je riječ o poslovnim sustavima ili državnoj upravi. ICT rješenja, kao npr. e-zdravstvo, inteligentni prometni sustavi i rješenja iz područja sigurnosti pozitivno utječu na poslovanje, život ljudi i okoliš. Kao primjer spomenut ću e-zdravstvo koje je postalo naš prepoznatljiv visokotehnološki proizvod. Projekt informatizacije zdravstvenog sustava u Hrvatskoj doživio je tijekom 2010. godine novi iskorak u obliku realizacije novih funkcionalnosti poput eRecepta, eUputnice i eNaručivanja. Nadalje, Ericsson Mobile Health (EMH) proizvod namijenjen udaljenom medicinskom nadzoru zdravlja pacijenata, koji je nagrađen kao najbolja inovacija, spreman je za komercijalnu upotrebu.

Prošle godine sam u svom obraćanju naglasila da je ključ našeg daljnjeg stabilnog poslovanja u inovativnosti u svemu što radimo jer samo kreativnim radom, koji je usmjeren na stvaranje novih vrijednosti, možemo pridonijeti zadovoljstvu svih naših zainteresiranih skupina i napretku društva u cjelini. Vezano uz to ovdje ću spomenuti naš višegodišnji program poticanja inovativnosti u svim kompanijskim sredinama koji je u 2010. godini rezultirao s gotovo 1000 različitih inovativnih prijedloga, a neki među njima već su polučili vrijedne rezultate i na globalnoj razini. U 2010. godini organizirali smo Dan inovativnosti u Zagrebu i Splitu te vizualizirali najistaknutije inovatore i prezentirali najbolje inovacije.

Također smo obilježili desetu obljetnicu Ljetnog kampa Ericssona Nikole Tesle kroz koji je tijekom dosadašnjeg rada prošlo gotovo 300 studenata uz podršku mentora s Fakulteta elektrotehnike i računarstva iz Zagreba i Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje iz Splita te iz naše kompanije. Rezultati njihova rada vide se kroz realizaciju 162 studentska projekta i 82 prototipa.

2010. - STABILNI REZULTATI

- » KNJIŽENE NARUDŽBE 1.311,3 MHRK (1.386,2 MHRK)
- » PRIHOD OD PRODAJE 1.218,9 MHRK (1.400,0 MHRK)
- » NETO DOBIT (BEZ OTPISA POTRAŽIVANJA) 151 MHRK (128 MHRK)
- » POZITIVAN NOVČANI TOK
- » ZADRŽALI SMO RADNA MJESTA I SVOJU TRŽIŠNU POZICIJU
- » TROŠKOVNA I OPERATIVNA UČINKOVITOST
- » VISOK STUPANJ ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIKA

Ericsson Nikola Tesla je u 2010. godini ostvario sljedeće poslovne rezultate (u zagradama su podaci za 2009. godinu):

- » knjižene narudžbe u iznosu od 1.311,3 milijuna kuna (1.386,2 milijuna kuna)
- » prihod od prodaje u iznosu od 1.218,9 milijuna kuna (1.400,0 milijuna kuna)
- » neto dobit u iznosu od 24 milijuna kuna (128,4 milijuna kuna)
- » novčani tok od poslovnih aktivnosti u iznosu od 366,4 milijuna kuna (284 milijuna kuna)
- » motivirajuća kompanijska kultura što potvrđuje godišnje ispitivanje mišljenja zaposlenika putem ankete Dialog
- » zadovoljstvo kupaca potvrđeno kroz godišnje ispitivanje njihova zadovoljstva
- » zadovoljstvo dioničara, investitora i javnosti iskazano kroz nagradu Zagrebačke burze i Poslovnog dnevnika za transparentno poslovanje i odnose s investitorima te kroz godišnju nagradu Hrvatske udruge za odnose s javnošću (Grand Prix) za projekt obilježavanja 60. obljetnice kompanije.

Ukratko, u 2010. godini ostvarili smo solidnu neto dobit i snažan novčani tok od poslovnih aktivnosti. Nastavili smo investirati u razvojne projekte te zadržali radna mjesta i svoju tržišnu poziciju, ponajprije kao najvećeg hrvatskog izvoznika znanja.

POSLOVNA OČEKIVANJA

U novi poslovni ciklus ulazimo svjesni složenosti i dinamičnosti trendova koji karakteriziraju ICT industriju i e-poslovanje.

U tehnološkoj domeni tržište elektoničkih komunikacija karakterizira trend transformacije jezgrenih mreža prema mrežama sljedeće generacije uz uvođenje IMS arhitekture te snažan razvoj i implementacija pokretnih širokopojsnih mreža kao i optičkih pristupnih mreža sljedeće generacije. Transformacija postojeće mreže omogućit će daljnji razvoj, isporuku i rast naprednih usluga (npr. IPTV, usluga baziranih na poziciji, ...) uz zahtjeve za naprednim konvergentnim *billing and charging* i kompleksnim sustavima za upravljanje mrežom.

Širokopojsni pristup u mobilnim tehnologijama nastavit će intenzivan rast prvenstveno zbog rasta broja uređaja *smartphone* i *tablet*, ali i zbog trenda umrežavanja uređaja M2M (*machine-to-machine*). Značajan porast prometa u mobilnim mrežama zahtijevat će daljnje širenje HSPA i uvođenje LTE tehnologije. Hrvatska se implementacijom širokopojsnog pristupa baziranog na HSPA+ (42 Mbit/s) i LTE testne mreže pozicionirala među najnaprednije zemlje u svijetu u kojima se već danas mogu na konkretnim primjerima pokazati konvergencija fiksne i mobilne mreže te dosezi 4. generacije mobilnih komunikacijskih mreža.

Sasvim je sigurno da će poslovni izazovi obilježiti i 2011. godinu pa podizanje svijesti o poslovanju u novonastalim uvjetima i upravljanje rizicima trebaju biti u središtu naše pozornosti. Procjenjujući rizike poslovanja Ericssona Nikole Tesle u 2011. godini, ovdje spominjem sljedeće:

- » negativan utjecaj stalnih poremećaja na financijskom tržištu i usporavanja investicija operatora u razvoj mreža kao i smanjivanje investicija u odabranim ICT segmentima industrije i društva
- » konsolidacija među kupcima kao i između najvećih konkurenata što dodatno pojačava pritisak na cijene proizvoda i usluga
- » povećanje potreba za financiranjem kupaca

- » negativan utjecaj snažne kune te promjene u tečajevima eura (EUR) i dolara (USD)
- » nedostatak industrijskih komponenata na svjetskom tržištu te uska grla u opskrbi
- » prirodne nesreće koje remete proizvodnju, opskrbu i prijevoz
- » nastavak političke nesigurnosti i nestabilnosti na nekim tržištima.

Ericsson Nikola Tesla posluje sukladno svim važećim korporacijskim politikama i direktivama uključujući hrvatske propise i regulativu te načela korporacijskog upravljanja i poslovne etike.

U narednom razdoblju nastojat ćemo ojačati svoju poziciju u svim segmentima poslovanja i na svim kompanijskim tržištima dodatno se usmjeravajući na nove kupce i strateške poslove. Misija i strategija Ericssona Nikole Tesle usmjerene su na tri ključne interesne skupine: kupce, zaposlenike i dioničare. Uvijek je riječ o međuodnosu koji podrazumijeva stvaranje vrijednosti, razumijevanje potreba, razmjenu znanja te partnerstvo među sudionicima različitih procesa i aktivnosti. Usredotočit ćemo se na tri strateška cilja: profitabilan rast prodaje, prihvatljive marže i novčani tok te prodaju unutar grupacije. Inovativnost i proaktivan odnos prema potrebama korisnika naših proizvoda i usluga te stalna prilagodba tehnološkim, tržišnim i natjecateljskim uvjetima, imperativ su razvoja našeg budućeg poslovanja. Ericsson Nikola Tesla potpuno je usmjeren na postizanje dugoročnog profitabilnog rasta te zadržavanje kratkoročne stabilnosti. To ćemo nastojati postići strateškim poslovnim potezima, analiziranjem i reagiranjem na sve poslovne rizike, učinkovitošću te optimalnim korištenjem i kontinuiranim razvojem svih svojih resursa.

Svi ostali podaci koji prema članku 250.a Zakona o trgovačkim društvima moraju biti sastavni dio godišnjeg izvještaja o stanju Društva, nalaze se u priloženom Godišnjem izvještaju za 2010. godinu koji se sastoji od općeg izvještaja, društvenog izvještaja i financijskih izvještaja na dan 31. prosinca 2010. godine.

Gordana Kovačević
Predsjednica
Ericsson Nikola Tesla d.d.

POSLOVNE ODGOVORNOSTI/ AKTIVNOSTI

Ericsson Nikola Tesla vodeći je regionalni isporučitelj rješenja na području informacijsko-komunikacijskih tehnologija koji inovacijama i vođenjem promišlja i potiče poslovne prilike i stvara nove vrijednosti zajedno s kupcima.

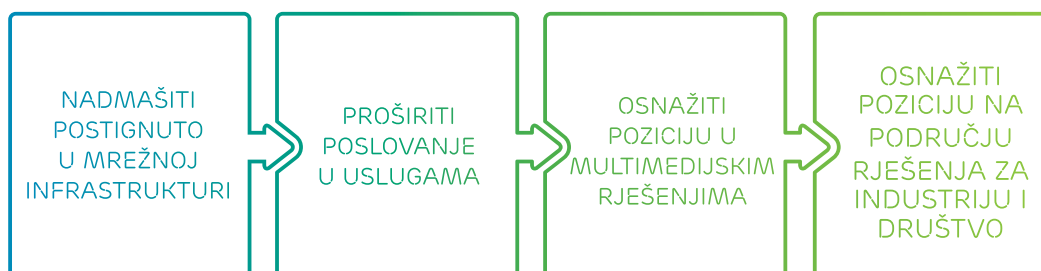
Osnovne kompanijske odgovornosti su:

- » istraživačko-razvojni centar
- » centar za cjelovita komunikacijska rješenja
- » centar za isporuku usluga
- » centar za ICT rješenja za industriju i društvo
- » prodajno-marketinška mreža.

Ericsson Nikola Tesla je kompanija koja:

- » kreira inovativna ICT rješenja koja poboljšavaju život ljudi, stvarajući novu vrijednost za poslovnu i društvenu zajednicu
- » potiče prosperitetno okruženje osiguravajući dostup suvremenim informacijsko-komunikacijskim sustavima i tehnologijama
- » radi na području naprednih tehnologija, uključujući i aktivnu ulogu u e-projektima
- » je među vodećim izvoznicima u zemlji, a na prvom mjestu kada je riječ o izvozu znanja.

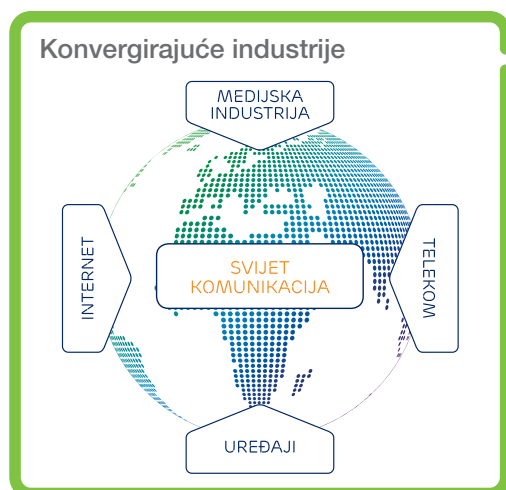
Balansiranje dugoročnog rasta i kratkoročne profitabilnosti

PROIZVODI I USLUGE

Svojim kupcima i partnerima Ericsson Nikola Tesla osigurava cijelu Ericssonovu listu komunikacijskih proizvoda, rješenja i usluga kao i proizvode, rješenja i usluge odabranih isporučitelja u sljedećim segmentima:

- » lista vodećih proizvoda namijenjenih mrežama visokih performansi
- » usluge s naglaskom na evoluciju mreža i efikasno upravljanje
- » multimedija s vodećim sustavima podrške poslovanju, TV rješenjima i aplikacijama
- » rješenja za odabrane segmente industrije i društva na temelju razumijevanja potreba korisnika nudeći koncept e2e (*end-to-end*).

PRODAJA I MARKETING

U ukupnoj prodaji Ericssona Nikole Tesle u 2010. godini udio domaćeg tržišta iznosi 28 posto, izvoz u ostale zemlje iznosi 36 posto, dok izvoz na Ericssonovo tržište sudjeluje s 36 posto.

DOMAĆE TRŽIŠTE

S vodećim operatorima na hrvatskom tržištu, Hrvatski Telekom, Vipnet i Tele2, nastavljena je suradnja na uvođenju suvremenih tehnoloških rješenja i usluga. Prihodi od prodaje bilježe smanjenje u odnosu na prethodnu godinu. Glavni razlog su negativna makroekonomska kretanja u Hrvatskoj i regulatorne intervencije koje su utjecale na smanjenje investicija operatora. Isto je rezultiralo sve jačim pritiskom na cijene naših proizvoda i usluga od strane kupaca. Prodajni rezultati dodatno su bili pod utjecajem manjka industrijskih komponenata i problema u Ericssonovu lancu opskrbe. Na domaćem tržištu ukupno je ostvareno 340 milijuna kuna prihoda od prodaje.

Suradnja s Hrvatskim Telekomom (HT) prvenstveno se odvijala na području izgradnje mrežne okosnice, širokopojasnog pristupa internetu, prijenosnih sustava i transformacije nepokretne govorne mreže u mrežu nove generacije baziranu na IMS (IP *Multimedia Subsystem*) arhitekturi.

U zadnjem tromjesečju 2010. godine Ericsson Nikola Tesla je s Hrvatskim Telekomom uspješno demonstrirao prvu testnu LTE mrežu u regiji i neke od atraktivnih usluga koje podržava ova najnaprednija tehnologija u svijetu mobilnih komunikacija (mobilni reporter, *mobile multiplayer gaming* te IPTV bazirani prijenos HD i 3D TV sadržaja posredstvom mobilne mreže). LTE tehnologija omogućuje i širenje brzog pristupa internetu na područja koja dosad nisu bila pokrivena mobilnim širokopojasnim pristupom. Prijenos podataka uz brzine veće od 100 Mbit/s nekoliko je puta brži nego na trenutačnoj komercijalnoj mobilnoj mreži u Hrvatskoj.

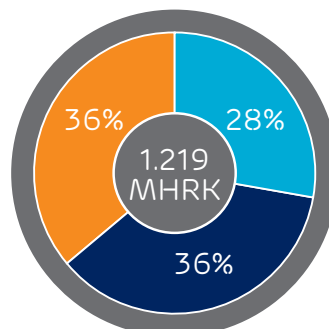
Aktivnosti s Vipnetom obuhvaćaju širenje i modernizaciju 2G i 3G infrastrukture, kao i daljnju suradnju na području jezgrene mreže i prijenosnih sustava. Nakon uspješne demonstracije bežičnog prijenosa podataka brzinom od 42 Mbit/s u prvoj polovici 2010. godine, ove su brzine postale komercijalno dostupne krajnjim korisnicima premijerno u Osijeku, a zatim i u drugim hrvatskim gradovima. Vipnet je također, u partnerstvu s Ericssonom Nikolom Teslom, svojim korisnicima omogućio novu tehnologiju zvuka visoke razlučivosti (HD), koja omogućuje osjetno poboljšanje kvalitete razgovora u 3G mreži.

Uspješna suradnja s Tele2 na širenju i modernizaciji 2G i 3G infrastrukture, s posebnim naglaskom na mobilni internet, potvrđena je produljenjem okvirnog ugovora o isporuci rješenja i usluga u prvom dijelu 2010. godine, dok je u zadnjem tromjesečju dogovoreno produljenje ugovora za upravljane usluge.

U segmentu ICT rješenja za industriju i društvo bili smo usmjereni na projekte nadogradnje nacionalnog ICT sustava primarne zdravstvene zaštite, realizaciju zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih

Prodaja po tržištima u 2010. godini

IZVOZNA TRŽIŠTA ■
DOMAĆE TRŽIŠTE ■
IZVOZ U ERICSSON ■

knjiga i katastra te modernizaciju infrastrukture HŽ-a. Ericsson Mobile Health (EMH), proizvod namijenjen udaljenom medicinskom nadzoru zdravlja pacijenata, spreman je za komercijalnu upotrebu te su u suradnji s korporacijom Ericsson započele aktivnosti vezane za plasman proizvoda na tržište.

IZVOZNA TRŽIŠTA

Na izvoznim tržištima (bez Ericssonovog tržišta) ukupno je ostvareno 434 milijuna kuna prihoda od prodaje.

Na tržištima u regiji (Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Kosovo) prihodi od prodaje iznose 202 milijuna kuna. Iako su prihodi od prodaje niži od prošlogodišnjih, što je posljedica dinamike u realizaciji projekata, knjižene narudžbe na bosansko-hercegovačkom i crnogorskom tržištu bilježe porast od 18 posto odnosno 15 posto.

S operatorom BH Telecom potpisan je dvogodišnji ugovor o uslugama podrške i održavanju cjelokupne mreže BH Telecoma. Također je potpisano nekoliko značajnih ugovora vezanih za proširenje i modernizaciju 2G i 3G mreže, modernizaciju jezgre mreže, nadogradnju fiksne mreže novom generacijom mrežnog čvora te integracijom sustava za upravljanje.

Početak 2010. godine s operatorom Crnogorski Telekom potpisan je okvirni ugovor kojim je definirana suradnja za naredno četverogodišnje razdoblje na području suvremenih softverskih rješenja za mobilne sustave. Nadalje, dogovoreni su i poslovi vezani za usluge podrške, modernizaciju fiksne mreže, proširenje 2G i 3G mreže (uključujući i realizaciju HSPA+ rješenja) te izgradnju redundantnog centra za mobilnu mrežu.

S kosovskim mobilnim operatorom Ipko nastavljena je suradnja koja je započela integracijom cjelovite GSM mreže ovog operatora. Novi poslovi vezani su za usluge softverske i hardverske podrške u naredne tri godine.

Na tržištu Zajednice Neovisnih Država ukupno je ostvareno 233 milijuna kuna prihoda od prodaje. Ovaj tržišni segment bilježi porast knjiženih narudžbi i prihoda od prodaje, prvenstveno zahvaljujući porastu volumena poslovanja na bjeloruskom tržištu.

Treba istaknuti suradnju s bjeloruskim operatorom Velcom na proširenju i modernizaciji 2G mreže te operatorom Beltelekom i to na području internetske tehnologije.

Kompanija je na tržištu Ruske Federacije, Moldavije, Gruzije, Kazahstana i Uzbekistana ugovorila nove izvozne poslove na području fiksnih sustava. Također je dogovorena isporuka IP orijentiranih rješenja za poslovne korisnike.

IZVOZ U ERICSSON

Ericssonovo tržište nastavilo je rasti i tijekom 2010. godine, a ukupni prihodi od prodaje iznose 445 milijuna kuna.

Centar za istraživanje i razvoj dovršio je razvoj nove generacije poslužitelja mobilnih mreža (MSC R 14.1) nakon čega je ovaj proizvod uspješno pušten u probni rad kod nekoliko globalnih operatora. Značajan doprinos prilikom puštanja u rad dali su stručnjaci Ericssona Nikole Tesle.

Zakružena je nova odgovornost za proizvodnu liniju poslužitelja fiksnih mreža (TSS). Nove odgovornosti dobivene su i za poslove verifikacije i održavanja integrirane telekomunikacijske platforme (IS) te za poslove verifikacije i integracije širokopojasnog mrežnog pristupa (GPON). Započela je priprema za značajno širenje razvojnih poslova platforme sustava radio mreže (CPP).

Stručnjaci Centra za isporuku usluga sudjelovali su na brojnim projektima poput: IMS Deutsche Telekom NGF (najveći IMS projekt u Regiji Zapadna i Srednja Europa koji uključuje kompletnu migraciju DT fiksne mreže s PSTN na IMS), LTE projekt za Vodafone Njemačka i Vodafone Velika Britanija, projekt revizije i optimizacije 3G mreže za T-Mobile Mađarska, IPTV projekt za Telecom Austria te projekt upravljanja uslugama za transportnu mrežu za Mobistar Belgija.

ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKE AKTIVNOSTI

U Centru za istraživanje i razvoj, koji djeluje u kompaniji Ericsson Nikola Tesla, tijekom 2010. godine razvijena je i puštena na tržište nova generacija poslužitelja za mobilne komutacije. Uloga i važnost naših timova i njihovih proizvoda u sklopu tog globalnog projekta bili su veoma značajni. Proširena je i odgovornost Centra za istraživanje i razvoj na područje rješenja poslužitelja za fiksne mreže. Tako je Ericssonu Nikoli Tesli pružena mogućnost preuzimanja značajne uloge u transformaciji operatorskih mreža na globalnoj razini. Započeo je i proces prijenosa tehnologije za aktivnosti na integraciji i verifikaciji proizvoda za širokopojasni pristup u fiksnim mrežama. Planirano je i pripremljeno proširenje razvojnih aktivnosti u sklopu platforme za sustave radio mreža.

Suradujući s ostalim istraživačkim grupama u sklopu korporacije Ericsson, naši stručnjaci i timovi širili su svoja znanja i na drugim novim područjima. Kod projekta xDia, vrednovani su novi alati koji omogućuju razvoj softvera modeliranjem i to unutar geografski distribuiranog projekta. Timovi su radili na lokacijama u Budimpešti, Zagrebu i Splitu, a rezultati su pokazali da se odabrani alati mogu koristiti u distribuiranom okruženju u standardnom razvojnom projektu.

Projekt CARE realiziran je kao zajednički projekt istraživačkih centara iz korporacije Ericsson i kompanije Ericsson Nikola Tesla. Cilj projekta bio je napraviti prototip za višestruke usluge za e-zdravstvo i to kroz jednu integriranu platformu. Ujedno, taj projekt namijenjen je za korištenje i promoviranje rješenja mobilnog zdravstva Ericsson Mobile Health (EMH). Rješenje je građeno oko aplikacijskog poslužitelja Ericsson Composition Engine koji poslužuje aplikacije e-zdravstva i m-zdravstva. Rad na ovom projektu s još ambicioznijim planovima i još većim brojem istraživača nastaviti će se i u ovoj godini.

Iznimno dobra suradnja odvijala se na zajedničkim istraživačkim projektima s Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Tu treba istaknuti projekte komunikacije između uređaja (M2M) te uspješno izradenu aplikaciju za istraživanje domene IP prometa koja zamjenjuje dio skupe ispitne opreme. Istraživanja dodatnih mogućnosti mrežnog simulatora (IMUNES) te usmjeravanja unutar takvog virtualnog mrežnog okruženja dala su jako obećavajuće rezultate. Rješenje je uključeno u komplet razvojnih alata.

Tijekom 2010. godine kroz nekoliko istraživačkih projekata i zajedničkih aktivnosti nastavljena je uspješna suradnja s vodećim hrvatskim fakultetima. Jedna od važnih točaka suradnje tijekom godine bio je 10. jubilarni Ljetni kamp koji je organiziran u suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu te s Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu.

Deset godina Ljetnog kampa

**PRIMJER
USPJEŠNE
SURADNJE
GOSPODARSTVA
I OBRAZOVANJA**

- » 3 Rektorove nagrade
- » 30 članaka u koautorstvu sa studentima iz radionice
- » 7 doktora znanosti iz redova sudionika
- » 7 doktora znanosti iz redova mentora iz kompanije
- » 16 doktorskih disertacija u završnoj fazi
- » > 150 diplomskih radova vezanih uz rad u radionici

10TH
SUMMER CAMP

Proteklih je deset godina kroz aktivnosti Ljetnog kampa prošlo gotovo 300 studenata, a rezultat njihova rada bio je veći broj uspješnih projekata.

Radni naslov Ljetnog kampa 2010. bio je: „ Za trenutnu primjenu: *Napredna rješenja i korisni demo prikazi*“. Sudionici kampa proučavali su odabrane probleme vezane uz aktivne istraživačko-razvojne projekte u Ericssonu Nikoli Tesli te su radili na aplikacijama namijenjenim budućoj primjeni. Osnovna ideja bila je omogućiti predlaganje inovativnih rješenja i prototipnih aplikacija, kao i poboljšanja postojećih, uz aktivno sudjelovanje studenata u istraživanju. Studenti su radili na metodama i alatima za izradu softvera te istraživanju na području e-zdravstva i m-zdravstva, kao i ostalim odabranim temama koje su važne za kompaniju, npr. dodavanje novih funkcionalnosti nekim lokalno korištenim aplikacijama te razvoj demonstracijskih programa prema zahtjevima kupca, a koji su se pojavili iz cijelog niza ideja predloženih kroz kompanijski sustav za upravljanje inovacijama.

Važna konstanta u aktivnostima istraživanja bila je suradnja na projektima koje financira Europska unija (EU). Projekt pod naslovom: Predviđanje kvalitete u razvoju aplikacija orijentiranih na usluge - Q-ImPrESS završen je 2010. godine, a imao je za cilj osiguravanje metoda i alata koji će omogućiti onima koji rade na razvoju programa, kao i onima koji samo koriste i održavaju programe, da predvide utjecaj odluka donesenih kod izrade softvera i razvojnih promjena na sustav u pogledu kvalitete usluge, kao i s obzirom na značajke lakog održavanja. Naši stručnjaci imali su odgovornost za prikupljanje zahtjeva i izradu demonstracijskog programa koji je korišten za procjenu metoda i alata ugrađenih u projekt. Povratne informacije za postignute rezultate i sveukupnu provedbu projekta dobivene od povjerenika za EU bile su veoma pozitivne.

Prepoznato je zalaganje i odgovornost naših stručnjaka na ranijim EU projektima (npr. projektu MPOWER). Rezultat toga bio je poziv za sudjelovanje na novom projektu pod nazivom universAAL – UNIVERzalna otvorena platforma i referentna specifikacija za život u potpomognutoj okolini. Glavni cilj tog projekta je učiniti tehnički izvedivim i ekonomski ostvarivim osmišljavanje, razradu i ostvarenje novih i inovativnih usluga namijenjenih unaprjeđenju života ljudi u potpomognutom okruženju (AAL). Rad na ovom projektu je započeo u veljači 2010. godine.

INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE ZA BOLJU KVALITETU ŽIVOTA

Hrvatska kompanija Ericsson Nikola Tesla, kao sastavni dio globalne korporacije Ericsson, dijeli zajedničku viziju „komunikacija dostupnih svima“ te uvjerenje prema kojem tehnologija mora biti u funkciji povećanja kvalitete života. Sudjelujući u kreiranju raznovrsnih dobrobiti za svakog pojedinca kao i za društvo općenito te racionalno koristeći prirodne resurse i energiju, kompanija unaprjeđuje vlastito poslovanje i svakodnevno pridonosi gospodarstvu u cjelini.

Ericsson Nikola Tesla nudi inovativna ICT rješenja osiguravajući dostupnost do suvremenih tehnologija koje podržavaju mobilnost, dostupnost korištenjem širokopojasnog pristupa, umreženost i održivost.

UBRZANI RAZVOJ MOBILNIH KOMUNIKACIJA

Ericssonu je trebalo oko 20 godina da instalira milijun baznih stanica kako je objavljeno 2007. godine, a svega tri godine za isporuku daljnjih milijun, pa je tako dva milijuna bazna stanica isporučena tijekom protekle 2010. godine.

Ericsson ima vodeću ulogu u usvajanju tehnologije mobilnog širokopojasnog pristupa i isporučio je većinu HSPA mreža koje rade brzinom od 14,4 Mbit/s ili više. Ericssonova oprema za mobilne mreže povezuje ukupno više od 1,5 milijardi ljudi širom svijeta. Glavni pokretač tog velikog ubrzanja je Ericssonova energetska učinkovita bazna stanica RBS 6000 koja podržava GSM/EDGE, WCDMA/HSPA i LTE standard u jednom pakiranju.

RBS 6000 serija zahtijeva svega 25 posto prostora kojeg su koristile prijašnje generacije uz kapacitet koji je 10 puta veći te reducira potrošnju energije za 20 do 65 posto u usporedbi s ranijim Ericssonovim baznim stanicama.

LTE TEHNOLOGIJA

Koristeći upravo ovu opremu Ericsson Nikola Tesla i Hrvatski Telekom su krajem listopada 2010. godine, po prvi put u Hrvatskoj, uživo demonstrirali implementiranu LTE (*Long Term Evolution*) testnu mrežu. Hrvatska je time uvrštena u skupinu zemalja koje među prvima u svijetu implementiraju najnapredniju LTE tehnologiju.

Prijenos podataka putem LTE mreže desetak je puta brži nego na trenutačnim komercijalnim mobilnim mrežama u Hrvatskoj, a LTE nudi učinkovito iskorištavanje frekvencijskog spektra te omogućuje ekonomično širenje brzog pristupa internetu u područja koja dosad nisu bila pokrivena mobilnim širokopojasnim pristupom.

Podsjetimo, kompanija Ericsson Nikola Tesla je prva u Hrvatskoj, još godinu dana prije ove demonstracije uživo, u sklopu svjetske turneje, u Zagrebu uživo pokazala LTE tehnologiju svojim kupcima, partnerima i javnosti. Važno je istaknuti da stručnjaci Ericssona Nikole Tesle u razvojno-istraživačkim centrima u Zagrebu i Splitu aktivno sudjeluju u globalnom razvoju LTE-a i IMS-a (*IP Multimedia Subsystem*).

LTE tehnologija omogućava velike brzine prijenosa, a podsustav IMS daje jednaku mogućnost i spektar usluga neovisno o korištenoj mreži i korisničkom uređaju pa konvergencija mobilne i fiksne mreže postaje stvarnost.

Uz impresivne brzine ova tehnologija jamči i visoku kvalitetu prijenosa podataka te pruža realnu podlogu za brojne multimedijske servise koje ćemo uskoro koristiti u svakodnevnom životu. Tijekom predstavljanja prve testne LTE mreže u Hrvatskoj javnosti su prezentirane tri nove, dosad neostvarive, usluge: mobilni reporter, *multiplayer gaming* te prijenos 3D TV sadržaja posredstvom mobilne mreže.

Mobilni reporter omogućuje jednostavan prijenos TV sadržaja u vrhunskoj kvaliteti, izravno do studija, bežičnim putem bez prethodno zakupljenih satelitskih veza. To je ujedno i strateški pomak za medijsku industriju jer će zahtijevati potpuno nov način razmišljanja i nove poslovne pristupe te redefiniranje uloge gledatelja koji više neće biti tek pasivni korisnik TV programa.

Korisnici svojim zahtjevima i idejama također usmjeravaju razvoj bežičnih širokopoljnih mreža i usluga pa već danas brza i učinkovita podatkovna komunikacija s vanjskim svijetom nije ovisna isključivo o fiksnim linijama. No, uskoro će biti moguće bežično igrati i kompjutorske igre u *multiplayer* modu, uz najveću kvalitetu odziva sa svih mjesta pokrivenih LTE mrežom.

Nadalje, zahvaljujući LTE mreži korisnici ubuduće više neće biti uskraćeni za TV sadržaj visoke kvalitete pa čak ni za 3D programe na mjestima poput marina ili na teško dostupnim mjestima do kojih nije provedena fiksna telekom mreža. Premda je, primjerice, za trodimenzionalnu televiziju potreban dvostruko veći prijenosni kapacitet nego za prijenos sadržaja iste rezolucije u dosad uobičajenoj 2D tehnologiji, upravo je LTE prijenos 3D TV sadržaja jedna od očekivanih primjena konvergencije mreža koja uvođenjem mobilne tehnologije sljedeće generacije dobiva novu dimenziju.

Ericsson ima vodeću ulogu u razvoju LTE tehnologije, od inicijalne istraživačke suradnje do finalnog standarda. Korporacija je do sada pustila u rad 16 LTE mreža u 11 zemalja na 3 kontinenta.

Za svoj doprinos LTE standardima, Ericssonova jedinica za istraživanje osvojila je glavnu nagradu na skupu Informa LTE Awards 2010 u Amsterdamu. Korporacija je bila vrlo aktivna u definiranju okvira za LTE tehnologiju još prije nego što je standardizacija uopće počela, a potom je u okviru 3GPP organizacije, nastavila snažno pridonositi razvoju te nove tehnologije. Stvaranje vrlo kvalitetnih LTE specifikacija omogućilo je rano komercijalno uvođenje LTE mobilnog širokopoljnog pristupa te stvorilo povjerenje cjelokupne industrije u LTE i pridonijelo korištenju ove napredne tehnologije.

Kako LTE standard predviđa rješenja za probleme koji su već prepoznati u GSM i WCDMA/HSPA specifikacijama, Ericsson ima pravo bogatstvo patenata u standardima koji se primjenjuju i za LTE. Četvrtina cjelokupnog intelektualnog vlasništva bitnog za standard čini ga najvećim nositeljem patenata u tom području.

Umrežavanjem do globalne povezanosti

MOBILNI ŠIROKOPOJASNI PRISTUP

Korištenjem Ericssonove Dual Carrier HSDPA tehnologije, u suradnji stručnjaka Vipneta i Ericssona Nikole Tesle, Osijek je prošle godine postao prvi hrvatski grad u kojem je komercijalno omogućen mobilni prijenos podataka uz brzine prijenosa do 42 Mbit/s. Također, do kraja 2010. godine čak je 17 hrvatskih gradova pokriveno HSPA+ tehnologijom, isporučenom od Ericssona Nikole Tesle, koja omogućuje "surfanje" brzinom do 21 Mbit/s.

U svijetu u kojem vrijeme postaje jedan od najvažnijih resursa, ovo rješenje koje predstavlja novi iskorak u razvoju brzina i kapaciteta mobilnog pristupa internetu, svrstava Hrvatsku visoko na listi zemalja u korištenju mobilnog širokopojasnog pristupa te korisnicima omogućava trenutni pristup željenim sadržajima i to samo godinu dana nakon što je Ericsson brzinu do 42 Mbit/s na komercijalnim proizvodima prvi put predstavio svijetu.

Iako mobilni širokopojasni pristup danas koristi svega 10 posto korisnika, on značajno podiže količinu prometa u mobilnim mrežama. Ericssonova mjerenja aktualnog prometa u mrežama širom svijeta pokazuju da se podatkovni promet u mobilnim mrežama gotovo utrostručio u samo godinu dana uz deset puta brži rast nego kod glasovnog prometa. Prema Ericssonovim mjerenjima na mrežama u radu u svim regijama svijeta, u 2010. godinu ušli smo s činjenicom da je mobilni podatkovni promet na globalnoj razini nadmašio glasovni. Ericssonovi podaci govore da je podatkovni promet globalno porastao 280 posto u 2008. i 2009. godini, a prognozira se udvostručenje prometa svake godine u sljedećih pet godina. Prema istoj statistici, izmjereni mobilni podatkovni promet u svijetu u drugom tromjesečju 2010. godine mjesečno iznosi gotovo 225 tisuća terabajta. Sve više korisnika rabi najsuvremenije uređaje koji generiraju podatkovni promet, poput pametnih telefona i bežično povezanih osobnih računala pa podaci pokazuju i da je promet u 3G mrežama nadmašio 2G promet.

Globalno, zahvaljujući 3G/HSPA standardima, raste i broj bežičnih M2M (*machine-to-machine*) veza, pa predviđanja ABI Researcha upućuju da će 2014. godine doseći više od 200 milijuna veza, a Ericsson predviđa čak 50 milijardi povezanih uređaja do 2020. godine. Ericsson želi imati važnu ulogu u tom svijetu i pomoći drugim tvrtkama u njihovom poslovanju, a ne biti samo tehnološka kompanija. Iz tog razloga sam ili u suradnji s drugim dobavljačima nudi sve više aplikacija kompatibilnih s najrazličitijim mobilnim uređajima na tržištu. Korporacija očekuje preko tri milijarde novih korisnika mobilnog širokopojasnog pristupa do 2015. godine te tvrdi da će Ericssonova vizija pomoći stvaranju svijeta u kojem će se uređaji automatski povezivati na internet, a razne funkcije će se, pristupom internetu, automatski izvršavati. Sve od čijeg povezivanja društvo ili pojedinac može ostvariti dobrobit, bit će umreženo.

Mnoge se djelatnosti poput zaštite zdravlja, prometa, javne uprave, komunalnih djelatnosti ili medijske industrije transformiraju zahvaljujući umreženom povezivanju njihovih procesa. U energetsom sektoru pametna mjerenja povećavaju poslovnu efikasnost i smanjuju troškove rada energetske tvrtke. Rješenja za praćenje transporta poboljšavaju optimizaciju ruta i sigurnost vozila na cestama. Komunikacija uređaja u stvarnom vremenu, daljinsko praćenje i liječenje poboljšat će i brigu o pacijentima. U tom segmentu, rješenja koja predstavljaju novi korak u zdravstvenoj skrbi razvija i Ericsson Nikola Tesla.

M-ZDRAVSTVO

Analize pokazuju da se razvoj zdravstvene skrbi, temeljen na suvremenim tehnologijama, kreće u dva osnovna smjera. Prvi je osiguranje relevantnih medicinskih informacija u bilo kojem trenutku i s bilo kojeg mjesta na kojem se pacijent nalazi, a drugi je vezan uz planiranje i donošenje odluka vezanih uz funkcioniranje zdravstvenog sustava, na temelju točnih, relevantnih i ažurnih informacija. Kompanija razvija rješenja u oba navedena smjera.

Proizvod Ericssona Nikole Tesle, Ericsson Mobile Health (EMH) rješenje je za daljinski nadzor pacijenata i ujedno dio Ericssonove vizije ICT industrije u službi čovjeka. Uslijed produljenja prosječnog životnog vijeka stanovništva, za otprilike tri mjeseca svake godine, današnji se sustavi i organizacije koje pružaju zdravstvenu skrb susreću sa složenim zahtjevima pružanja učinkovite i cjenovno prihvatljive medicinske usluge, pri čemu kvaliteta i sigurnost moraju ostati na najvišoj razini. Stoga se u tu sferu sve intenzivnije

uvode suvremena ICT rješenja koja omogućuju efikasan i pouzdan uvid u trenutačno zdravstveno stanje pacijenata izvan medicinske ustanove.

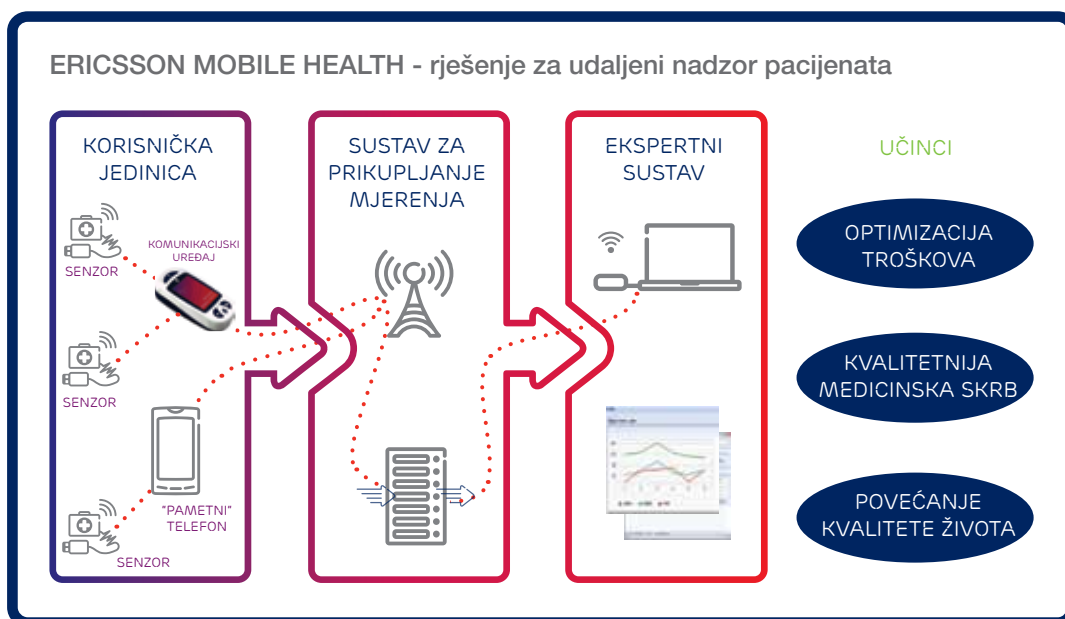
EMH je namijenjen mjerenju medicinskih parametara pacijenata koji nisu u bolnici, a imaju dugotrajno stabilno medicinsko stanje. Rješenje se sastoji od aplikacije, sustava poslužitelja i kompleta za pacijenta, pakiranog u posebno prilagođenu torbu s komunikacijskim uređajem, medicinskim senzorima i popratnim priborom, poput punjača i baterija. Središnji dio kompleta za pacijenta jest uređaj za komunikaciju koji prikuplja mjerenja senzora dostupnih preko Bluetooth sučelja i odašilje ih prema sustavu poslužitelja dostupnih putem mobilne mreže.

Liječnik pristupa sustavu poslužitelja i pregledava podatke o pacijentu koristeći aplikaciju namijenjenu liječniku. Medicinsko osoblje ima siguran, a istodobno jednostavno dostupan uvid u stanje pacijenta analizom raznih medicinskih parametara kao što su elektrokardiogram (EKG), spirometrija, krvni tlak, brzina otkucaja srca ili zasićenje krvi kisikom.

Zahvaljujući visokoj pouzdanosti i jednostavnosti upotrebe, EMH ima vrlo široko područje primjene, od bolesnika s kroničnim bolestima iz područja kardiologije i pulmologije, bolesnika na kućnoj njezi i onih otpuštenih iz bolnice ili nakon hitne medicinske intervencije pa do preventivnih pregleda. Uz to, EMH je prikladan za korištenje u programima za poboljšanje zdravstvenog stanja te kao podrška kliničkim ispitivanjima ili, ukratko, u svim situacijama kada je rezultate mjerenja medicinskih parametara potrebno prenijeti na udaljenu lokaciju.

EMH je prošao vrlo strogu certifikacijsku proceduru u skladu s Direktivom Europske unije. Ona uključuje provjeru Sustava osiguranja kvalitete proizvođača, u ovom slučaju Ericssona Nikole Tesle, prema međunarodnoj medicinskoj normi ISO13485:2003 te provjeru usklađenosti proizvoda s europskom direktivom MDD 93/42/EEC o medicinskim uređajima. Provjere je napravila kompanija Det Norske Veritas (DNV), a na temelju EC Deklaracije o sukladnosti, EMH proizvod je stekao pravo na oznaku CE 0434. Hrvatsko zakonodavstvo propisuje sličnu proceduru za svaki medicinski proizvod koji se plasira u Republici Hrvatskoj. Njezino uspješno svladavanje omogućilo je EMH-u upis u Očevidnik proizvođača medicinskih proizvoda i Očevidnik medicinskih proizvoda hrvatske Agencije za lijekove i medicinske proizvode.

EMH je obećavajuće rješenje za personaliziranu medicinu, jer omogućuje unaprjeđenje kvalitete života bolesnika uz sofisticirani liječnički nadzor. Medicinskom se osoblju uz korištenje EMH-a povećava efikasnost korištenjem dijagnostike i liječenja na daljinu čime se stvaraju dodatni preduvjeti za kvalitetnu zdravstvenu skrb. Tako je puno lakše učinkovito upravljati resursima, osigurati nadzor i terapiju što rezultira uštedama u liječenju i boljom kontrolom troškova.

Stručnjaci smatraju da je *telemonitoring*, odnosno telemedicinska usluga nadzora zdravstvenog statusa pacijenta na daljinu, realan potencijal za budućnost. Podaci poput rezultata mjerenja tlaka ili EKG-a prenose se automatski ili uz sudjelovanje pacijenta, fiksnim ili mobilnim mrežama, a služe optimizaciji liječenja pacijenta. Smanjenje broja rutinskih konzultacija kod liječnika, informacije o kontinuiranom stanju zdravlja koje omogućuju individualizirano i dugoročno optimalno liječenje te pogodnost komunikacije s liječnikom iz vlastitog doma, samo su neke od prednosti uvođenja *telemonitoringa*.

Stoga će rješenja iz domene mobilnog zdravstva, poput EMH-a, osigurati kvalitetniju i precizniju, individualiziranu sliku o pacijentima temeljem koje će dobro organizirani sustav moći pružati optimalnu zdravstvenu uslugu.

Kompanija Ericsson Nikola Tesla, kao sastavni dio korporacije koja djeluje na svjetskom tržištu, dobila je odgovornost za Ericsson Mobile Health na globalnoj razini.

Tako je mobilni operator Mobily nedavno pokrenuo prvu mHealth uslugu u Saudijskoj Arabiji, utemeljenu upravo na Ericssonovom rješenju za mobilno zdravstvo, što je ujedno i probni koncept za tamošnje glavne zdravstvene ustanove, koji će omogućiti učinkovit daljinski nadzor zdravlja pacijenata.

EMH je uspješno predstavljen na Mobile World Congressu u Barceloni, na Prvom kongresu o Telemedicini održanom u Tunisu, na međunarodnom CTIA Wireless 2010 showu u Las Vegasu, na Općoj godišnjoj skupštini dioničara Ericssona u Stockholmu, na međunarodnoj konferenciji Med-E-Tel u Luxembourg, u Šangaju na Svjetskoj izložbi Expo 2010, na Danima zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, na izložbi Vodafone Innovation Day u Düsseldorfu, na sajmu MEDICA 2010, najvećem svjetskom godišnjem okupljanju profesionalaca u zdravstvu, na susretu s medijima o održivosti i ICT-u u Ericssonovom sjedištu u Kisti te na GSMA Mobile Asia kongresu 2010 u Hong Kongu.

Krajem prošle godine, kompanija Ericsson Nikola Tesla je na natječaju Vidi e-novation, u kategoriji velikih tvrtki, za svoj inovativni proizvod Ericsson Mobile Health, osvojila glavnu nagradu „Zlatno Teslino jaje“.

E-ZDRAVSTVO

Neovisno o prostornom, vremenskom ili kulturološkom okviru, zdravlje je jedna od univerzalnih ljudskih vrijednosti. Nove mogućnosti, često povezane sa sve sofisticiranijim i skupljim dijagnostičkim i ostalim postupcima, novim inovativnim lijekovima te izraženom potrebom za multidisciplinarnim pristupom, utječu na povećana očekivanja stanovništva, čineći upravljanje i financiranje zdravstvenog sustava izrazito složenom zadaćom. Korištenje suvremenih informatičkih rješenja u zdravstvenim sustavima osigurava pravodobnu raspoloživost cjelovitih informacija o pacijentu te tako omogućuje visoku kvalitetu zdravstvenih usluga. Rješenje Ericssona Nikole Tesle – HNIS (*Healthcare Networking Information System*), kao suvremena platforma za integraciju rješenja u zdravstvu, daje podršku važnim poslovnim procesima. Funkcionalnosti poput eRecepta, eUputnice, eNaručivanja ili eKartona osiguravaju sve preduvjete da pacijent uistinu postane središte pozornosti zdravstvenog sustava. Tome, uz primjenu tehnologije, pridonose i usluge vezane uz uspostavu i optimizaciju poslovnih procesa u zdravstvu.

Sustav za informatizaciju procesa i poslovanja bolnica (HIS – *Hospital Information System*) predstavlja dodatni alat u zdravstvenoj skrbi, dajući ključne pretpostavke za učinkovito i kvalitetno obavljanje posla na svim razinama zdravstvenog sustava.

To kratkoročno znači da se zbog značajnog reduciranja administrativnih aktivnosti minimizira nepotreban broj doticaja pacijenta sa zdravstvenim sustavom te da se pacijentu omogućuje više kvalitetnog vremena s njegovim liječnikom. U konačnici, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), kao operator sustava, na temelju informacija prikupljenih ovim sustavom mogu utjecati na racionalizaciju poslovanja i poboljšati organizaciju te dodatno unaprijediti kvalitetu zdravstvenog sustava na korist svih pacijenata.

Cilj ovih rješenja Ericssona Nikole Tesle je učiniti zdravstvenu zaštitu dostupnijom svim građanima. ICT rješenja tu imaju značajnu ulogu jer smanjuju administrativno opterećenje te unapređuju transparentnost poslovanja u zdravstvu. Time se stvaraju pozitivni efekti na kapacitet i propusnu

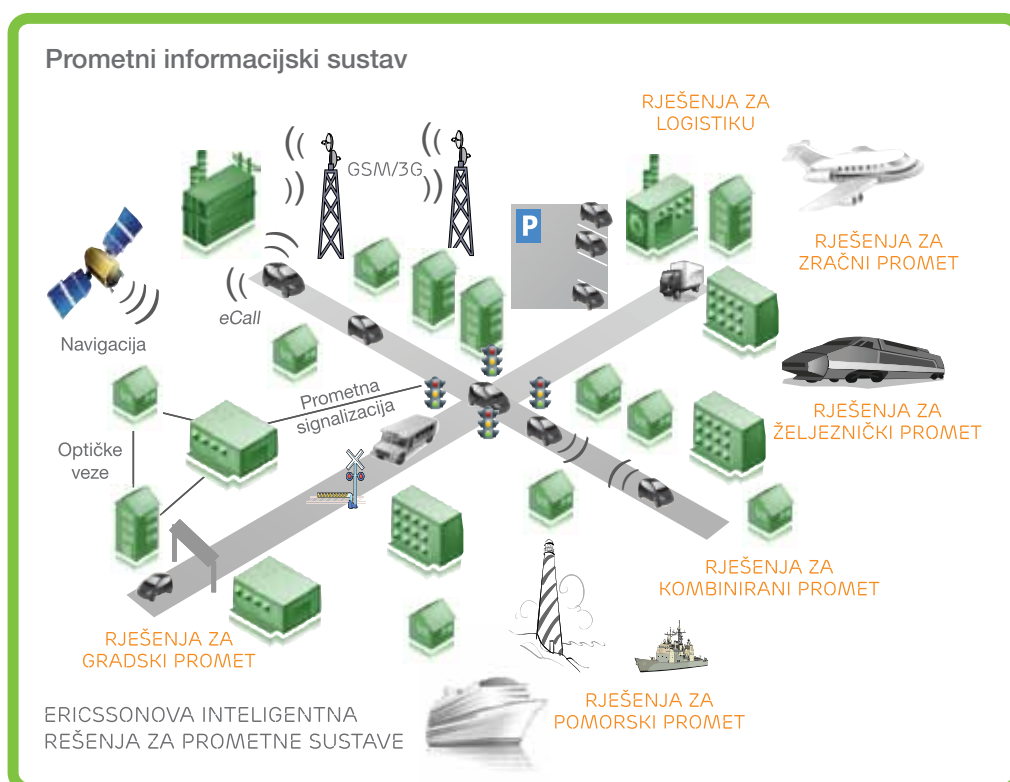
moć zdravstvenog sustava, a digitalizacijom informacija i njihovom obradom moguće je doći do vrlo vrijednih spoznaja o funkcioniranju pojedinog zdravstvenog subjekta ili cjelokupnog sustava čime se stvara pouzdan temelj za donošenje kvalitetnih odluka u procesu upravljanja sustavom.

U okviru nacionalnog projekta e-zdravstvo do sada su implementirane funkcionalnosti eRecepta, eUputnica i eNaručivanja, a njegova se i puna primjena na području cijele Hrvatske očekuje tijekom 2011. godine.

Prema istraživanju kuće Health Consumer Powerhouse, koja prati i analizira trendove u području zdravstva u Europi i Kanadi, već danas zdravstveni sustav u Hrvatskoj po svojoj informatiziranosti dijeli treće mjesto s Velikom Britanijom, Švedskom i Islandom. Kvaliteta rješenja, uz njegov pozitivan utjecaj na okoliš, osigurale su mu mjesto u Top 25 globalnih pametnih ICT rješenja, prema Izvještaju SMART 2020 nezavisne neprofitne organizacije The Climate Group i Globalne inicijative za e-održivost.

PROMET

Promet ljudi i dobara predstavlja jedan od temelja civilizacije. Održivi razvoj suvremenog društva traži rješavanje osnovnih izazova suvremenog prometa: optimizaciju prometa, sigurnost svih sudionika u prometu, energetska učinkovitost i smanjenje štetnog utjecaja na okoliš. Odgovor na navedene izazove pružaju inteligentna prometna rješenja (*Intelligent Transport Systems - ITS*), koja osiguravaju optimalno korištenje prometne infrastrukture i prometnih procesa, čime se smanjuje emisija stakleničkih plinova i poboljšava energetska učinkovitost te pruža upravljačko-operativni okvir za nove i nastupajuće prometne tehnologije. Inovativna ITS rješenja temelje se na primjeni javnih mobilnih komunikacijskih mreža za potrebe pouzdanog i brzog prijenosa informacija koristeći napredna rješenja, poput lokacijske inteligencije u javnim mobilnim mrežama, za postizanje točnog uvida u stanje prometa u stvarnom vremenu, bez potrebe ugradnje dodatne infrastrukture u cestovnoj mreži.

Postizanje točnog uvida u stanje prometa temeljni je preduvjet za izgradnju učinkovitog sustava upravljanja prometom na svim razinama, od gradske do nacionalne. Uspješna sinergija javnih mobilnih komunikacija i satelitske navigacije pruža dodatna poboljšanja u kvaliteti određivanja položaja i drugih parametara pokretljivosti, čime se omogućuje postizanje točne procjene stanja prometa po segmentima prometne mreže u stvarnom vremenu.

Ericsson je jedan od globalnih lidera u ovom području i u transportnoj je industriji prepoznat kao kompanija koja je svojim zalaganjem za održivi razvoj i svojim znanjima na području komunikacija ujedno i zamašnjak razvoja inteligentnih transportnih sustava.

Ericsson Nikola Tesla je rano prepoznao važnost ITS-a pa aktivno sudjeluje u oblikovanju korporacijskih rješenja u ovom području i važan je čimbenik Ericssonove ITS strategije.

ITS portfelj Ericssona Nikole Tesle uključuje inteligentna rješenja za cestovni, pomorski i željeznički promet, a temelji se na provjerenim proizvodima korporacije Ericsson, lokacijskoj inteligenciji u javnim mobilnim mrežama te znanju i kompetencijama domaćih stručnjaka. Ericsson Nikola Tesla aktivni je sudionik paneuropskog projekta uvođenja ePoziva (*eCall*), automatske notifikacije prometne nesreće iz vozila i ostvarenja izravne komunikacije iz vozila s pristupnom točkom javne sigurnosti, te partner u nacionalnom eCall pilotu Republike Hrvatske. Sustav za nadzor i praćenje pomorskog prometa, postavljen za potrebe Luke Rijeka, sinergijom najnovijih informacijsko-komunikacijskih tehnologija omogućuje uspješno praćenje i optimalno upravljanje cjelokupnim pomorskim prometom. Prototip Zagrebačkog prometno-informacijskog sustava razvijen u Ericssonu Nikoli Tesli uspješno demonstrira poslovna i tehnološka rješenja nove ITS generacije. Nastao je na temelju lokacijske inteligencije, bez potrebe instaliranja dodatne infrastrukture na cestovnoj mreži. Prototip ICT rješenja za upravljanje korištenjem mreže napojnih stanica električnih vozila Ericssonov je prilog aktualnoj problematici prijelaza s klasičnih na nove pogonske sustave vozila (hibridna i električna vozila). Ovakva inovativna ITS rješenja omogućuju optimizaciju prometa, energetska učinkovitost i smanjuju štetan utjecaj prometa na okoliš. U urbanim cjelinama, povezivanjem prometnih sustava i javnih pokretnih komunikacija, postiže se aktivno uključivanje građana u prometni sustav čime se povećava djelotvornost sustava, smanjuje stres sudionicima u prometu te skraćuje vrijeme putovanja.

Povezivanjem različitih sustava, uz istodobno prikupljanje i obradu podataka, ITS rješenja ulaze u fazu šire implementacije, a razvoj suvremenih mobilnih komunikacija jedan je od ključnih čimbenika koji to omogućuju.

TEHNOLOGIJA U SLUŽBI OSOBA TREĆE DOBI

Prema posljednjim procjenama, do 2060. godine broj osoba starijih od 80 godina u Europi će se utrostručiti. Ta će brojka predstavljati veliki pritisak na budući zdravstveni i gospodarski sustav posebno imajući u vidu da se istodobno broj mladih, koji bi se trebali brinuti za starije, znatno smanjuje. Kao jedno od mogućih rješenja ovog problema ističe se koncept „Život potpomognut okolinom“. Riječ je o korištenju informacijsko-komunikacijskih tehnologija za povećanje kvalitete života starijih osoba, produženje njihovog samostalnog života kod kuće, poboljšanje zdravlja te smanjenje troškova njihovog liječenja. Pod istim je nazivom osnovan inovacijski i tehnološki program financiran od Europske komisije namijenjen rješavanju problema starenja stanovništva.

Mobilne mreže

U sklopu programa, početkom prošle godine pokrenut je projekt pod nazivom universAAL čiji je cilj omogućiti jednostavnu implementaciju inovativnih rješenja te poboljšati njihovu ekonomsku isplativost. Preduvjet uspjeha projekta je platforma koja će olakšati tehničku implementaciju i djelovati kao otvoren i zajednički temelj za programere i krajnje korisnike. U razvoju platforme koristit će se znanja i rješenja s prijašnjih, srodnih, europskih projekata. Temeljem kompetencija u području e-zdravstva i pozitivnih iskustava u prethodnoj suradnji, u projektu sudjeluje i Ericsson Nikola Tesla te još 16 partnera iz Europske unije. Kompanija sudjeluje u definiranju referentne arhitekture, implementaciji platforme te u razvoju odgovarajućih inovativnih rješenja. Odgovorna je za razvoj modula izobrazbe i materijala koji će se koristiti za prijenos znanja u projektu i izvan njega.

Nadalje, podržat ćemo napore u standardizaciji platforme i njezinih rješenja u projektu Specifikacija usluga u zdravstvenoj skrbi (*Healthcare Services Specification*) te Continua Health Alliance standardizacijskim organizacijama.

Ericsson Nikola Tesla sudjeluje i u suvremenim zajedničkim istraživanjima čije rezultate koristi u proširenju i poboljšavanju postojećih kompanijskih rješenja u području e-zdravstva, a rezultati projekta će pomoći i u integraciji EMH proizvoda s umreženim informacijskim sustavom zdravstvene skrbi. Stečena iskustva pridonijet će još jačem pozicioniranju kompanije kao vodeće u regiji u području razvoja, integracije i isporuke rješenja u e-zdravstvu.

DIGITALNI GRADOVI

Svjetska populacija nalazi se u procesu urbanizacije s eksponencijalnim uzlaznim trendom nezabilježnim u dosadašnjoj povijesti. Prema predviđanjima Ujedinjenih naroda do 2020. godine dvije trećine ljudi živjet će u gradovima. Zbog toga će se povećati važnost gradova i urbane politike kao globalne, nacionalne i lokalne zadaće i ona će dobiti temeljno značenje u kreiranju odgovora na glavne svjetske izazove. U ovako kompleksnim okolnostima razvoja gradova kao održivih zajednica, s jedne strane sa snažnim zahtjevima na gradove kao pokretače gospodarskih, socijalnih, kulturnih i ekoloških aspekata društva, a s druge strane ograničenjima kao što je postojeća infrastruktura, poglavito zagušenje prometnih sustava te znatne razlike u pogledu gospodarskih i socijalnih mogućnosti pojedinih gradskih područja, nameće se jedan vrlo važan izazov, a to je sigurnost.

Ericssonova sigurnosna rješenja za gradove temelje se na inovativnim mobilnim telekom tehnologijama s lokacijskom inteligencijom integriranom u ICT rješenja zajedno sa senzorskim, video i ostalim sigurnosnim sustavima te gradskom infrastrukturom. Ova rješenja pružaju učinkovit i pouzdan odgovor na sigurnosne izazove u urbanim sredinama, od monitoriranja, detekcije incidenata, upravljanja u slučaju hitnih situacija i katastrofa raznih uzroka pa do uklanjanja negativnih posljedica. Sustav združuje funkcije koje uključuju napredne komunikacije, upravljanje alarmima i događajima, upravljanje podacima te upravljanje resursima i dijeljenje informacija, što je ključno za podršku pri odlučivanju u okolnostima nezgode. Vrlo bitna odrednica Ericssonovih sigurnosnih sustava je tzv. „rano upozorenje“ kao reakcija na incidente u stvarnom vremenu, čime se bitno smanjuju materijalne štete i ljudske žrtve. Ovi sustavi imaju i mogućnost dinamičkog i lokacijski selektivnog upravljanja u velikim katastrofama čime se smanjuje mogućnost nekontroliranih procesa, npr. panike kod ljudi. Uvođenjem novih tehnologija bitno se povećava učinkovitost postojećih sigurnosnih sustava i postiže visoka razina složenih odgovora na ugroze te jača kapacitet zaštite i spašavanja građanstva u urbanim sredinama.

E-UPRAVA I E-URED

Informacijsko-komunikacijske tehnologije imaju značajan utjecaj na naš način života i rada. One i u privatnoj i poslovnoj sferi života ljudi u 21. stoljeću mijenjaju, reorganiziraju i iz temelja restrukturiraju postojeće načine komuniciranja, način rada i industrijske sektore te nameću nove oblike i kanale interakcije građana s državnim upravama.

Zato je Središnji državni ured za e-Hrvatsku osnovao Forum za elektroničko uredsko poslovanje (Forum e-Ured) s ciljem izrade specifikacije jednoznačnog sustava upravljanja elektroničkim ispravama baziranog na široko prihvaćenim konceptima elektroničkih spisovodstvenih sustava i specifikaciji

MoReq2. Cilj specifikacije je postizanje jednoobraznosti u implementaciji postupaka u uredskom poslovanju, kroz primjenu ICT-a. Tako e-Ured podupire infrastrukturna djelovanja tijela državne uprave prihvaćena od strane Vlade Republike Hrvatske, s ciljem povećanja zadovoljstva korisnika, racionalizacije administrativnih postupaka te postizanja bolje kvalitete života građana.

Jedan od glavnih sudionika u aktivnostima informatizacije i transformacije državne uprave jest i Ericsson Nikola Tesla, kao društveno odgovorna kompanija, zainteresirana je za praćenje i sudjelovanje u aktivnostima čija je osnovna zadaća povećanje kvalitete života. Kompanija raspolaže bogatim i jedinstvenim iskustvom na širem tržištu, u razvoju suvremenih infrastrukturnih rješenja, a isto tako i formalnim znanjima koja kontinuirano koristi u razvoju nove verzije međunarodnog standarda za upravljanje elektroničkim zapisima u državnim tijelima.

Kompanija aktivno podupire tijela državne uprave u prijelazu s papirnatog na elektronički način poslovanja te u kreiranju sigurnog, jedinstvenog dokumentacijskog sustava za tijela državne uprave i javne vlasti. Krajnji cilj je povećanje zadovoljstva korisnika, racionalizacija administrativnih postupaka te postizanje bolje kvalitete života svih građana u Republici Hrvatskoj.

DRUŠTVENE MREŽE

Digitalno doba u kojem živimo donijelo je ogromnu računalnu moć, mobilne komunikacije te brzi pristup internetu bez obzira na mjesto na kojem se nalazimo. Povezivanje na mrežu, neovisno o prostornim i vremenskim granicama postaje ključni temelj napretka, ali i nešto što ljudi počinju uzimati „zdravo za gotovo“. Posebno se to odnosi na društveno umrežavanje putem mobilnih uređaja i osobnih računala. Primjerice, preko 200 mobilnih operatora u 60 zemalja omogućuju i promoviraju društvenu mrežu Facebook, uz preko 100 milijuna aktivnih korisnika koji Facebooku pristupaju putem svojih mobilnih uređaja. Ovo podupire i nedavna Ericssonova studija o ponašanju korisnika te pokazuje da 80 posto korisnika mobilnog širokopojasnog pristupa zahtijeva pristup u svako vrijeme i sa svakog mjesta jer je to postalo dio njihove svakodnevnice. Studija se temelji na iskustvima 4580 korisnika sa 6 zrelih tržišta. Ona pokazuje da s porastom mobilnog podatkovnog prometa korisnici vezu putem mobilnog širokopojasnog pristupa doživljavaju osobnom poput mobilnog telefona. Tako je 80 posto ispitanika reklo da ne bi dijelilo svoje prijenosno računalo ni sa kim, a vezu mobilnog širokopojasnog pristupa ne bi dijelilo njih 65 posto. Novo ponašanje korisnika zahtijeva da mobilne mreže budu prilagođene podatkovnom kao i glasovnom prometu. Očekuje se da će ovo uključivati značajnu modernizaciju mreža i transformaciju na all-IP tehnologije i nove sustave podrške, područja gdje je Ericsson dobro pozicioniran i može pomoći operatorima da profitiraju od ovih novih mogućnosti.

GIGABITNE PASIVNE OPTIČKE MREŽE (GPON)

GPON je jedna od globalno najbrže rastućih pristupnih tehnologija, a njen razvoj i standardizacija nude brojne mogućnosti za buduće širokopojasne pristupne mreže i usluge poput prijenosa govora putem internetskog protokola, videa na zahtjev, prijenosa HDTV-a ili 3D TV-a i slično.

Prema procjenama stručnjaka, razvoj optičke pristupne infrastrukture jedan je od preduvjeta zadovoljavanja rastućih potreba korisnika u pogledu brzine prijenosa i jamac dugoročne konkurentnosti u segmentu telekomunikacija te važan pokretač rasta bruto društvenog proizvoda. Prepoznaje to i novi prijedlog Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2015. godine. Hrvatski Telekom je vrlo rano uočio globalni trend te krajem prošle godine uspješno programski nadogradio svoj GPON sustav koji je u radu već pune dvije godine.

Kako bi svojim korisnicima omogućio još bolju i stabilniju uslugu, Hrvatski Telekom je kao partnera u izgradnji aktivnog dijela mreže odabrao Ericsson te mu povjerio nadogradnju GPON platforme kako bi ostvario mogućnost kvalitetnijeg upravljanja mrežom, omogućio učinkovitije proširenje kapaciteta te osigurao efikasnije održavanje uz niže troškove.

Krajem prošle godine značajan dio odgovornosti za istraživanje i razvoj GPON-a dobio je Centar za istraživanje i razvoj Ericssona Nikole Tesle. To je ujedno i najbolje priznanje kompanijskim stručnjacima da ravnopravno „drže korak“ s globalnom konkurencijom.

MULTIMEDIJA

Razvoj GPON infrastrukture nedvojbeno utječe i na način korištenja multimedije u svakodnevnom životu. Ericssonov ConsumerLab objavio je rezultate nedavne studije pod nazivom “Multi Screen Media Consumption 2010”. Podaci su prikupljeni u Kini, Njemačkoj, Španjolskoj, Švedskoj, Tajvanu, Velikoj Britaniji i SAD-u. Uzorak u studiji predstavlja više od 300 milijuna korisnika, a rezultati pokazuju da ljudi do 35 posto svog slobodnog vremena troše gledajući TV i video sadržaje, pri čemu su korisnici sve svjesniji novih tehnologija što stvara nove obrasce u konzumiranju medija.

Barem jednom tjedno, 93 posto ispitanika još uvijek gleda uobičajeni TV program, no uloga televizije se mijenja zahvaljujući uvođenju novih distribucijskih kanala. Više od 70 posto ispitanih korisnika koristi *streaming*, učitavanje ili gledanje snimljenog TV programa na tjednoj osnovi, a 50 posto koristi internetske usluge TV/video sadržaja na zahtjev svaki tjedan.

TV program uživo još je uvijek vrlo važan korisnicima, no mogućnost odluke kada i kako gledati televiziju utjecat će na njenu ulogu u narednom razdoblju. Korisnici u budućnosti žele personalizirane, lake za korištenje i visokokvalitetne usluge na zahtjev bez umetnutih reklama.

KONVERGENTNE MREŽE

Ericssonova strategija razvoja mreže usmjerena je prema konvergiranoj arhitekturi mreže utemeljenoj na internetskom protokolu (IP), a omogućuje isporuku bilo koje usluge na bilo koji povezani uređaj, gdje god se nalazio. Ciljana arhitektura pretpostavlja širokopojasnu pristupnu mrežu koja se temelji na naprednim fiksnim i bežičnim tehnologijama kao što su gigabitna pasivna optička mreža (GPON) i LTE. U narednom razdoblju najznačajniji će biti razvoj i implementacija mobilnih širokopojasnih mreža kao i fiksnih optičkih pristupnih mreža sljedeće generacije.

Širokopojasni pristup predstavlja temeljnu infrastrukturu 21. stoljeća koja će omogućiti razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija, što je ključni čimbenik veće produktivnosti i gospodarskog rasta. Različite znanstveno-istraživačke studije pokazuju da svaka zemlja u kojoj je uveden širokopojasni pristup i u kojoj se ulaže u infrastrukturu i usluge bilježi gospodarski rast i otvara nova radna mjesta. Širokopojasna infrastruktura je „zelená” tehnologija i predstavlja temeljnu komponentu u izgradnji održive budućnosti.

Osnovne koristi od konvergentnih mreža su smanjenje troškova i operativna poboljšanja. Naime, bolje je imati jednu konvergiranu mrežu umjesto nekoliko manjih namjenskih mreža, jer je instalacija i održavanje jedne mreže značajno jeftinije od instaliranja i održavanja nekoliko različitih namjenskih.

Druga najvažnija korist od mrežne konvergenције leži u omogućavanju novih aplikacija uz povećavanje efikasnosti. Za krajnje korisnike pogodnosti su pristup bilo kojoj usluzi s bilo kojeg uređaja (telefon, osobno računalo, TV ili bilo koji drugi elektronički uređaj) i bilo kojeg mjesta (u pokretu, s udaljene lokacije). Dodatno, nove interaktivne i multimedijске usluge omogućit će bogatiji i učinkovitiji način komuniciranja.

Inovativni osiguravatelji IPTV usluga već danas spajaju TV uređaj, mobilni telefon i osobno računalo omogućujući da bilo koja slika, video ili glazbeni sadržaj koji se nalaze na računalo budu prikazani na bilo kojem zaslonu. Nove IPTV platforme omogućuju niz usluga vezanih uz isporuku sadržaja na razne uređaje te uklanjaju barijeru između TV uređaja i osobnih računala i uvode novu generaciju korisničkog sučelja. Ericssonov portfelj tu nudi sistemsku integraciju i savjetodavne usluge, Ericssonov nagrađivani IPTV *middleware*, OpenStream Digital Services Platformu za funkcionalnost videa na zahtjev te WatchPoint Content Management System vezan uz izazov isporuke jednakog sadržaja u različitim formatima i na različite uređaje.

ICT I E-ODRŽIVOST

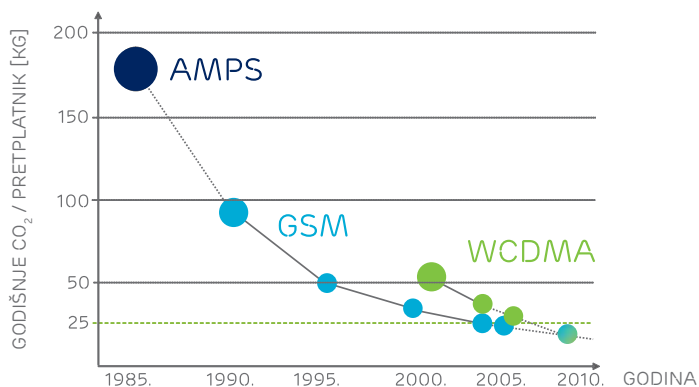
Širokopolasni pristup ne igra samo ključnu ulogu u novim poslovnim modelima koji će transformirati gospodarstvo, već i smanjuje emisiju ugljičnog dioksida (CO₂) uz novi način rada i života.

Telekom operatori, također, sve više žele smanjiti utjecaj na okoliš uz rast poslovanja. Stoga Ericsson operatorima nudi pionirski TCO₂ pristup koji mjeri emisiju ugljičnog dioksida uz kontrolu cjelokupnih troškova vlasništva. Postizanjem najbolje kombinacije investiranja u optimizaciju energetske učinkovitosti, TCO₂ pristup podržava ciljeve operatora u području očuvanja okoliša, ali i razvoja poslovanja te omogućuje uštedu novca uz smanjenje negativnog utjecaja na okoliš.

Tako je australski operator Telstra u suradnji s Ericssonovim konzultantima provjerio emisiju ugljičnog dioksida te energetska učinkovitost svoje mobilne mreže. Studija je potvrdila korist koju je Telstra dobila implementacijom opisane inicijative te pokazala mogućnost smanjenja emisije CO₂ do 30 posto u radio pristupnoj mreži te 56 posto u jezgrenoju mreži.

Danas ICT industrija pridonosi ukupnoj emisiji ugljičnog dioksida sa svega 2 posto. Međutim, primjenom suvremenih tehnologija u ostalim industrijskim sektorima emisija se može smanjiti za 5 do 20 posto. Primjenom informacijsko-komunikacijske tehnologije na različite industrijske sektore možemo povezati različite uređaje za nadzor i kontrolu te postići uštede u potrošnji energije i pozitivno utjecati na okoliš.

Emisija CO₂ po pretplatniku, korištenjem Ericssonove mobilne mreže

Uvođenje ICT rješenja, uz to što znatno ubrzava i pojednostavljuje procese, dovodi do izbjegavanja nepotrebnog korištenja prijevoznih sredstava i znatno utječe na smanjivanje emisije ugljičnog dioksida i zagađenja općenito.

Uz to, širokopojasni pristup će omogućiti ljudima da žive i rade gdje žele te time usporiti proces urbanizacije i učestalost putovanja. Širokopojasni pristup, također, nudi i fleksibilne oblike rada kao što su rad za vrijeme putovanja, rad s udaljene lokacije te u konačnici rad s bilo kojeg mjesta. Time se postiže veća radna učinkovitost i ljudima ostaje više slobodnog vremena za obitelj i prijatelje.

Primjena telekonferencije odnosno videokonferencije može smanjiti potrebu za poslovnim putovanjima i time utjecati na smanjenje emisije ugljičnog dioksida.

Iako je ponekad izravna komunikacija neophodna i ne treba ju odbaciti, suvremena ICT rješenja omogućavaju različite načine komunikacije kao i različite oblike automatizacije u podršci poslovnim procesima. Na taj se način postiže usredotočenost na sadržaj posla, a ne formu i nepotrebnu administraciju.

Jasno, više slobodnog vremena, mogućnost obavljanja različitih aktivnosti bez fizičkog doticaja s drugim ljudima, obilje informacija i njihova laka dostupnost koju donose novi sustavi, mogu se iskoristiti na dobar, ali i na pogrešan način. Za očekivati je da će uz mudru politiku upravljanja novim mogućnostima, gdje važnu ulogu igraju obitelj, obrazovne ustanove i društvo u cjelini, pozitivne strane prevladati. Ljudska radoznalost u kombinaciji sa svim prednostima koje donose suvremeni ICT sustavi, polako nas približava viziji budućnosti u kojoj se ljudi mogu posvetiti onome što ih u potpunosti ispunjava i čime najviše pridonose društvu.

DOGAĐAJI U 2010. GODINI

- » Na najpoznatijem svjetskom kongresu mobilnih komunikacija, Mobile World Congress, održanom u Barceloni, Ericsson Nikola Tesla prezentirao je svoja rješenja za e-zdravstvo. Poseban naglasak stavljen je na demonstraciju rješenja za m-zdravstvo (*mobile health*) koje podržava udaljeni nadzor pacijenata kroz praćenje vitalnih funkcija u realnom vremenu.
- » Na konferenciji za novinare Ericssona Nikole Tesle u Zagrebu i Splitu objavljeni su rezultati poslovanja u 2009. godini i očekivanja u 2010. godini. Pored toga, kao nastavak našeg strateškog opredjeljenja u povezivanju gospodarstva i znanosti, na konferenciji u Zagrebu i Splitu svečano su potpisani Sporazumi o suradnji Ericssona Nikole Tesle i Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu te Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu.
- » Na Telecom Areni 2010, regionalnoj konferenciji o elektroničkim komunikacijama, naši stručnjaci predstavili su LTE (*Long Term Evolution*) tehnologiju te sudjelovali u panel diskusiji pod nazivom „Održivi i odgovorni sektor - kako ICT može pomoći u razvoju društva te kako može zaštititi okruženje?“.
- » U radnom posjetu Ericssonu Nikoli Tesli boravila je delegacija Vlade Republike Hrvatske koju je predvodila predsjednica Vlade u pratnji potpredsjednika Vlade i ministra zdravstva i socijalne skrbi, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, ministra pravosuđa te drugih suradnika. Predsjednica Ericssona Nikole Tesle visokim je gostima prezentirala značajna postignuća i odgovornosti kompanije na domaćem i izvoznim tržištima s posebnim naglaskom na izvoz znanja i nova inovativna ICT rješenja razvijena u Ericssonu Nikoli Tesli. Nakon obilaska kompanije, pred okupljenim novinarima predsjednica Vlade izrazila je iskreno zadovoljstvo kompanijskim vodstvom i zaposlenicima koji su čak i u kriznim uvjetima poslovanja postigli stabilne rezultate.
- » Održana je Glavna skupština dioničara Ericssona Nikole Tesle.
- » Na konferenciji za novinare Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, koja se održala u Kulturno-informativnom centru u Gospiću, demonstriran je probni rad novih funkcionalnosti u e-zdravstvu. Projekt e-zdravstvo, koji uključuje funkcionalnosti eRecept, eUputnica i eNaručivanje, započeo je probnu primjenu u Ličko-senjskoj i Međimurskoj županiji. Istaknuto je da će sofisticirani sustav e-zdravstva unaprijediti život i poslovanje svim njegovim korisnicima. Prema istraživanju kuće Health Consumer Powerhouse (HCP) sa sjedištem u Bruxellesu koja od 2005. godine prati i analizira trendove na području zdravstva u Europi i Kanadi, zdravstveni sustav u Hrvatskoj u pogledu informatizacije zdravstva dijeli treće mjesto s Velikom Britanijom, Švedskom i Islandom.
- » Održan je 33. MIPRO, najveća međunarodna manifestacija na području informacijskih i komunikacijskih tehnologija te mikroelektronike u Hrvatskoj i u ovom dijelu Europe. Tijekom svečanog otvorenja premijerno je, ne samo u Hrvatskoj, nego i u ovom dijelu Europe, uzvanicima demonstriran bežični prijenos podataka uz rekordne brzine prijenosa do 42 Mbit/s. To su izvanredno postignuće sudionicima MIPRO-a prezentirali Gordana Kovačević, predsjednica Ericssona Nikole Tesle, i Mladen Pejković, predsjednik Uprave Vipneta. Stručnjaci kompanije aktivno su sudjelovali u radu skupa.
- » Pod sloganom „Bolji grad, bolji život“ održana je svjetska izložba EXPO 2010 na kojoj je predstavljena vizija o boljem životu u urbanim sredinama budućnosti. Na izložbi su stručnjaci Ericssona Nikole Tesle u okviru Ericsson Innovation Foruma predstavili demo program iz područja mobilnog zdravstva (*Ericsson Mobile Health* - EMH) koji su posjetitelji ocijenili kao inovativno rješenje s velikim poslovnim potencijalom.
- » U radnom posjetu Ericssonu Nikoli Tesli boravio je predsjednik Republike Hrvatske sa suradnicima. Tijekom susreta predsjednica Ericssona Nikole Tesle upoznala je goste s poslovnim rezultatima i aktivnostima na domaćem i inozemnim tržištima te planovima za budući razvoj poslovanja.

Nakon razmjene mišljenja o brojnim temama, visoki je gost sa suradnicima obišao kompaniju. Domaćini su ga informirali o važnim aktivnostima i projektima, a stručnjaci mu predstavili najnovija rješenja na području e-zdravstva.

- » U Ericssonu Nikoli Tesli svečano je obilježena deseta obljetnica Ljetnog kampa. Od 2001. godine naovamo, realizirana su 162 studentska projekta i 82 prototipa uz sudjelovanje gotovo 300 studenata te podršku 73 mentora s fakulteta i iz kompanije. Za svoj rad polaznici su primili brojna priznanja, među kojima tri Rektorove nagrade.
- » ARCA, 8. međunarodni sajam inovacija, novih tehnologija i proizvoda kojemu je cilj povezivanje znanosti i gospodarstva održan je u Zagrebu. U sklopu sajma održana je i konferencija „Inovacijama do konkurentnosti”, na kojoj su sudjelovali eminentni stručnjaci iz Hrvatske, Sjedinjenih Američkih Država, Slovenije, Austrije, Mađarske, Rusije i Rumunjske. Ključne teme o kojima se raspravljalo bile su stvaranje poticajne klime za inovatorstvo, kreativni odnos poslodavca i inovatora u tvrtkama, akademskoj zajednici i ostalim institucijama, akademsko obrazovanje i osposobljavanje za primijenjena istraživanja te primjeri dobre prakse. Na konferenciji su, uz ugledne domaće i strane stručnjake, sudjelovali i stručnjaci Ericssona Nikole Tesle.
- » Ericsson Nikola Tesla i Hrvatski Telekom, po prvi put u Hrvatskoj, uživo su demonstrirali implementiranu LTE (*Long Term Evolution*) ispitnu mrežu. Nova mreža omogućuje višestruko veće brzine i kvalitetu prijenosa podataka te korištenje brojnih multimedijских usluga s primjenom u svakodnevnom životu. Zahvaljujući brzini prijenosa podataka, konvergencija mobilne i fiksne mreže postaje stvarnost. IMS (*IP Multimedia Subsystem*) koji je Hrvatski Telekom implementirao daje jednaku mogućnost i spektar usluga neovisno o korištenoj pristupnoj mreži i korisničkom uređaju. Hrvatska je tako među prvim zemljama u svijetu uvrštena u one koje implementiraju najnapredniju LTE tehnologiju (4G).
- » Na Danu novih tehnologija (DaNTE) sudjelovali su stručnjaci kompanije te javnosti prezentirali inovativna ICT rješenja u prometnom i komunalnom sektoru te u zdravstvu.
- » Na sajmu MEDICA, izložbi Vodafone Innovation Day, Danima zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine te GSMA Mobile Asia kongresu prezentiran je Ericsson Mobile Health, proizvod za udaljeni medicinski nadzor pacijenata.
- » Na tradicionalnom međunarodnom simpoziju o telekomunikacijama BIHTEL 2010, stručnjaci Ericssona Nikole Tesle prezentirali su okupljenim posjetiteljima napredna telekomunikacijska rješenja.
- » Ericsson Nikola Tesla je jubilarni, deseti put, uspješno sudjelovao na Festivalu informacijskih i komunikacijskih tehnologija (INFOFEST), u Budvi.
- » Zapaženo je bilo sudjelovanje kompanijskih stručnjaka na međunarodnoj izložbi komunikacija, informatike, bankarskih sustava, uredske opreme i sigurnosnih sustava, poznatoj pod nazivom TIBO, koja je održana u Minsku, u Bjelorusiji.
- » Tradicionalni, peti po redu, Dan dobavljača i partnera Ericssona Nikole Tesle, održan u prostoru kompanije, okupio je sve ključne kompanijske dobavljače i partnere. Događaj je tematski bio posvećen razdoblju promjena, odnosno prilagodbama novim tržišnim i tehnološkim zahtjevima te novim organizacijskim modelima i odgovornostima.
- » Suradnjom stručnjaka Vipneta i Ericssona Nikole Tesle te korištenjem Ericssonove najsuvremenije tehnologije Osijek je postao prvi grad u kojemu su dostupne brzine od 42 Mbit/s.
- » Božićnim domjenkom na kojemu se okupilo gotovo 600 gostiju iz zemlje i inozemstva kompanija je obilježila završetak još jedne poslovne godine.

Andrew Skelton,
direktor Financija Ericssona Nikole Tesle d.d.

POSLOVANJE DRUŠTVA

JAKO DOBRI REZULTATI UNATOČ TEŠKIM UVJETIMA POSLOVANJA

Pod utjecajem događaja na globalnoj ekonomskoj sceni poslovanje Ericssona Nikole Tesle tijekom 2010. godine odvijalo se u iznimno teškim uvjetima. U takvim okolnostima zabilježili smo, unatoč smanjenju prihoda od prodaje, jako dobre rezultate u pogledu neto dobiti i neto novca od poslovnih aktivnosti.

Utjecaj globalne ekonomske krize u najvećoj se mjeri odrazio na naše poslovne aktivnosti u Kazahstanu, otpisom potraživanja u iznosu od 126,5 milijuna kuna. Ta su potraživanja proizašla iz ugovora o financiranju kupaca sklopljenog 2005. godine i u potpunosti pokrivenog instrumentima osiguranja BTA banke u kojoj je tijekom 2010. godine provedeno temeljito financijsko restrukturiranje.

Kao rezultat pravodobno poduzetih mjera za što blaži utjecaj restrukturiranja BTA banke na naše poslovanje, uspjeli smo ubrzati naplatu 150 milijuna kuna preostalih potraživanja, a pozitivan utjecaj naših mjera vidljiv je u 366,4 milijuna kuna neto novca od poslovnih aktivnosti te u novcu i novčanim ekvivalentima koji su na kraju godine iznosili 673,9 milijuna kuna.

Neto dobit za 2010. godinu ostvarena u iznosu od 150,5 milijuna kuna, isključujući kazahstanska potraživanja, predstavlja 12,3 posto povrata od prodaje. Pad prodaje od 13 posto u odnosu na prethodnu godinu rezultat je usporavanja kapitalnih investicija operatora, manjih izdvajanja države u projekte infrastrukture na području informacijsko-komunikacijskih tehnologija, smanjenja budžeta naših poslovnih partnera i kupaca te manjka industrijskih komponenata i problema u lancu opskrbe.

OSIGURATI RAST POSLOVANJA

Tijekom 2010. godine zadržana je usmjerenost na stabilnost poslovanja uz stvaranje uvjeta za budući rast. U velikoj smo mjeri smanjili izloženost bilance riziku i ostvarili daljnje smanjenje troškova. Dugoročni zajmovi i potraživanja te potraživanja od kupaca ukupno su smanjeni za 372,8 milijuna kuna ili 51 posto u usporedbi s krajem 2009. godine, a uspjeli smo ostvariti smanjenje od 17 posto troškova prodaje i administrativnih troškova u odnosu na prethodnu godinu. Istodobno smo, daljnjim ulaganjem u razvoj kompetencija i razvojne projekte, podržali provođenje poslovne strategije. Takav nam je pristup pomogao da učvrstimo svoju poziciju i spremno dočekamo razdoblje ekonomskog oporavka.

Investiranje i podržavanje rasta prodaje ključne su točke našeg uspjeha u budućnosti. Nastojat ćemo osigurati rast poslovanja na odgovarajući način te podržati spomenute aktivnosti kroz poboljšanje načina rada, povećanje učinkovitosti i daljnje odgovorno ponašanje u upravljanju rizicima. Tijekom godine smo, u skladu s time, održavali partnerske, ali i gradili nove odnose s izvoznim kreditnim institucijama i komercijalnim bankama, a u cilju uvođenja novih načina rada i isporuke cjelovitih rješenja za financiranje kupaca.

POSLOVNI IZGLEDI

Ulaskom u 2011. godinu počinje se javljati razlog za oprezan optimizam, a nalazimo ga u laganom oporavku lokalnih i regionalnih ekonomija. Provođenjem svoje strategije u sadašnjem ćemo okruženju nastojati održati dobar financijski rezultat i ostvariti što veću vrijednost za dioničare, a pritom štitići svoje zaposlenike i isporučivati iznimnu vrijednost kupcima.

Uz ovakve se izazove javljaju i jedinstvene prilike. Mjere poduzete tijekom 2010. godine omogućile su da u 2011. godinu uđemo s jačom bilancom stanja te da se usredotočimo na rast prihoda, ulaganja za budućnost i ostvarenje još boljih rezultata.

Sve ove aktivnosti utemeljene su na kulturi koja kupca stavlja u prvi plan. Stoga, nastavljajući tradiciju dužu od šezdeset godina, moramo i dalje izgrađivati i razvijati jake i uspješne odnose s kupcima te koristiti kompetencije i znanje svojih zaposlenika kao značajnu prednost u odnosu na konkurenciju.

Andrew Skelton
Direktor Financija
Ericsson Nikola Tesla d.d.

KLJUČNI FINANCIJSKI POKAZATELJI U 2010. GODINI

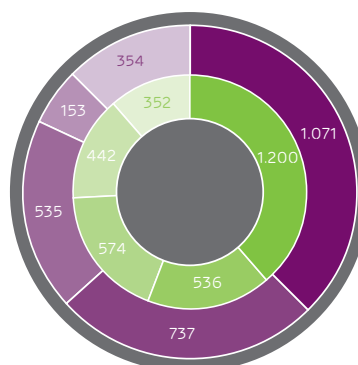
u milijunima kuna, osim zarade po dionici	2010. ⁽¹⁾	2010.	2009.	2008.
PROFITABILNOST:				
Prihodi od prodaje	1.219	1.219	1.400	1.800
Bruto marža	17%	17%	13%	17%
Dobit iz poslovanja	111	-15	66	163
Dobit prije oporezivanja	152	26	127	212
Dobit za godinu	151	24	128	204
Troškovi iz poslovanja	111	237	138	158
Zarada po dionici (kn)	114	18	98	156
FINANCIJSKI POLOŽAJ NA KRAJU GODINE:				
Ukupna imovina	1.425	1.425	1.552	1.521
Novac, novčani ekvivalenti i financijska imovina	737	737	536	367
Korišteni kapital	1.079	1.079	1.210	1.177
Kapital i rezerve	1.071	1.071	1.200	1.166
POKAZATELJI:				
Dobit na uloženi kapital	13,3%	2,1%	10,8%	17,5%
Povrat na korišteni kapital (ROCE)	13,3%	2,3%	10,6%	18,0%
Povrat od prodaje (ROS)	12,4%	2,0%	9,1%	11,3%
Odnos vlastitog i ukupnog kapitala	75,2%	75,2%	77,3%	76,7%
Obrtaj kapitala	1,1	1,1	1,2	1,5
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,7	3,7	3,2	2,9
Omjer cijene dionice i zarade	11,9	75,6	13,7	7,7

⁽¹⁾ Tijekom 2010. godine zabilježen je značajan otpis, proizašao iz određenog poslovnog događaja, koji je u velikoj mjeri utjecao na iskazani rezultat i financijske pokazatelje. Svi su pokazatelji iskazani bez otpisa zbog lakše analize rezultata Društva. Međutim, ti se pokazatelji ne bi smjeli promatrati izolirano ili kao zamjena za izvorne pokazatelje koji su također iskazani. Za detaljniji opis ovog otpisa pogledajte bilješku 17, Potraživanja od kupaca.

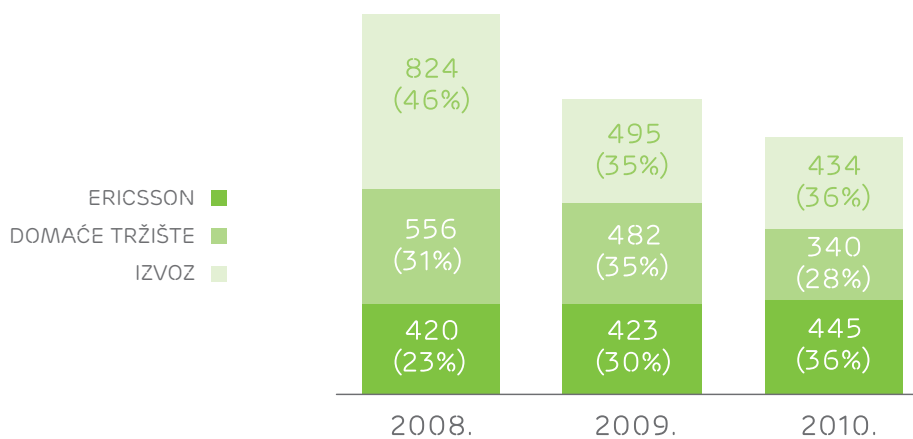
Struktura bilance (u milijunima kuna)

2010.
2009.

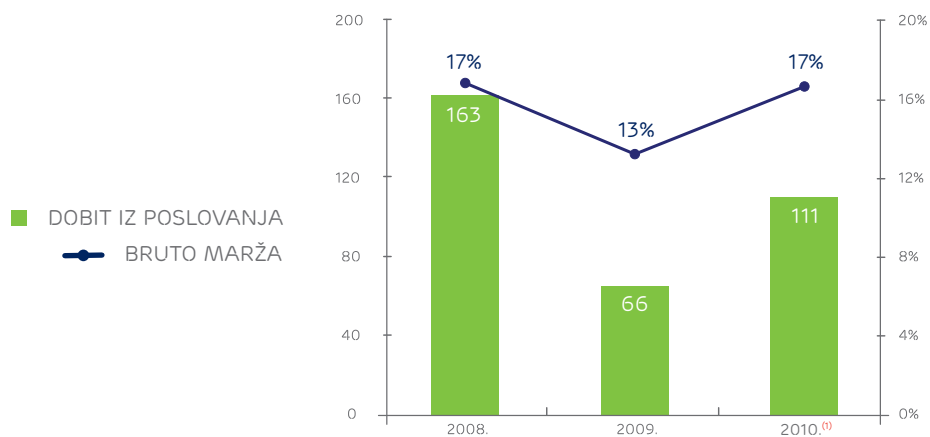
- KAPITAL I REZERVE
- NOVAC, NOVČANI EKIVALENTI I FINANCIJSKA IMOVINA
- OSTALA KRATKOTRAJNA IMOVINA
- DUGOTRAJNA IMOVINA
- OBVEZE

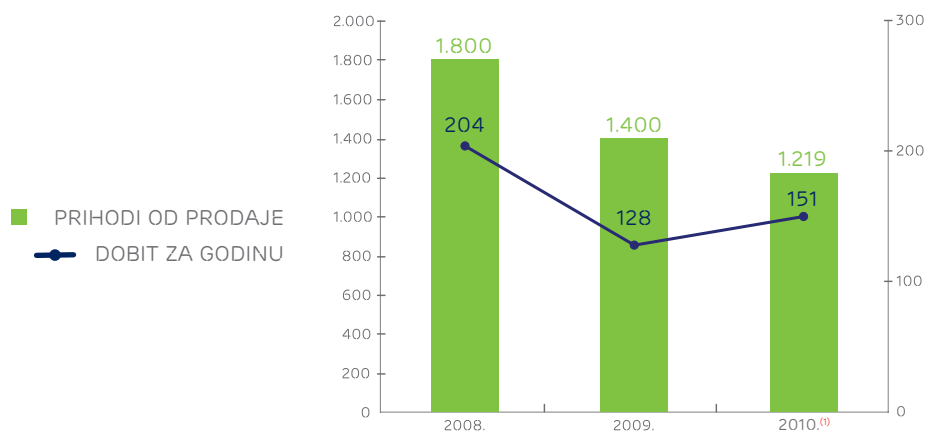
Prihodi od prodaje po temeljnim tržišnim područjima Ericssona Nikole Tesle
(u milijunima kuna i postotnom udjelu)

Dobit iz poslovanja (u milijunima kuna) i bruto marža

Prihodi od prodaje i dobit za godinu (u milijunima kuna)

2010.⁽¹⁾ = isključujući jednokratni otpis

INFORMACIJA ZA DIONIČARE

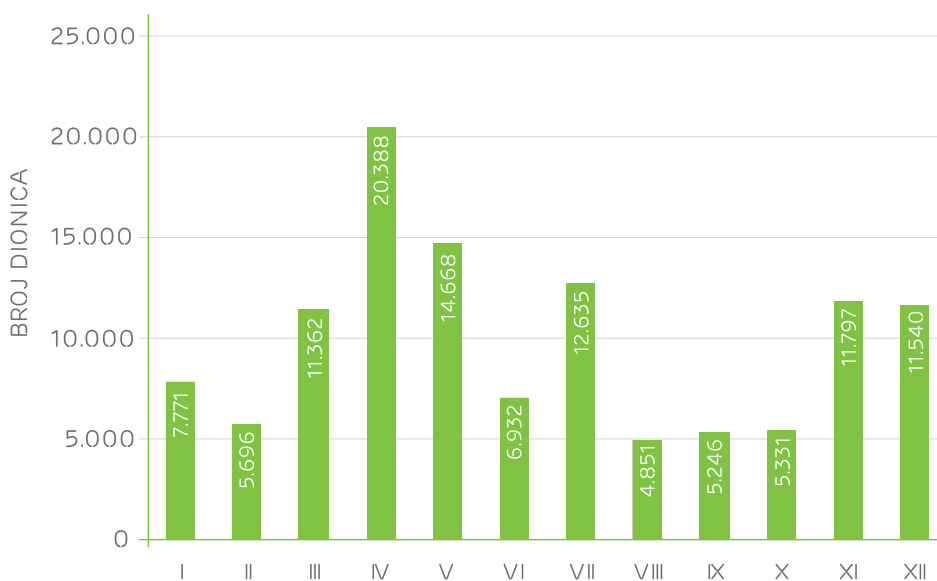
Dionicama Ericssona Nikole Tesle trguje se na Redovitom tržištu Zagrebačke burze pod burzovnim simbolom ERNT-R-A.

TRGOVANJE I KRETANJE CIJENE DIONICE

Dionica Ericssona Nikole Tesle zadržala je poziciju jedne od deset najtrgovanijih dionica na Zagrebačkoj burzi, s prometom od 168,8 milijuna kuna (što predstavlja 2,9 posto burzovnog prometa dionicama u 2010. godini).

Tržišna kapitalizacija Ericssona Nikole Tesle iznosila je krajem 2010. godine 1.812,4 milijuna kuna što je porast od 1,6 posto u odnosu na prethodnu godinu. Udio Ericssona Nikole Tesle u ukupnoj tržišnoj kapitalizaciji Zagrebačke burze je 1,3 posto.

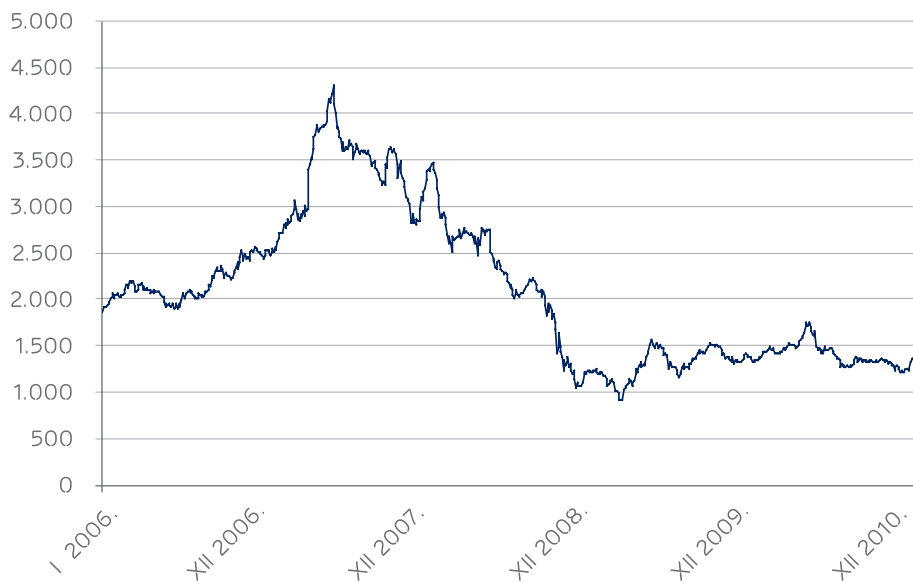
Volumen trgovanja dionicama Ericssona Nikole Tesle u 2010. godini

Usporedno kretanje dionice Ericssona Nikole Tesle i dioničkih indeksa Zagrebačke burze u 2010. godini

Kretanje prosječne cijene dionice Ericssona Nikole Tesle od 2006. do 2010. godine (u kunama)

Cijene dionice i promet	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Najviša (kn)	2.600	4.300	3.490	1.575	1.777
Najniža (kn)	1.850	2.450	1.000	820	1.181
Zadnja – krajem godine (kn)	2.500	3.420	1.200	1.340	1.361
Promet (u mil. kuna)	500,7	947,4	952,0	196,2	168,8
Dividenda po dionici (kn)	320	270	70	120	190*

*prijedlog dividende upućen Glavnoj skupštini Dioničkog društva Ericsson Nikola Tesla

TEMELJNI KAPITAL

Na dan 31. prosinca 2010. godine temeljni kapital Ericssona Nikole Tesle d.d. iznosio je 133.165.000 kuna i podijeljen je na 1.331.650 redovnih dionica na ime, serije A. Svaka dionica nosi jedan glas na Glavnoj skupštini Društva. Ukupan broj trezorskih dionica krajem 2010. godine iznosio je 9.288 (što čini 0,7 posto temeljnog kapitala). Dionice su u vlasništvu 6.501 dioničara.

DIONIČARI

Pregled najvećih dioničara Ericssona Nikole Tesle d.d. na dan 31. prosinca 2010. godine.

Dioničari	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07%
Hypo-Alpe-Adria-Bank d.d. / Raiffeisen obvezni mirovinski fond	119.991	9,01%
Zagrebačka banka d.d. / zbirni skrbnički račun za Unicredit Bank Austria AG	41.106	3,09%
Societe Generale-Splitska banka d.d. / Erste Plavi obvezni mirovinski fond	35.132	2,64%
Hypo-Alpe-Adria-Bank d.d. / PBZ Croatia osiguranje obvezni mirovinski fond	30.615	2,30%
Societe Generale-Splitska banka d.d. / AZ obvezni mirovinski fond	19.562	1,47%
PBZ d.d. / skrbnički zbirni račun klijenta	15.344	1,15%
PBZ d.d. / State Street client account	14.580	1,09%
Ericsson Nikola Tesla d.d.	9.288	0,70%
Societe Generale-Splitska banka d.d. / Societe Generale Splitska banka d.d.	8.062	0,61%
Ostali	384.497	28,87%

GLAVNA SKUPŠTINA DIONIČARA ERICSSONA NIKOLE TESLE U 2010. GODINI

Glavna skupština Dioničkog društva Ericsson Nikola Tesla održana je 20. svibnja 2010. godine. Na Skupštini je bio prisutno 87.814.700 kuna dioničkog kapitala, što iznosi 65,94 posto ukupnog temeljnog kapitala Društva.

Uz predstavnike dioničara i članove kompanijskog rukovodstva, Skupštini su prisustvovali predsjednik Nadzornog odbora Roland Nordgren i članovi Nadzornog odbora Društva: prof. dr. sc. Ignac Lovrek, Carita Jönsson i Zvonimir Jelić. Skupštinom je predsjedala Snježana Bahtijari, direktorica Marketinga i komunikacija (uključujući DOP).

Prihvaćeno je izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslovanja Društva u 2009. godini te je dana razrješnica direktorici Društva i članovima Nadzornog odbora.

Na Glavnoj skupštini dioničara donesena je odluka o isplati redovne dividende u iznosu od 20 kuna po dionici te izvanredne dividende u iznosu od 100 kn po dionici, dioničarima Društva koji su 13. svibnja 2010. godine imali na računu vrijednosnih papira u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu upisane dionice Ericssona Nikole Tesle. Dividenda je isplaćena 17. lipnja 2010. godine.

Odlučeno je da se dobitak Društva za financijsku 2009. godinu u iznosu od 128.447.089,11 kuna rasporedi za isplatu dividende u iznosu koji nedostaje nakon uporabe neraspoređenog zadržanog dobitka ostvarenog u 2008. godini, a ostatak u zadržanu dobit.

Donesene su i odluke o izmjeni i dopuni Statuta kako je predloženo u Dnevnom redu. Na prijedlog Nadzornog odbora za novog člana Nadzornog odbora izabran je dr. sc. Dubravko Radošević.

Skupština je odlučila da se za revizora Društva u 2010. godini ponovno imenuje PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb.

Glavna skupština Dioničkog društva Ericsson Nikola Tesla održana je 20. svibnja 2010. godine

---

DRUŠTVENI IZVJEŠTAJ 2010.
Ericsson Nikola Tesla d.d.

ERICSSON NIKOLA TESLA – DRUŠTVENO ODGOVORAN PODUZETNIK

U posljednjih desetak godina u Europi i širom svijeta, kao odgovor na različite ekonomske i društvene pritiske te one koji se tiču zaštite okoliša, raste broj kompanija koje promoviraju svoju strategiju društvene odgovornosti. Još 1993. godine predsjednik Europske komisije poslao je apel europskim poslovnim krugovima da se uključe u borbu protiv društvene isključenosti, dok je u ožujku 2000. godine Europsko vijeće iz Lisabona uputilo poziv kompanijama na jačanje društvene odgovornosti i promoviranje dobrih primjera cjeloživotnog učenja, organizacije rada, jednakih mogućnosti, društvene inkluzije i održivog razvoja.

Izražavajući društvenu odgovornost i dobrovoljnost kroz opredijeljenost koja prelazi propisane zakonske zahtjeve, kompanije nastoje povećati standarde društvenog razvoja, zaštite okoliša te poštivanja ljudskih prava.

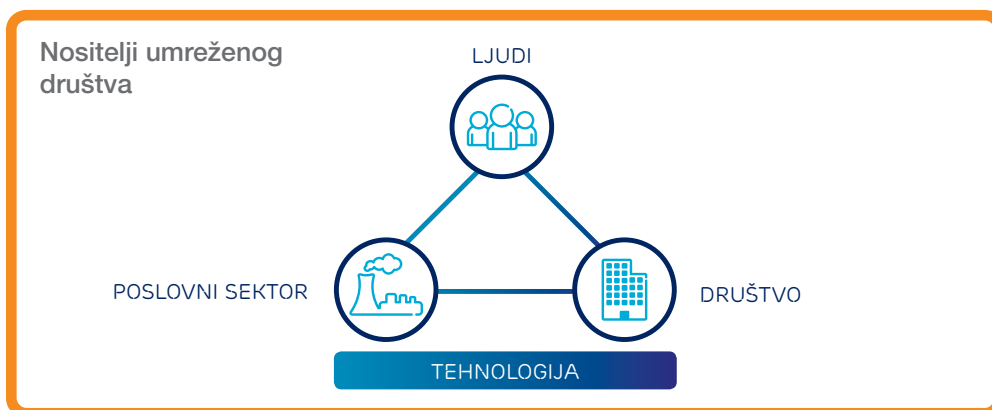
Ericsson Nikola Tesla slijedi svjetske standarde i primjer Ericssona kao tehnološkog lidera i globalnog kreatora pozitivnih utjecaja na razvoj tehnologije i društva. U strategiju dugoročnog poslovnog razvoja kompanija je ugradila načela društveno odgovornog ponašanja, i to u svim segmentima poslovanja i prema svim zainteresiranim stranama, što uključuje odnose temeljene na povjerenju, dijalogu i uzajamnoj razmjeni znanja i informacija.

Svoj utjecaj na društvenu zajednicu ostvarujemo kroz ekonomsku i društvenu dimenziju te odnos prema okolišu. Međutim, uvijek imamo na umu da je Ericsson Nikola Tesla regionalni ICT lider pa je naša odgovornost najveća upravo u tom segmentu razvoja društva. Zbog toga svojim poslovanjem želimo komunikaciju učiniti dostupnom svima i tako smanjiti digitalni jaz, omogućiti razvoj infrastrukture važne za razvoj društva, olakšati život ljudi, smanjiti negativan utjecaj na okoliš te poticati gospodarski prosperitet u Hrvatskoj i zemljama u kojima poslujemo. Upravo zato već duži niz godina u središte pozornosti stavljamo razvoj „zelene tehnologije“. Naši su stručnjaci razvili i u našoj se ponudi nalazi čitav niz e-proizvoda i usluga, kao što su na primjer e-zdravstvo, e-katastar ili digitalni grad, koji omogućuju učinkovitije iskorištavanje prirodnih resursa, bolje upravljanje vremenom, dostupnost do informacija i znanja te pozitivno utječu na okoliš.

U Ericssonu Nikoli Tesli, organizacijska jedinica Marketing i komunikacije (uključujući DOP), zajedno sa suradnicima iz drugih organizacijskih jedinica, odgovorna je za upravljanje aktivnostima iz područja društvene odgovornosti.

Područje društvene odgovornosti određuju tri ključne politike: Kodeks poslovne etike, Ericssonov Kodeks za dobavljače i Politika upravljanja okolišem, temeljene na međunarodnim dokumentima. Spomenute su politike sastavni dio sustava upravljanja, a odnose se kako na kompaniju tako i na naše partnere i dobavljače. Najznačajniji projekti i aktivnosti u 2010. godini opisani su u ovom izvještaju.

Ericsson Nikola Tesla je u posljednjih nekoliko godina dobio brojne nagrade i priznanja za postignuća i pozitivnu praksu prema ključnim interesnim skupinama na području društvene odgovornosti.

KLJUČNE INTERESNE SKUPINE

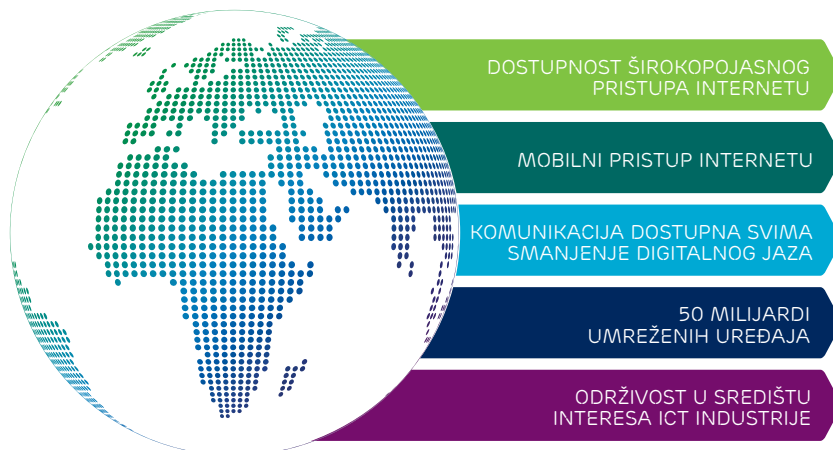
Briga kompanije o svim zainteresiranim stranama te vlastitom dugoročnom razvoju glavni je temelj i pokazatelj ukupne društvene odgovornosti u pogledu osiguranja uspješnosti budućeg poslovanja, ali i održivog razvoja cijeloga društva. Ericsson Nikola Tesla ima dvosmjernu, partnersku suradnju sa svim ključnim interesnim skupinama: kupcima, zaposlenicima, dioničarima i investitorima, dobavljačima i partnerima, sindikatom, poslovnim i stručnim udruženjima, tijelima javne vlasti, obrazovnim institucijama i zajednicom.

KLJUČNE INTERESNE SKUPINE	NAŠ NAČIN RADA
KUPCI	<ul style="list-style-type: none"> » Profesionalnost » Partnerstvo u pronalaženju najboljih rješenja » Inovativnost u ponudi cjelovitih ICT rješenja, koja pozitivno utječu na poslovanje, život ljudi i okoliš, uključujući i klimatske promjene » Mjerenje zadovoljstva kupaca
ZAPOSLENICI	<ul style="list-style-type: none"> » Stalni proces učenja i usavršavanja » Atraktivni poslovi iz ICT područja » Isti uvjeti razvoja i rada za sve zaposlenike » Sustav plaća koji se temelji na rezultatima rada » Poticajno radno okruženje » Suvremeno opremljeno radno mjesto
DIONIČARI I INVESTITORI	<ul style="list-style-type: none"> » Primjena načela korporacijskog upravljanja » Pravodobno i objektivno informiranje o najvažnijim aktivnostima i ostvarenim rezultatima poslovanja
DOBAVLJAČI I PARTNERI	<ul style="list-style-type: none"> » Zajedničko poboljšavanje i unaprjeđivanje dobavljačkog lanca » Prijenos znanja » Redovita provjera sustava upravljanja kvalitetom i okolišem
SINDIKAT	<ul style="list-style-type: none"> » Partnerstvo » Savjetovanje i uključivanje u proces donošenja odluka » Podržavanje sindikalnog rada koji uključuje brigu za interese članova
POSLOVNA I STRUČNA UDRUŽENJA	<ul style="list-style-type: none"> » Uključivanje u rad
TIJELA JAVNE VLASTI	<ul style="list-style-type: none"> » Sudjelovanje u donošenju propisa » Razmjena mišljenja » Poticanje okruženja povoljnog za poslovanje
OBRAZOVNE INSTITUCIJE	<ul style="list-style-type: none"> » Podrška obrazovnim inicijativama » Prijenos znanja o najnovijim tehnologijama » Financijska pomoć
ZAJEDNICA	<ul style="list-style-type: none"> » Razmjena znanja » Podrška i suradnja u lokalnim inicijativama » Financijska pomoć

PODRUČJA DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA

Ericsson Nikola Tesla član je globalne korporacije Ericsson, lidera u ICT području i kreatora globalnih telekomunikacijskih trendova, koji u svim segmentima svog poslovanja primjenjuje načela društveno odgovornog poslovanja. Ujedno, korporacija snažno podupire ostvarenje Globalnih milenijskih ciljeva razvoja, čije su osnovne vrijednosti mir, jednakost, solidarnost, tolerancija, poštivanje ljudskih prava, očuvanje prirode i podjela odgovornosti u razvojnoj pomoći prema najsiromašnijim zemljama. Korporacija i sve njene članice snažno podupiru razvoj i primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija smatrajući da se tako stvaraju uvjeti za brži gospodarski rast i razvoj društva te unaprjeđenje života ljudi. Gospodarski rast i zaštita okoliša ne moraju nužno biti suprotstavljeni. Baš nasuprot, investicije u suvremenu tehnologiju mogu pomoći u stimuliranju oba područja i dovesti do nove ere „zelenog gospodarstva“. Ericsson pri tom želi biti vodeća poticajna snaga, pokretač promjena koje se velikom brzinom događaju u svijetu komunikacija. Broj korisnika mobilnog širokopojasnog pristupa u prošloj godini u svijetu povećao se za 30 posto te dosegao približno 500 milijuna korisnika. Ovaj će se rast nastaviti i u 2011. godini, a analitičari predviđaju udvostručenje broja korisnika koji će krajem godine doseći 1 milijardu. Ovaj trend velikim je dijelom rezultat sve pristupačnijih pametnih telefona, *tableta* i *netbookova* za koje se u 2011. godini predviđa da će globalno predstavljati više od polovice prodanih računala. Trend će se nastaviti i u budućnosti što bi trebalo rezultirati brojem od gotovo 5 milijardi korisnika mobilnog širokopojasnog interneta do 2016. godine. U tom istom razdoblju, analitičari predviđaju da će mobilni podatkovni promet, korištenjem prvenstveno videa, porasti približno 25 puta. Predviđa se da će umreženo društvo, u kojem će sve što može imati koristi od umrežavanja biti umreženo, 2020. godine u svijetu rezultirati umrežavanjem 50 milijardi različitih uređaja, a potreba za razmjenu informacija među ljudima pa i uređajima bit će veoma izražena. Temelj stvaranja takvog umreženog društva su mobilnost, širokopojasni pristup i *cloud computing*. ICT industrija nositelj je razvoja suvremenog društva. Primjerice, procjenjuje se da svaka tisuća novih korisnika širokopojasnog pristupa internetu kreira 80 novih radnih mjesta, a 10 postotni porast penetracije širokopojasnog pristupa nacionalnoj ekonomiji osigurava dodatni 1 postotni porast bruto društvenog proizvoda. Ericsson je spreman za istaknutu i aktivnu ulogu u suvremenim društveno-ekonomskim kretanjima stvarajući tako nove mogućnosti za ljude, poslovanje i društvo.

Utjecaj ICT industrije na razvoj društva u razdoblju do 2020. godine

Ključna područja korporacijskog utjecaja jesu:

- » globalno važni projekti i programi (održivost, energija, sigurnost, obrazovanje, zdravstvo)
- » vođenje i upravljanje promjenama u području telekomunikacija zajedno s kupcima, partnerima i dobavljačima
- » inovativnim rješenjima, znanjem i vještinom stručnjaka unaprjeđivati poslovanje u ICT sektoru i otvarati nove mogućnosti u drugim sektorima ljudskog djelovanja kao što su energija, sigurnost, promet i zdravstvena zaštita.

Sukladno smjernicama Globalne inicijative za izvještavanje (*Global Report Initiative – GRI*), koja predstavlja vodeći svjetski okvir za izvještavanje o održivom i odgovornom poslovanju kompanije, Ericsson Nikola Tesla izvještava o svom utjecaju na okolinu kroz ekonomsku, društvenu i okolišnu dimenziju.

Područja na kojima kompanija pokazuje svoju društvenu odgovornost su:

- » ekonomska održivost
- » uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju
- » radna okolina
- » tržišni odnosi
- » zaštita okoliša
- » odnosi sa zajednicom.

Hrvatska gospodarska komora (HGK) i Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR) dodijelili su Ericssonu Nikoli Tesli, treću godinu zaredom, nagradu Indeks društveno odgovornog poslovanja (DOP) za pozitivnu praksu prema ključnim interesnim skupinama u kategoriji velikih poduzeća.

EKONOMSKA ODRŽIVOST

DOPRINOS KOMPANIJE EKONOMSKOM PROSPERITETU

Ericsson Nikola Tesla u svojoj poslovnoj strategiji promiče načela održivog razvoja balansirajući tako dugoročni poslovni rast i konkurentnost kompanije s pozitivnim utjecajem na ekonomski, okolišni i društveni razvoj zajednice. Briga o potrebama ključnih interesnih skupina te vlastitom poslovnom razvoju predstavlja glavni temelj poslovne prakse, a ujedno je i pokazatelj ukupne društvene odgovornosti u kontekstu osiguranja kontinuiranog uspješnog poslovanja, ali i održivog razvoja cijelog društva.

Ekonomska održivost, odnosno financijska stabilnost i strateški razvoj u Ericssonu Nikoli Tesli prati se pomoću uravnotežene karte postignuća (*Balanced Scorecard – BSC*) i ključnih indikatora poslovanja (*Key Performance Indicator – KPI*).

IZRAVNI I POSREDNI DOPRINOS EKONOMSKOM PROSPERITETU

S obzirom da ekonomska održivost nije pojam zatvoren u okviru same kompanije, Ericsson Nikola Tesla svoj doprinos ekonomskom prosperitetu zemlje promatra kroz svoj izravni i posredni utjecaj. Izravni utjecaj mjerimo tradicionalnim financijskim pokazateljima koji su detaljno prikazani i u financijskom dijelu ovog Godišnjeg izvještaja. Promatrano kroz pokazatelje ostvarene dodane vrijednosti iz poslovanja, a koja se raspoređuje na sve ključne interesne skupine, kompanija je u 2010. godini ostvarila 457 milijuna kuna dodane vrijednosti iz poslovanja.

ZAPOŠLJAVANJE

Ericsson Nikola Tesla zapošljava gotovo 1600 pretežno visokoobrazovnih stručnjaka te po broju zaposlenika spada u skupinu velikih hrvatskih kompanija. Uz pretpostavku da svaki zaposlenik ima dva do tri člana obitelji, dolazimo do brojke između 4.800 i 6.400 hrvatskih građana čija je egzistencija vezana

ERICSSON NIKOLA TESLA – DODANA VRIJEDNOST IZ POSLOVANJA	
	2010. '000 kn
Prihodi od prodaje	1.218.863
Ostali prihodi iz poslovanja	15.411
Financijski prihodi	41.408
Sveukupni prihodi	1.275.682
Troškovi nabave i ostali operativni troškovi	-762.178
Amortizacija	-56.831
Dodana vrijednost koja se raspoređuje na:	456.673
» zaposlenike	432.419
» državu (porez na dobit)	0
» financijske institucije	192
» dioničare	24.062

uz uspješan rad kompanije. Ericsson Nikola Tesla, prepoznat je kao jedan od najboljih poslodavaca u Hrvatskoj jer svojim zaposlenicima osigurava kvalitetne radne uvjete, potiče ih na razvoj kompetencija te im omogućuje konkurentne zarade u odnosu na druge hrvatske kompanije. U želji da osigura kvalitetne kadrove i za budućnost, već dugi niz godina kompanija ima partnerski odnos s Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu te Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu.

POREZI I DOPRINOSI

Ericsson Nikola Tesla i njegovi zaposlenici, urednim plaćanjem zakonom propisanih poreza i doprinosa u državni proračun i lokalnu samoupravu, financiraju rad i stvaraju pretpostavke za razvoj djelatnosti važnih za svakodnevni život građana u Republici Hrvatskoj.

NABAVLJANJE

Ericsson Nikola Tesla od svojih dobavljača i partnera zahtjeva poštivanje visokih standarda kvalitete te pridržavanje Kodeksa ponašanja koji uključuje poštivanje osnovnih ljudskih prava, radnih standarda, upravljanje okolišem te sprječavanje korupcije. Isto tako dobavljači su upoznati s popisom štetnih tvari i tvari ograničene ili zabranjene upotrebe te moraju dokazati da takvih tvari nema u njihovim proizvodima. Kompanija kroz poslovanje s lokalnim dobavljačima doprinosi rastu i razvoju lokalne zajednice.

IMPLEMENTACIJA NOVIH INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Stručnjaci Ericssona Nikole Tesle razvili su i nude tržištu čitav niz e-proizvoda i usluga, kao što su e-zdravstvo, e-katastar, digitalni grad, inteligentni transportni sustavi, radarsko-komunikacijski sustav kontrole pomorskog prometa i slično. Ti proizvodi i usluge omogućuju učinkovitije iskorištavanje prirodnih resursa, pozitivan utjecaj na okoliš, bolje upravljanje vremenom, veću kvalitetu života te brži pristup informacijama.

STANDARDIZACIJA POSLOVNOG LANCA

Stručnjaci kompanije aktivno su uključeni u aktivnosti standardizacije poslovnog lanca u kojemu jednako postupaju svi njegovi sudionici, od kreiranja do ekološkog zbrinjavanja proizvoda i rješenja. Na taj način stvara se povjerenje između svih sudionika u poslovnom procesu, a isto tako stvaraju se preduvjeti održivog razvoja društva.

RAZMJENA ZNANJA

Zaposlenici Ericssona Nikole Tesle aktivno sudjeluju u razmjeni znanja o novim informacijsko-komunikacijskim tehnologijama, suvremenim poslovnim modelima i načinima rada te upotrebi svjetskih standarda u poslovanju. Naši stručnjaci istaknuti su članovi brojnih strukovnih udruženja, predavači su stručnih predmeta na visokoškolskim ustanovama i fakultetima te autori brojnih stručnih radova i članaka.

DIJALOG I KONZULTACIJE

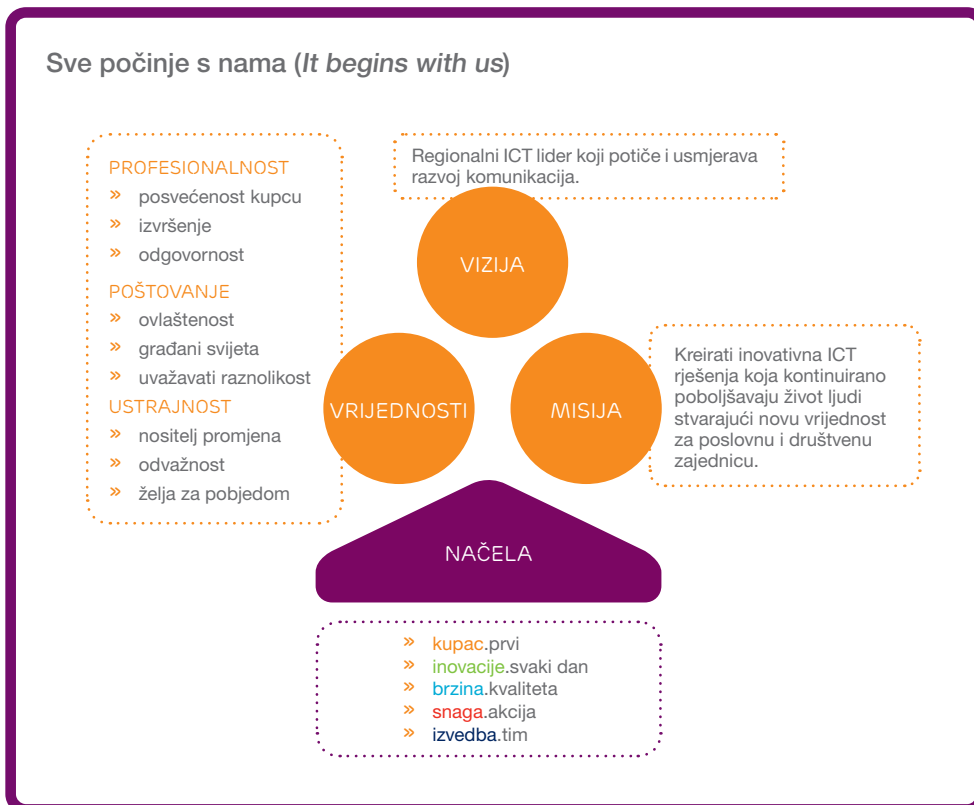
Kroz dijalog, konzultacije i razmjenu mišljenja pridonosimo oblikovanju pozitivnih promjena i korisnih inicijativa u zajednici u kojoj djelujemo.

UKLJUČENOST DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA U POSLOVNU STRATEGIJU

SVE POČINJE S NAMA (IT BEGINS WITH US)

ICT industrija ima pozitivan utjecaj na društvo s ekonomskog i socijalnog aspekta te aspekta zaštite okoliša. Partnerstvo s kupcem, poslovna izvrsnost i tehnološko vodstvo Ericssona Nikole Tesle čine solidni temelj održivog razvoja i cjelokupnog poslovanja čime kompanija ostvaruje svoju viziju regionalnog lidera u ICT industriji koji potiče i usmjerava razvoj komunikacija.

Ericsson Nikola Tesla ima ulogu predvodnika pozitivnih promjena u društvu u kojem djeluje. Kompanija potiče stvaranje nove dodane vrijednosti za poslovanje, uz istodobnu stalnu poslovnu transformaciju te pronalaženje novih poslovnih mogućnosti za dugoročni poslovni rast. Našu konkurentnost temeljimo na kontinuiranom unaprjeđenju naših inovacijskih mogućnosti prvenstveno kroz razvoj ljudskih potencijala, korporativne kulture, našeg načina rada i rukovođenja. Naš način rada podrazumijeva primjenu korporativnih načela u svakodnevnom radu.

Ostvarenje naše vizije i misije temeljimo na svakodnevnoj primjeni jedinstvenih načela rada i kompanijskih vrijednosti u poslovanju. Naši ljudi moraju predvoditi razvoj i stalno unaprjeđivati suradnju s našim kupcima, partnerima i ostalim interesnim skupinama. Kreiranjem i ponudom održivih rješenja koja pozitivno utječu na okoliš stvaramo kvalitetne preduvjete za sve naše kupce, partnere i društvo u cjelini. Pri tome se oslanjamo na ključne korporativne vrijednosti, a to su profesionalnost, ustrajnost i poštovanje kao temeljne vrijednosti našeg načina rada i poslovanja. Naše poruke i rezultati dopiru do građana koje želimo dodatno osnažiti da koriste blagodati suvremenih tehnologija. Generiranjem dodane vrijednosti za naše kupce i krajnje korisnike želimo biti prepoznati kao inovativan partner koji svojim proizvodima, rješenjima i uslugama pozitivno utječe na ljude, poslovanje i društvo.

STRATEGIJA POSLOVANJA

Poslovna strategija Ericssona Nikole Tesle usmjerena je na kreiranje inovativnih ICT rješenja koja poboljšavaju život ljudi stvarajući novu vrijednost za poslovnu i društvenu zajednicu. Strategija, također, uključuje visoke standarde i najbolju praksu društveno odgovornog poslovanja. Naši zaposlenici su privrženi ključnim korporacijskim načelima na bilo kojem poslu, ma gdje radili. Ta načela ugrađena su u sve segmente poslovanja i odnosa prema svim interesnim skupinama.

Kao regionalni lider svojim poslovanjem Ericsson Nikola Tesla želi:

- » isporučivati proizvode, rješenja i usluge koja nadilaze očekivanja kupaca
- » koristiti djelotvorne procese usklađene s kompanijskom strategijom i poslovnim zahtjevima
- » poboljšavati svoje proizvode, rješenja, usluge i procese kroz kontinuirane procjene/preispitivanja i tehničke inovacije
- » omogućiti razvoj infrastrukture važne za društveni razvoj i poboljšanje životnih uvjeta
- » pozitivno utjecati na okoliš primjenom energetski štedljivih proizvoda i usluga te “zelenih” ICT rješenja
- » poticati rast bruto društvenog proizvoda (BDP).

CJELOVITO UPRAVLJANJE KVALITETOM

Stvaramo siguran i zdrav okoliš te promičemo uporabu tehnologije kako bismo omogućili bolje iskorištavanje resursa. Svoje uspješno poslovanje Ericsson Nikola Tesla osigurava primjenom načela cjelovitog upravljanja kvalitetom (TQM). Kompanija teži operativnoj/poslovnoj izvrsnosti u svakoj svojoj aktivnosti. To podrazumijeva postizanje visoke razine zrelosti organizacije i sposobnosti procesa koje primjenjuje. Teži se postizanju visoke profesionalne razine poslovanja u kojem se svi ključni procesi optimalno primjenjuju i poboljšavaju u svim organizacijskim cjelinama. Time kompanija želi ostvariti svoj cilj - imati zadovoljne kupce.

Načela cjelovitog upravljanja kvalitetom omogućavaju stalna poboljšanja u kojima sudjeluju svi zaposlenici kompanije. Ključni čimbenik, koji omogućava takav način rada, je integrirani sustav upravljanja. Takav sustav upravljanja preduvjet je postizanju operativne/poslovne izvrsnosti koja rezultira povećanim zadovoljstvom kupca kompanijskih proizvoda, rješenja i usluga uz smanjene troškove i povećanu konkurentnost.

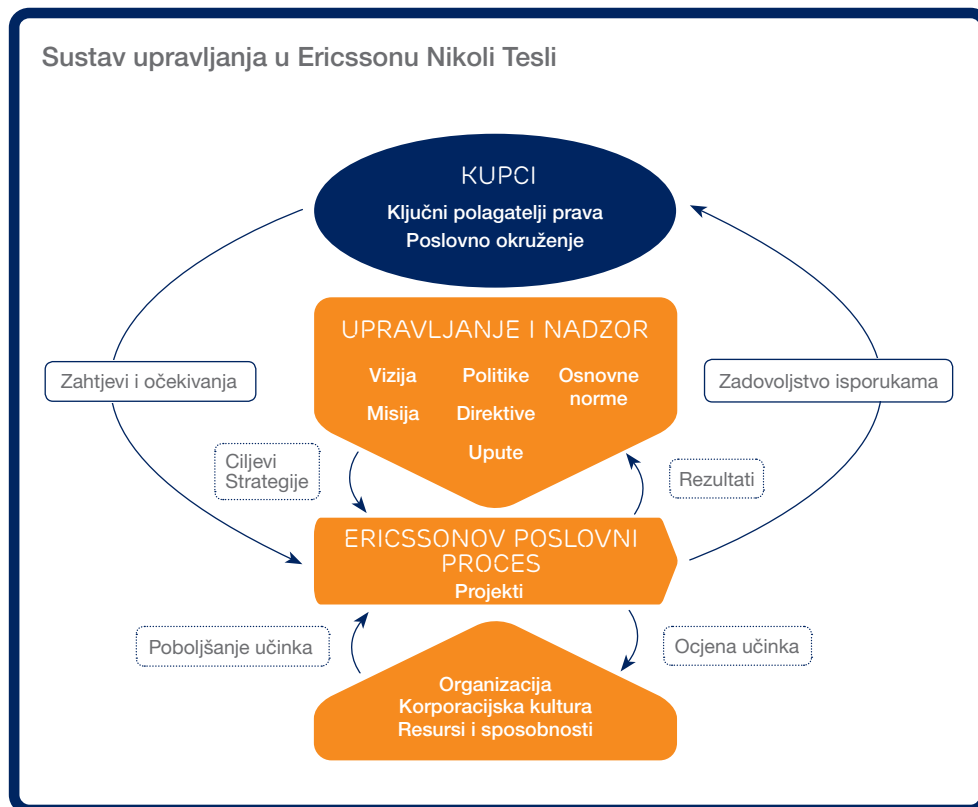
INTEGRIRANI SUSTAV UPRAVLJANJA

Sustav upravljanja je djelotvorni alat rukovodstvu kompanije u upravljanju poslovanjem i svim zaposlenicima koji preko intranetskih stranica u svakom trenutku mogu potražiti podršku u obavljanju svojih svakodnevnih poslova.

Sustav omogućava izvršavanje postavljenih poslovnih ciljeva. Integrirani sustav upravljanja vizualizira sve elemente koji se koriste u upravljanju kompanijom stavljajući težište na “vrijednosne tokove” poslovanja koji su definirani kao poslovni proces.

Sustav upravljanja Ericssona Nikole Tesle je usklađen s korporacijskim sustavom upravljanja (*Ericsson Group Management System – EGMS*) i njegov je sastavni dio. Temeljen je na normi ISO 9001 koja sadrži zahtjeve za upravljanje kvalitetom. Međutim, u današnjem složenom telekomunikacijskom svijetu nije više moguće oslanjanje na samo jednu normu. Potrebna je sinergija između različitih normi, modela i metoda. Integrirani sustav upravljanja Ericssona Nikole Tesle udovoljava zahtjevima različitih normi sustava upravljanja poput upravljanja okolišem (ISO 14001), zdravljem i sigurnošću na radu (OHSAS 18001), informacijskom sigurnošću (ISO 27001), te medicinskom opremom (ISO 13485). U obzir se također uzimaju zahtjevi norme TL 9000 vezane uz upravljanje kvalitetom i mjerenjima. Integrirani sustav upravljanja Ericssona Nikole Tesle sastavni je dio sustava interne kontrole. U sustav su integrirani i elementi svjetski primjenjivanih modela i metoda kao što su CMMI (*Capability Maturity Model Integration*), EFQM (*European Foundation for Quality Management*) i Six Sigma.

Kroz integrirani sustav upravljanja kompanija također definira uloge i odgovornosti, organizaciju i ostale čimbenike koji imaju značajnu ulogu u osiguranju operativne/poslovne izvrsnosti i postizanju visoke kvalitete proizvoda, rješenja i usluga. Sustav upravljanja se redovito ažurira i usklađuje s organizacijskim i rukovodnim promjenama.

CERTIFIKATI

Ericsson Nikola Tesla redovno certificira svoj sustav upravljanja preko nezavisnih certifikacijskih kuća. Kompanija Ericsson Nikola Tesla posjeduje sljedeće certifikate:

- » Certifikat ISO 9001 za marketing, prodaju i isporuku telekomunikacijskih proizvoda, rješenja i usluga, DNV, Švedska (u sklopu certificiranja regije)
- » Certifikat ISO 9001 za istraživanje i razvoj u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji programske podrške, SIQ, Slovenija
- » Certifikat ISO 14001 za sustave upravljanja okolišem u upravljanju, razvoju, upravljanju proizvodom, nabavu, prodaju i podršku telekomunikacijskih proizvoda i usluga DNV, Švedska (u sklopu certificiranja grupacije Ericsson)
- » Certifikat ISO 13485 za razvoj, marketing, prodaju i proizvodnju rješenja u zdravstvu; MDD IIa certifikat i CE oznaka za Ericsson Mobile Health, DNV, Švedska.

RADNA OKOLINA

NAŠI ZAPOSLENICI

Ericsson Nikola Tesla uspješna je hrvatska kompanija koja u sklopu korporacije Ericsson djeluje u globalnom informacijsko-komunikacijskom okruženju. Naša najveća vrijednost su naši ljudi, naš intelektualni kapital i upravo nas on čini prepoznatljivim u okruženju. O ljudima ovisi koliko ćemo biti brži, bolji i uspješniji od drugih.

Zaposlenici Ericssona Nikole Tesle su visokoobrazovani, kompetentni ljudi koji profesionalno i s punom odgovornošću slijede kompanijske strateške odrednice i koji su spremni inovativnošću i znanjem stvarati dodanu vrijednost.

Jedan od strateških poslovnih ciljeva kompanije jest biti jedan od odabranih poslodavaca u zemlji pa stoga posebnu pažnju posvećujemo planiranju razvoja ljudskih potencijala te privlačenju i zadržavanju stručnjaka koji mogu ostvariti složene zadaće u sklopu dinamične ICT industrije.

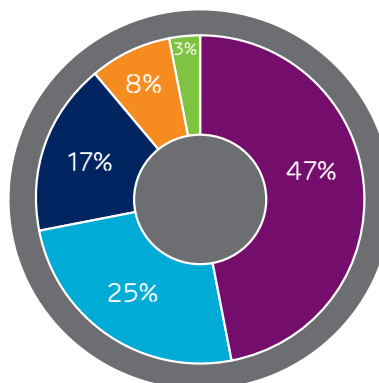
Temeljna načela kojima se rukovodimo u poslovanja u su:

- » etičnost u poslovanju
- » jednake mogućnosti i uvjeti rada za sve zaposlenike
- » ravnopravnost i zaštita ljudskih prava.

Struktura zaposlenika:

- » 1.595 zaposlenih (na dan 31. prosinca 2010. godine)
- » 85 posto visokoobrazovanih stručnjaka, pretežno diplomiranih inženjera elektrotehnike

Zaposlenici u Ericssonu Nikoli Tesli
(prema godinama života) *

* na dan 31. prosinca 2010. godine

- » 8 posto doktora i magistara znanosti
- » prosječna dob zaposlenika iznosi 38 godina
- » 597 (37 posto) zaposlenika mlađih od 32 godine
- » prosječna dužina staža u kompaniji je 12 godina
- » 19 posto zaposlenih ima dvije ili manje od dvije godine radnog staža u kompaniji
- » omjer muškaraca i žena: 74 posto : 26 posto
- » prosječna dob rukovoditelja je 43 godine
- » u rukovodećoj strukturi nalazi se 19 posto žena.

KRETANJE RADNE SNAGE

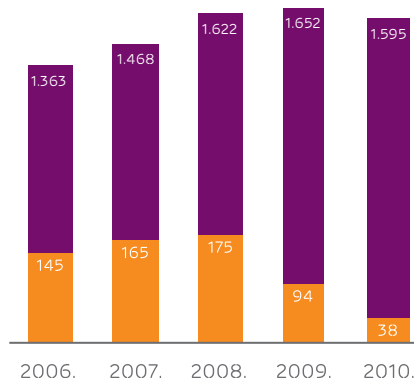
U zadnjih pet godina zaposleno je 617 novih stručnjaka, pretežno inženjera elektrotehnike i računarstva, u našim organizacijskim jedinicama u Zagrebu i Splitu. Veliki generator takvog novog zapošljavanja bile su nove odgovornosti koje smo dobili u Ericssonu na području istraživanja i razvoja, isporuke usluga te različitih ekspertnih centara koji su se u međuvremenu stvorili. Zapošljavanje novih ljudi s jedne strane predstavlja snagu zbog novih znanja visokoobrazovnih mladih stručnjaka, njihovih novih ideja, mladenačkog poleta, ali s druge strane i opasnost od povećane fluktuacije jer se upravo mladi ljudi lakše odlučuju za promjenu posla.

ULAGANJE U RAZVOJ KOMPETENCIJA

Ericsson Nikola Tesla kontinuirano brine o stjecanju novih znanja i kompetencija te novih vještina svojih zaposlenika. Pri tome usko suradjuje s Ericssonovom akademijom (Ericsson Academy), koja na globalnoj razini nudi edukaciju za sve Ericssonove zaposlenike, a često se priključujemo regionalnim inicijativama i projektima namijenjenim za stjecanje novih kompetencija.

Kretanje broja zaposlenika
u Ericssonu Nikoli Tesli
u razdoblju od 2006. do
2010. godine

■ UKUPAN BROJ ZAPOSLENIKA
■ BROJ NOVIH ZAPOSLENIKA U GODINI

Potrebna znanja stječu se na tečajevima u kompaniji i/ili u centrima za izobrazbu u zemlji i inozemstvu, e-izobrazbom, primjenom internog korporacijskog softverskog alata za razmjenu specijalističkih znanja, na seminarima, konferencijama, uključivanjem u rad na međunarodnim projektima, itd.

U 2010. godini zaposlenici su bili uključeni u sljedeće programe izobrazbe:

- » **Programi razvoja profesionalnih kompetencija**
Specijalizirana izobrazba koja se određuje prema aktualnim potrebama i željenoj poziciji, a u nekim slučajevima uključuje i proces certifikacije. U 2010. godini, u skladu s potrebama tržišta, naglasak je bio na stjecanju novih kompetencija na području *Long Term Evolution* (LTE) i *all-IP* tehnologija.
- » **Program razvoja ljudskih i poslovnih kompetencija**
Izobrazba obuhvaća: stjecanje novih znanja u području financija, komunikacijske i prezentacijske vještine, vještine rukovođenja, timski rad, upravljanje promjenama, vještine pregovaranja, rješavanje konfliktnih situacija i drugo. Koristeći Ericsson Academy naši zaposlenici imali su pristup stručnim predavanjima organiziranim na poznatim svjetskim sveučilištima kao što je Harvard Business School.
- » **Program za razvoj vještina upravljanja projektima**
Program je namijenjen zaposlenicima koji rade na projektima, a izobrazba se odvija u suradnji s vanjskim institucijama uključujući Project Management Institute (PMI). Program obuhvaća sve aspekte i razine izobrazbe od osnovnog do naprednog stupnja, a uključuje i testiranje i međunarodno certifikiranje za rukovoditelje projekata (*Project Managers*).
- » **Programi razvoja rukovodnih kompetencija**
Programi za razvoj vještina rukovođenja uključuju: Program za razvoj vještina rukovođenja (*LCC program*), Program procjene i razvoja mladih rukovoditelja (*Assessment & Development Center*), korporacijske programe za rukovoditelje kao i rotaciju zaposlenika na druge poslove unutar i izvan kompanije i rad u internacionalnim timovima.
- » **Poslijediplomski studij**
Već dugi niz godina kompanija podržava i stipendira zaposlenike koji imaju ambicije završiti poslijediplomski doktorski studij u struci ili poslovnom upravljanju.
- » **Mentorski program**
Kompanija zbog velikog broja mladih zaposlenika ima osposobljen veći broj mentora koji pružaju podršku novozaposlenima da se što bolje aklimatiziraju u novoj sredini ili pak kod promjene radnog mjesta u kompaniji. Mentori su, ujedno, podrška osobnom i profesionalnom razvoju novih zaposlenika te sudjeluju u procesu planiranja njihove karijere. Stoga, u svrhu što kvalitetnijeg osposobljavanja novih zaposlenika provodi se stalna izobrazba mentora prvenstveno na području međuljudskih odnosa, komunikacije, motivacije, učenja i slično.

RADNO OKRUŽENJE

U cilju povećanja zadovoljstva i motivacije svojih zaposlenika kompanija kontinuirano radi na unaprjeđivanju radnog okruženja kroz:

- » osiguranje atraktivnih poslova i davanje jasne uloge u ostvarivanju zajedničkih ciljeva svakom zaposleniku
- » mogućnost neprestanog učenja i usavršavanja, osiguravanje jednakih uvjeta razvoja i rada za sve zaposlenike
- » prepoznavanje pojedinaca i timova koji daju najveći doprinos rezultatima kompanije
- » sustav plaća koji se temelji na rezultatima rada upotpunjen različitim motivirajućim načinima nagrađivanja
- » poticajno radno okruženje, suvremeno opremljeno radno mjesto i sve potrebne alate za rad
- » fleksibilno radno vrijeme
- » brigu za zdravlje zaposlenika i visok standard zdravstvene zaštite
- » pružanje podrške mladim roditeljima organiziranjem smještaja djece u vrtiće u neposrednoj blizini kompanije
- » mogućnost rekreacije i druženja u sportskim i kulturnim sekcijama.

PRAĆENJE ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIKA

Zadovoljstvo zaposlenika prati se putem ankete Dialog koja se redovito provodi jednom godišnje i služi kao važan alat za mjerenje organizacijske klime i dobivanje mišljenja zaposlenika o različitim područjima. Na taj način zaposlenici zajedno sa svojim rukovoditeljima sudjeluju u predlaganju promjena i poboljšanja u svim segmentima rada.

Anketi Dialog za 2010. godinu odazvao se visok postotak zaposlenika (94 posto), što osigurava dobar uzorak za analizu rezultata i daljnja poboljšanja. Rezultati za 2010. godinu, kao i već dugi niz godina do sada, na razini su izvrsnosti. Područja koja i dalje trebaju biti u središtu naše pozornosti su sposobnost kompanije za uspješne prilagodbe, kultura visokog radnog učinka te kontinuirani razvoj kompetencija.

Pokazatelji zadovoljstva zaposlenika za 2010 godinu:

- » **Indeks prilagodbe poslovnom okruženju (*Future Capital Index, FCI*)** pokazatelj koji je prošle godine uveden radi boljeg razumijevanja i stalne prilagodbe promjenama. Indeks je važan za budućnost kompanije jer pokazuje sposobnost kompanije za uspješne prilagodbe promjenama kroz postizanje izvrsnosti u poslovanju, inovativnosti u svim poslovnim procesima te neprekidni rad s talentima. Indeks je zadržao vrijednost od prošle godine (77 posto).
- » **Indeks ljudskoga kapitala (*Human Capital Index, HCI*)** je za 2 posto veći od prethodne godine i iznosi 79 posto pa se i dalje nastavlja trend u kojemu se krećemo u okviru razine izvrsnosti. U okviru ovog indeksa iskazan je najveći postotak povećanja u odnosu na prošlu godinu, u područjima koja se odnose na učenje, percepciju o vlastitim vještinama i znanjima te o kontinuiranom prenošenju znanja i iskustva naših zaposlenika ostalima. Za Ericsson Nikolu Teslu, inovativnu kompaniju znanja, trend rasta ovoga pokazatelja dodatni je znak da smo spremni za nove izazove budućnosti.

- » Indeks motiviranosti zaposlenika je na razini 73 posto motiviranih zaposlenika odnosno onih koji su predani svom poslu i zadovoljni onim što rade što je vrlo blizu korporativnom cilju za 2015. godinu.
- » Indeks zadovoljstva vještinama rukovođenja je 1 posto veći od prethodne godine i iznosi 84 posto.
- » Sve počinje s nama (*It begins with us*) novi je pokazatelj koji je uveden da bi pokazao stupanj integracije novog Ericssonovog načina rada u svakodnevni život i rad zaposlenika. Indeks iznosi 84 posto i pokazuje visok stupanj prihvaćenosti novog načina rada kod naših zaposlenika.

ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

Kompanija Ericsson Nikola Tesla sustavno brine o zdravlju svojih zaposlenika i poboljšanju radnih uvjeta. Od mnogobrojnih aktivnosti tijekom 2010. godine izdvajamo najvažnije:

- » **Provedba sustava upravljanja zdravljem i sigurnosti na radnom mjestu**

Pokazatelji stanja na tom području su broj ozljeda na radu, preventivne i popravne aktivnosti utvrđene temeljem procjene opasnosti, neposredan nadzor kao i aktivnosti predložene na redovito održanim sjednicama Odbora zaštite na radu kojih je u prošloj godini bilo četiri. U 2010. godini nije se dogodila niti jedna ozljeda na mjestu rada. Osmero zaposlenika ozlijedilo se pri dolasku na posao ili odlasku s posla. Radi se pretežno o prometnim ozljedama, a na takvu vrstu ozljeda kompanija ne može utjecati.
- » **Redoviti sistematski liječnički pregledi**

U kompanijskoj ambulanti rade dva liječnička tima opće medicine te jedan stomatološki tim čije usluge su namijenjene prvenstveno zaposlenicima Ericssona Nikole Tesle. Zaposlenici u kompanijskoj ambulanti obavljaju redovite sistematske preglede kao i dodatne specijalističke preglede uključivši i preglede namijenjene zaposlenicima koji putuju u rizične zemlje. Rezultati sistematskih liječničkih pregleda obrađuju se i analiziraju te se na sjednicama Odbora zaštite na radu o njima raspravlja i donose korektivne mjere s ciljem smanjenja rizika obolijevanja i poboljšanja zdravstvenog statusa zaposlenika. Prema potrebi, zaposlenici mogu u prostoru kompanijske ambulante obaviti laboratorijske pretrage krvi i urina te specijalističke kardiološke, gastroenterološke, endokrinološke i ginekološke preglede.
- » **Liječnik na radnom mjestu**

Kontinuiranom suradnjom i dijalogom liječnika medicine rada i stručnjaka zaštite na radu te stalnim unaprjeđenjem radnih uvjeta pozitivno se utječe na zaštitu zdravlja i sigurnost na radu te se aktivno pridonosi većem stupnju zadovoljstva zaposlenika. Izrađena je procjena opasnosti u koju je uključena i procjena radnih mjesta za računalom te korektivne aktivnosti za područja na kojima su moguća poboljšanja koja će pridonijeti očuvanju zdravlja i sigurnosti na radu.
- » **Rekreativne aktivnosti**

Različiti sportsko-rekreativni programi namijenjeni i prilagođeni potrebama zaposlenika održavaju se u prostoru kompanije već osmu godinu zaredom. Pored toga, kompanija financijski podupire i druge rekreativne i sportske aktivnosti zaposlenika organizirane izvan prostora kompanije.
- » **Izobrazba i osposobljavanje radnika**

Uz zakonom obvezno osposobljavanje iz područja zaštite na radu, svi novozaposleni u sklopu uvodnog seminara prolaze izobrazbu vezanu uz zaštitu zdravlja i siguran način rada. Za rukovoditelje je organizirana specijalizirana izobrazba s ciljem sagledavanja važnosti provedbe zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za zadovoljstvo zaposlenika i poslovni uspjeh kompanije. Krajem godine, uz prethodne pripreme i osposobljavanje, uspješno je provedena praktična vježba evakuacije u slučaju iznenadnog događaja u kojoj su sudjelovali svi zaposlenici kompanije.

TRŽIŠNI ODNOSI

Ericsson Nikola Tesla kontinuirano unaprjeđuje odnose sa svojim kupcima, dobavljačima, partnerima, dioničarima odnosno vlasnicima i drugim zainteresiranim stranama te uvažava svoju konkurenciju. U svom poslovanju pridržavamo se naših vrijednosti – profesionalnosti, ustrajnosti i poštovanja. Konkretno, Ericsson zahtijeva od svih svojih zaposlenika kao i od drugih zainteresiranih strana s kojima je u ugovornom odnosu (npr. dobavljača i njihovih poddobavljača) da djeluju u skladu s odredbama Kodeksa ponašanja (*Code of Conduct*) i Kodeksom poslovne etike (*Code of Business Ethics*).

Svrha Kodeksa ponašanja je zaštita ljudskih prava, promicanje pravednih uvjeta zapošljavanja, sigurnih uvjeta rada, odgovornog upravljanja okolišem i visokih etičkih standarda.

Kodeks poslovne etike odnosi se na individualne odgovornosti u odnosima prema zaposlenicima, kupcima, dobavljačima, dioničarima te svima drugima s kojima se uspostavlja komunikacija ili obavlja neki posao. Kompanija svojim Kodeksom poslovne etike obuhvaća usklađenost sa zakonskom regulativom, zaštitu povjerljivih informacija i poslovne tajne, zaštitu i ispravnu upotrebu imovine tvrtke, poštivanje u komunikaciji i zaštitu ljudskih prava, rješavanje sukoba interesa ukoliko postoji spoznaja da se tako nešto dogodilo, transparentnost, zaštitu okoliša i dojavljivanje nezakonitog ili neetičnog ponašanja.

Kompanija stalno unaprjeđuje svoje odnose s različitim kupcima u zemlji i na inozemnim tržištima na kojima poslujemo. Drugim riječima, prilagođavamo se potrebama svojih kupaca, nudimo im inovativna rješenja za njihov poslovni rast te na taj način gradimo partnerske odnose i međusobno povjerenje. Svoj način rada s brojnim kupcima provjeravamo svake godine kroz ankete o zadovoljstvu naših kupaca (*Customer Satisfaction Survey*).

S dobavljačima gradimo dugoročne odnose koji podrazumijevaju dijalog i razmjenu znanja te primjenu suvremenih modela rada. Od svojih dobavljača proizvoda i usluga zahtijevamo poštivanje visokih standarda kvalitete te pridržavanje Kodeksa ponašanja i Kodeksa poslovne etike. Također svake godine kompanijski procjenitelji, koristeći upitnik koji je pripremljen u skladu s normama, provode vanjsku prosudbu kvalitete važnijih domaćih dobavljača. Kao tehnološki lider, Ericsson Nikola Tesla koristi sustav e-nabave koji omogućava višu razinu profesionalnosti, efikasnosti i suradnje. Informacijski sustav na području nabave ima niz prednosti od kojih su za dobavljače najvažnije transparentan način rada, usporedbe temeljene na činjenicama te manje utrošenog vremena i novca.

INTEGRITET
I ETIČNOST
KARAKTERISTIKE
SU NAŠEG
NAČINA
POSLOVANJA

KODEKS POSLOVNE ETIKE

Nijedan zaposlenik ne smije biti diskriminiran zbog, na primjer, svoje rase, boje, spola, spolne orijentacije, bračnog stanja, trudnoće, roditeljskog statusa, vjeroispovijesti, političkih stavova, nacionalnosti, etničkog i socijalnog podrijetla, društvenog statusa, invalidnosti, dobi ili članstva u sindikatu.

PRIMJENA NAČELA KORPORACIJSKOG UPRAVLJANJA

Korporacijsko upravljanje označava okvir za vođenje poslova i nadzor u Društvu te ima za cilj stvaranje dugoročne ekonomske vrijednosti za dioničare. Uprava i Nadzorni odbor Ericssona Nikole Tesle kontinuirano podupiru poštivanje osnovnih načela korporacijskog upravljanja kako bi osigurali zaštitu prava i jednak tretman dioničara, transparentnost poslovanja i odgovornost prema svim zainteresiranim stranama. Ericsson Nikola Tesla veliku pozornost pridaje pravodobnom i objektivnom informiranju zajednice o svojim aktivnostima i ostvarenim rezultatima poslovanja te njeguje ugled tvrtke koja primjenjuje kodeks etičkog ponašanja.

Načela korporacijskog upravljanja Ericssona Nikole Tesle, koje je Društvo usvojilo u travnju 2005. godine, temelje se na zakonodavstvu Republike Hrvatske te preporukama objavljenim u OECD načelima za korporacijsko upravljanje te jasno definiraju prava i obveze Uprave, Nadzornog odbora i dioničara (http://www.ericsson.hr/investitori/korporacijsko_upravljanje.shtml).

UPRAVA DRUŠTVA

Uloga Uprave u vođenju poslova Društva uređena je Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i internim pravilnicima Ericssona Nikole Tesle. Uprava je dužna obnašati svoje dužnosti s pozornošću savjesnog gospodarstvenika vodeći pritom računa o interesima Društva i njegovih dioničara.

Uprava Ericssona Nikole Tesle sastoji se od jednog člana koji se imenuje na razdoblje od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora od strane Nadzornog odbora. Obveza Uprave je da izvješćuje Nadzorni odbor o financijskim i poslovnim rezultatima, strategiji i planu poslovanja. Uprava je također dužna podnijeti Glavnoj skupštini izvještaj o svom radu te provoditi odluke donesene na Glavnoj skupštini. Primanja Uprave ovise o rezultatima poslovanja Društva, a određuje ih Nadzorni odbor.

NADZORNI ODBOR

Temeljna zadaća Nadzornog odbora jest nadziranje Uprave u vođenju poslovanja. Pritom je Nadzorni odbor dužan primjenjivati visoke etičke standarde i voditi računa o interesima Društva i njegovih dioničara. Nadzorni odbor sastoji se od pet članova koji se biraju na razdoblje od četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini izvještaj o obavljenom nadzoru vođenja poslovanja, daje mišljenje o prijedlogu Uprave glede uporabe dobiti, te predlaže Glavnoj skupštini imenovanje revizora Društva. Sukladno odluci Glavne skupštine članovi Nadzornog odbora primaju mjesečnu naknadu u visini od pola prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenika Društva. Predstavnici Ericssona odrekli su se naknade sukladno politici korporacije.

Tijekom 2010. godine Nadzorni odbor Ericssona Nikole Tesle održao je četiri redovne i dvije izvanredne sjednice. Na sjednicama se raspravljalo o financijskim rezultatima poslovanja, situaciji na domaćem i izvoznim tržištima, tržišnim uvjetima te trendovima u ICT industriji. Nadalje, raspravljalo se o poslovnim planovima i strateškim projektima, rizicima poslovanja te ljudskim potencijalima. Osim toga, Nadzorni odbor kontinuirano je nadzirao razvoj poslovanja i odgovornosti Centra za istraživanje i razvoj, Centra za isporuku usluga te Poslovne jedinice za testnu okolinu.

Teme izvanrednih sjednica Nadzornog odbora bile su isplata dividende te otpis potraživanja na kazahstanskom tržištu.

Nadzorni odbor je razmotrio i podržao Strategiju Društva za razdoblje od 2011. do 2015. godine te fokus područja i strateške programe nužne za daljnji razvoj poslovanja.

Menadžment Društva definirao je ključne ciljeve za 2011. godinu s jasno definiranim zadacima i načinom mjerenja, koji su također odobreni od Nadzornog odbora.

U 2010. godini došlo je do promjene u sastavu Nadzornog odbora. Naime, dr. sc. Dubravko Radošević, znanstveni suradnik s Ekonomskog instituta u Zagrebu izabran je na Glavnoj skupštini Društva održanoj 20. svibnja 2010. godine za novog člana Nadzornog odbora Ericssona Nikole Tesle.

REVIZORSKI ODBOR

S ciljem učinkovitog izvršavanja svojih obveza oko nadziranja vođenja poslova Društva, uključujući utvrđivanje godišnjih financijskih izvještaja, Nadzorni odbor je u lipnju 2006. godine osnovao Revizorski odbor.

Revizorski odbor održao je pet sjednica u 2010. godini na kojima je raspravljao o financijskim rezultatima poslovanja tijekom godine i godišnjim financijskim izvještajima, planu revizije za 2010. godinu, sustavu interne kontrole i sustavu upravljanja rizicima te obavljao druge zadaće utvrđene Zakonom o reviziji. Svoje zaključke i preporuke ovaj odbor je redovito prezentirao ostalim članovima Nadzornog odbora. Na dan izdavanja ovoga izvještaja članovi Revizorskog odbora su Ignac Lovrek, predsjednik i Carita Jönsson, član.

GLAVNA SKUPŠTINA DIONIČARA

Dioničari Društva ostvaruju svoja prava na Glavnoj skupštini. Glavna skupština dioničara odlučuje o raspodjeli dobiti, izmjenama/dopunama Statuta, izboru i opozivu članova Nadzornog odbora. Glavna skupština odlučuje i o radu Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju neovisnog revizora godišnjih financijskih izvješća te o drugim pitanjima izričito određenim zakonom i Statutom Društva.

>> VODIMO RAČUNA O INTERESIMA DIONIČARA

>> PRAVODOBNO I OBJEKTIVNO INFORMIRAMO

>> STALNA KOMUNIKACIJA I SURADNJA

>> PRIMJENJUJEMO NAČELA KORPORACIJSKOGA UPRAVLJANJA

>> NJEGUJEMO UGLED TVRTKE S ETIČNIM POSLOVANJEM

ZAŠTITA OKOLIŠA

Odgovoran odnos prema okolišu sastavni je dio poslovanja i kulture Ericssona Nikole Tesle. Ključni dokumenti koji određuju odnos prema okolišu su Politika upravljanja okolišem i Kodeks poslovne etike.

Sustavno i redovito provode se unutarnje i vanjske provjere funkcioniranja sustava upravljanja okolišem kako bi se zadržao stečeni certifikat ISO 14001.

Odnos kompanije prema očuvanju okoliša provjerava se i putem brojnih upitnika institucija specijaliziranih za istraživanje održivosti.

RAZVOJ PROIZVODA I USLUGA KOJI OMOGUĆUJU BOLJU KVALITETU ŽIVOTA

ICT rješenja, proizvodi i usluge koje kompanija nudi prepoznati su kao „zelena” tehnologija, ona koja pozitivno utječe na poslovanje, život ljudi i okoliš, uključujući klimatske promjene. Ericsson Nikola Tesla je razvio ili sudjeluje u primjeni niza tzv. e-proizvoda i usluga, na primjer e-zdravstvo, e-katastar, digitalni grad, inteligentni transportni sustavi, radarsko-komunikacijski sustav kontrole pomorskog prometa i mnogi drugi.

PROVEDBA PROPISA I NORMI

Sve kompanijske aktivnosti u skladu su s međunarodnim standardima te važećim nacionalnim zakonskim odredbama glede zaštite okoliša. Stručnjaci kompanije aktivno sudjeluju u procesu usklađivanja hrvatskih propisa s europskim. Prate se i provode zahtjevi propisa za pojedine sastavnice okoliša te se redovito provjerava njihova provedba.

GOSPODARENJE OTPADOM

Vodi se cjelovita i sustavna izobrazba o svim vrstama otpada koji nastaju na lokaciji. Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom određuje da proizvođači i izravni uvoznici električnih i elektroničkih uređaja, imaju obvezu to prijavljivati Fondu za zaštitu okoliša i plaćati naknadu po uvezenom/proizvedenom kilogramu opreme.

Kompanija, uz ispunjavanje obveza propisanih ovih pravilnikom, na propisan način zbrinjava elektronički otpad na svojoj lokaciji te u skladu sa zahtjevima pojedinih kupaca vodi računa o zbrinjavanju njihove zastarjele elektroničke opreme.

U kompaniji se, uz gore navedeno, prikupljaju, odvajaju i ekološki zbrinjavaju papir, staklo, metalni, plastični i drveni otpad, kabeli, baterije, toneri, fluorescentne cijevi te komunalni otpad.

SUSTAVNI RAD NA OPTIMIZIRANJU I SMANJENJU POTROŠNJE ENERGENATA

Korištenjem sustava centralnog nadzora potrošnje svih energenata stvoreni su preduvjeti za kvalitetnije upravljanje i održavanje energetske instalacije što je rezultiralo smanjenjem potrošnje vode i pare te optimizacijom svih kvalitativnih parametara utrošene električne energije. Porast potrošnje električne energije prati trend porasta proizvodnih kapaciteta, radnih alata i novih radnih prostora. Praćenje cjelokupnog sustava cjevovoda rezultiralo je pravodobnim otklanjanjem kvarova i izostankom nepotrebnih gubitaka vode.

ODNOS PREMA DOBAVLJAČIMA

Utjecaje na okoliš možemo uspješno kontrolirati samo ako razmotrimo cijeli naš dobavljački lanac. Učinak na okoliš našeg dobavljačkog lanca kontinuirano se vrednuje ocjenjivanjem/auditom dobavljača.

Ericsson je izdao Kodeks ponašanja za sve svoje dobavljače koji sadrži zahtjeve na području osnovnih ljudskih prava, radnih standarda, upravljanja okolišem i borbe protiv korupcije na radnom mjestu. Zahtjevi okoliša za dobavljače uključuju: sustav upravljanja okolišem, dizajn proizvoda koji je prihvatljiv za okoliš i proizvodnju, informaciju o proizvodu (npr. sadržaj materijala,...) i transport. Dobavljači su upoznati s popisom štetnih tvari i tvari ograničene ili zabranjene upotrebe te trebaju dokazati da takvih tvari nema u njihovim proizvodima.

E-APLIKACIJE

Bavljenje visokim tehnologijama te liderstvo u razvojno-istraživačkim poslovima i informacijsko-komunikacijskim tehnologijama bili su glavni motiv za korištenje e-aplikacija u poslovnom procesu. Time ne samo da promoviramo informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, što je svakako potrebno kao preduvjet konkurentnosti svih drugih gospodarskih sektora i subjekata, nego znatno unapređujemo i ubrzavamo poslovne procese, štedimo resurse, vrijeme i novac.

Kada su u pitanju poslovna putovanja, implementirali smo napredna rješenja koja štede novac i smanjuju emisiju ugljičnog dioksida. U praksi koristimo virtualna rješenja poput videokonferencija, sastanaka putem mreže i sl.

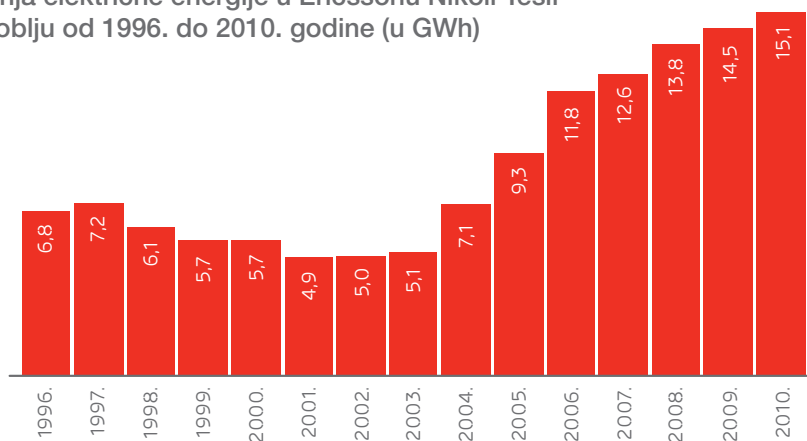
Zalažemo se za maksimalno smanjenje utjecaja na okoliš kroz isporuku dijela usluga na daljinu (u području dizajna i optimizacije mreža, integracije i nadogradnje mreža). Korištenjem takvog načina rada smanjuje se potreba za putovanjem. Osim toga, koristeći inteligentne alate za suradnju osiguravamo visok stupanj zadovoljstva kupaca pruženom uslugom bez obzira što je usluga isporučena na daljinu.

Otpad nastao u Ericssonu Nikoli Tesli u 2009. i 2010. godini

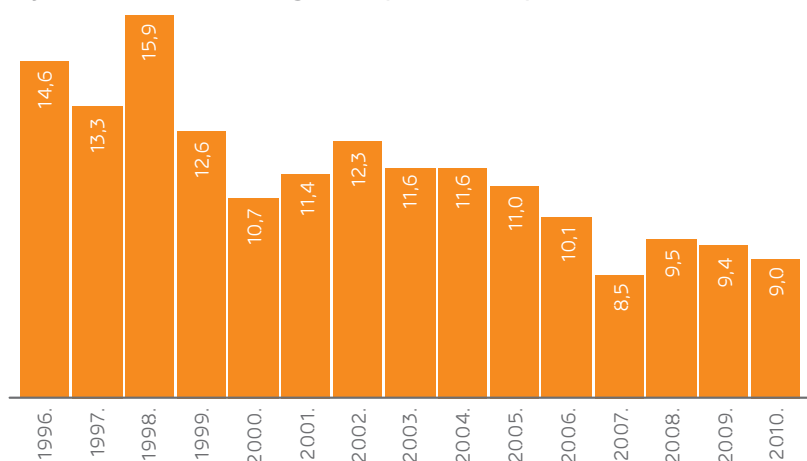
Naziv otpada	2009. (u tonama)	2010. (u tonama)	INDEKS 2010./2009.
istrošeni aktivni ugljen	0,39	0,00	-
otpadni tiskarski toneri	0,91	0,36	40
ambalaža	158,20	122,28	77
odbačena oprema - elektronički otpad	14,83	19,66	133
baterije i akumulatori	1,54	0,88	57
staklo	3,04	1,65	54
aluminij	0,02	0,00	-
željezo i čelik	50,07	32,07	64
kabelski vodiči	0,00	0,22	-
fluorescentne cijevi	0,43	0,20	47
baterije - male	0,23	0,25	109
UKUPNO	229,66	177,57	77

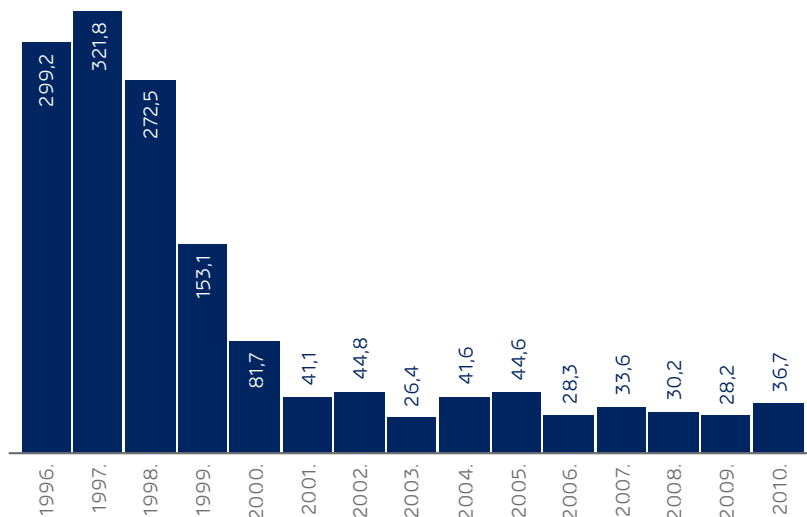
Potrošnja električne energije u Ericssonu Nikoli Tesli
u razdoblju od 1996. do 2010. godine (u GWh)

Potrošnja pare (grijanje) u Ericssonu Nikoli Tesli
u razdoblju od 1996. do 2010. godine (u '000 tona)

Potrošnja vode u Ericssonu Nikoli Tesli
u razdoblju od 1996. do 2010. godine (u '000 m³)

OBRAZOVANJE NA PODRUČJU ZAŠTITE OKOLIŠA

Stručnjaci za zaštitu okoliša, kao dio tima zaduženog za poslovnu izvrsnost i kvalitetu Ericssona Nikole Tesle, pridonose unaprjeđenju poslovnih procesa unutar organizacije.

Provodi se stalna izobrazba, razvija svijest i povećava motiviranost zaposlenika za unaprjeđenje stanja zaštite okoliša. Svaka organizacijska cjelina ima koordinatora za okoliš koji djeluje u skladu s područjem rada organizacijske jedinice te njezinim utjecajem na okoliš. Kako bi educirali dobavljače, partnere i izvođače, stručnjaci za kvalitetu, zaštitu okoliša te zaštitu zdravlja i sigurnost na radu odlaze u provjere sustava upravljanja te predlažu poboljšanja.

Suradnjom sa zainteresiranim stranama, na primjer obrazovnim institucijama i poslovnim partnerima, stručnjaci Ericssona Nikole Tesle prenose svoje znanje i iskustvo te tako doprinose podizanju svijesti o važnosti pravilnog odnosa prema okolišu.

ODNOSI SA ZAJEDNICOM

Ericsson Nikola Tesla uvijek naglašava da kompanija, uz financijsku odgovornost, ima visoku osviještenost u pogledu društvene odgovornosti prema zajednici u kojoj djeluje. Proaktivnim stavom u uočavanju potreba, potporom i razvijanjem partnerstva sa zajednicom, kompanija nastoji svoje programe uskladiti s najboljim praksama u međunarodnom okruženju. Strategijom društveno odgovornog poslovanja te politikom sponzorstava i donacija definirane su prioritetne aktivnosti te alati i metode prepoznavanja i realizacije preferiranih društveno korisnih projekata. S obzirom na našu stratešku orijentaciju usmjerenu prema suvremenim tehnologijama, prednost imaju projekti u kojima naši proizvodi, rješenja, usluge, tehnologija, razmjena znanja i informacija imaju ključnu ulogu. Ono što uvijek posebno naglašavamo jest da se kompanija nastoji udaljiti od pukog financiranja projekata, nudeći svoje resurse, tehnologiju, znanje, vještine i vrijeme te tako unaprjeđuje društvenu zajednicu u kojoj djeluje.

Kompanija je tijekom 2010. godine realizirala vrijedne obrazovne, zdravstvene, kulturne, sportske, humanitarne i druge društveno korisne projekte.

Izdvajamo najznačajnije:

- » sponzoriranje i sudjelovanje u radu različitih znanstvenih i stručnih skupova
- » znanstveno-istraživačka, razvojna i obrazovna suradnja s Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu i Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu
- » nastavak projekta financiranja znanstvenog razvoja jednog novaka izvan kvote Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa
- » aktivna potpora Nacionalnoj zakladi za potporu učeničkom i studentskom standardu
- » za slučaj poplave, elementarne nepogode koja često pogađa pojedina područja Hrvatske, nabavljen je veći broj aparata za isušivanje i agregata za napajanje isušivača na područjima bez električne energije koji su stavljeni na raspolaganje hrvatskom Crvenom križu
- » volonterski društveno koristan rad zaposlenika iz odjela Financija koji su sudjelovali u akciji čišćenja zelenih površina oko jezera Jarun, ispomoći pri uređenju Doma za starije i nemoćne osobe Trešnjevka te pomaganju socijalno ugroženim sugrađanima
- » zaposlenici kontinuirano sudjeluju u akcijama dobrovoljnog davanja krvi organiziranim u prostoru kompanije.

POMAŽEMO
DRUŠTVENOJ
ZAJEDNICI

NAŠI PROGRAMI
USKLAĐENI SU
S NAJBOLJOM
MEĐUNARODNOM
PRAKSOM

NAGRADE I PRIZNANJA U 2010. GODINI

- » Gordana Kovačević, predsjednica Ericssona Nikole Tesle, imenovana je članicom Gospodarskog vijeća predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića.
- » Gordani Kovačević dodijeljena je nagrada **LeaderSHE** za 2010. godinu. Zbog iznimnih poslovnih rezultata, odvažnosti za poticanje promjena i potencijala koji inspirira izabrana je, odlukom međunarodnog žirija, za jednu od najuspješnijih poduzetnica u regiji, a nagrada joj je uručena na konferenciji **LEADER SHE (The Creative Management of Change)** u Beču.
- » Poslovna televizija Kapital Network dodijelila je Ericssonu Nikoli Tesli nagradu za društvenu odgovornost.
- » Međunarodna organizacija Superbrands dodijelila je Ericssonu Nikoli Tesli, kao vodećoj tržišnoj marki u Hrvatskoj, priznanje **Superbrands Croatia** za 2010. godinu.
- » Hrvatska udruga za odnose s javnošću dodijelila je Ericssonu Nikoli Tesli godišnju nagradu **Grand PRix** za 2010. godinu u kategoriji Odnosi s javnošću u poslovnom sektoru za velike tvrtke za projekt "Obilježavanje 60. obljetnice Ericssona Nikole Tesle".
- » Zagrebačka burza i Poslovni dnevnik dodijelili su Ericssonu Nikoli Tesli nagradu za najbolje odnose s ulagačima.
- » Kompanija Ericsson Nikola Tesla je na natječaju Vidi e-novation, u kategoriji velikih tvrtki, osvojila nagradu **Zlatno Teslino jaje** za svoj inovativni proizvod Ericsson Mobile Health, namijenjen udaljenom medicinskom nadzoru pacijenata.

Grand PRix 2010. -
za odnose s javnošću

LeaderSHE Award 2010

Društveno najodgovornija
hrvatska kompanija

Nagrada za najbolje
odnose s ulagačima

Zlatno Teslino jaje

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI 2010.
Ericsson Nikola Tesla d.d.

PROFIL DRUŠTVA

POVIJEST I NASTANAK

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je hrvatsko društvo koje kontinuirano posluje već preko šezdeset godina. Društvo se dokazalo kao vodeći dobavljač i izvoznik specijalizirane telekomunikacijske opreme te programskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća Nikola Tesla - Poduzeće za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Prema strukturi vlasništva na dan 31. prosinca 2010. godine, Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson) je u posjedu 49,07% dionica Društva. Daljnjih 0,23% ima Hrvatski fond za privatizaciju, a 0,70% su vlastite dionice. Ostalim dioničarima pripada 50,00% dionica Društva.

OSNOVNE DJELATNOSTI

Osnovne djelatnosti Društva su istraživanje i razvoj telekomunikacijskih programa i usluga, projektiranje, ispitivanje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja, kao i isporuka i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava, prvenstveno u Republici Hrvatskoj, Srednjoj i Istočnoj Europi te u društvima unutar Ericssonove grupe.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

NADZORNI ODBOR, UPRAVA I IZVRŠNO POSLOVODSTVO

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2010. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Roland Nordgren	Imenovan 27. svibnja 2008. godine	Predsjednik
Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 31. svibnja 2007. godine	Član; zamjenik predsjednika
Carita Jönsson	Ponovno imenovana 27. svibnja 2008. godine	Član
Dubravko Radošević	Imenovan 20. svibnja 2010. godine	Član
Zvonimir Jelić	Ponovno imenovan 18. lipnja 2010. godine	Član i predstavnik zaposlenika

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Gordana Kovačević	Ponovno imenovana 1. siječnja 2010. godine	Direktorica
-------------------	--	-------------

PROFIL DRUŠTVA (NASTAVAK)

Izvršno posloводство

Članovi izvršnog posloводства Društva na dan 31. prosinca 2010. godine:

Uže posloводство:

Gordana Kovačević	Direktorica Društva
Andrew Skelton	Direktor, Financije
Harvoje Benčić	Direktor, Rješenja za kupce i praćenje realizacije ugovora
Lars Olander	Direktor, Centar za istraživanje i razvoj
Milan Živković	Direktor, Strategija i razvoj poslovanja

Šire posloводство:

Članovi užeg posloводства

Alen Ludaš	Direktor, Upravljanje komercijalnim ponudama, RWCE
Boris Drilo	Direktor, ICT rješenja za industriju i društvo
Branko Dronjić	Regionalni menadžer, Ericssonova poslovna jedinica za ispitnu okolinu
Damir Bušić	Menadžer, Centar za operativne aktivnosti i kompetencije Hrvatska - Sustavi podrške poslovanju i upravljanju mrežom
Dragan Fratrić	Menadžer, Opći poslovi
Franjo Mudrovčić	Vršitelj dužnosti direktora, Prodaja i marketing za ZND
Goran Ožbolt	Direktor, Prodaja i marketing za Tele2 i Alternativne operatore
Ivan Barać	Direktor, Prodaja i marketing za T-HT
Jagoda Barać	Direktorica, Prodaja i marketing za susjedne zemlje
Marijana Đuzel	Direktorica, Upravljanje ljudskim potencijalima i organizacija (uključujući pravne poslove)
Mathias Danielsson	Direktor, Kompetencijska domena Internetski protokol, širokopoljasni pristup i jezgrene mreže, RWCE
Milan Popović	Menadžer, Upravljanje projektima
Miroslav Kantolić	Direktor, Prodaja i marketing za VIPnet i Si.mobil
Snježana Bahtijari	Direktorica, Marketing i komunikacije (uključujući DOP)
Snježana Ivezić-Torbarina	Menadžer, Kompetencijska domena Mediji i aplikacije, RWCE
Tihomir Šicel	Direktor, Prodaja i marketing za industriju i društvo

ODGOVORNOSTI UPRAVE I NADZORNOG ODBORA ZA PRIPREMU I ODOBRAVANJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Odgovornost je Uprava za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijske pozicije Društva i rezultata njegova poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima općenitu odgovornost za poduzimanje koraka u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i ustanovljavanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, koje će dosljedno primjenjivati, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena te pripremu financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem nije neprimjerena.

Uprava je odgovorna dostaviti Nadzornom odboru godišnji izvještaj o ekonomskom položaju Društva zajedno s godišnjim financijskim izvještajima na odobrenje. Nakon odobrenja, izvještaji će biti predloženi Glavnoj skupštini dioničara.

Financijske izvještaje na stranicama 74 do 133 Uprava je odobrila 8. ožujka 2011. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Gordana Kovačević
Direktorica
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
10000 Zagreb
Hrvatska

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima društva Ericsson Nikola Tesla d.d.

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja Ericsson Nikola Tesla d.d., koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su financijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u financijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja koje sastavlja Društvo u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima, financijski položaj Ericsson Nikola Tesla d.d. na dan 31. prosinca 2010. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 8. ožujka 2011.

PRICEWATERHOUSECOOPERS
za reviziju i konzalting d.o.o. 3
ZAGREB, Alexandera von Humboldta 4

Francois Mattelaer
Predsjednik Uprave

Trokter-Gosarić
Sanja Trokter - Gosarić
Ovlašteni revizor

Ericsson Nikola Tesla d.d.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. godine

		2010.	2009.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	3	1.218.863	1.400.011
Trošak prodanih proizvoda		(1.012.567)	(1.213.945)
Bruto dobit		206.296	186.066
Ostali prihodi	6	15.411	17.325
Troškovi prodaje		(56.973)	(72.894)
Administrativni troškovi		(34.037)	(37.024)
Ostali troškovi	7	(145.946)	(27.793)
Dobit iz poslovanja		(15.249)	65.680
Financijski prihodi	9	41.408	61.894
Financijski rashodi	9	(192)	(757)
Neto financijski prihodi		41.216	61.137
Dobit prije oporezivanja		25.967	126.817
Porez na dobit	10	(1.905)	1.630
Dobit za godinu		24.062	128.447
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		24.062	128.447
Zarada po dionici (kuna)	11	18,30	98,09

Ericsson Nikola Tesla d.d.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

na dan 31. prosinca 2010. godine

IMOVINA	Bilješke	2010.	2009.
		'000 kn	'000 kn
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	128.643	146.351
Nematerijalna imovina	13	4.814	4.425
Zajmovi i potraživanja	14	10.358	278.897
Vlasničke vrijednosnice		45	45
Odgođena porezna imovina	15	9.165	12.295
Ukupno dugotrajna imovina		153.025	442.013
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	44.774	24.059
Potraživanja od kupaca	17	346.982	451.247
Potraživanja od povezanih društava	29(c)	75.406	58.905
Potraživanja po preplaćenom porezu na dobit		3.054	9.452
Ostala potraživanja	18	58.232	29.588
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	63.254	120.873
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		6.508	1.371
Novac i novčani ekvivalenti	20	673.926	414.935
Ukupno kratkotrajna imovina		1.272.136	1.110.430
UKUPNO IMOVINA		1.425.161	1.552.443

Ericsson Nikola Tesla d.d.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NASTAVAK)

na dan 31. prosinca 2010. godine

KAPITAL I OBVEZE	Bilješke	2010.	2009.
		'000 kn	'000 kn
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	21(a)	133.165	133.165
Vlastite dionice	21(b)	(16.251)	(34.173)
Zakonske rezerve	21(c)	20.110	20.110
Zadržana dobit		934.000	1.081.121
Ukupno kapital i rezerve		1.071.024	1.200.223
Dugoročne obveze			
Uzeti zajmovi	24	3.346	4.965
Primanja zaposlenih	25	4.891	5.126
Ukupno dugoročne obveze		8.237	10.091
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	29(c)	94.846	67.839
Uzeti zajmovi	24	1.673	1.655
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	26	94.380	101.605
Rezerviranja	27	17.097	23.730
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	28	137.904	147.300
Ukupno kratkoročne obveze		345.900	342.129
Ukupno obveze		354.137	352.220
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		1.425.161	1.552.443

Ericsson Nikola Tesla d.d.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. godine

		2010.	2009.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		25.967	126.817
Ispravci:			
Amortizacija	12,13	56.831	64.787
Umanjenja vrijednosti		139.850	21.901
Neto promjena u rezerviranjima	27	13.853	16.176
Neto gubitak/(dobitak) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	6,7	181	(65)
Neto dobitak od promjene financijske imovine	9	(4.026)	(429)
Amortizacija diskonta	9	(6.254)	(15.985)
Prihodi od kamata	9	(23.506)	(39.538)
Rashodi od kamata	9	192	757
Dobici od tečajnih razlika		(6.196)	(5.942)
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima		6.124	11.129
		203.016	179.608
Smanjenje zajmova i potraživanja		140.948	78.336
(Povećanje)/smanjenje zaliha		(21.022)	28.800
Smanjenje potraživanja		48.256	20.976
Smanjenje obveza		(11.048)	(10.653)
Novac od poslovnih aktivnosti		360.150	297.067
Plaćene kamate		(192)	(757)
Povrat poreza na dobit/(plaćeni)		6.398	(12.262)
Neto novac od poslovnih aktivnosti		366.356	284.048
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
Primljene kamate		25.369	37.922
Naplata od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		43	151
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine	12,13	(39.736)	(46.095)
(Smanjenje)/povećanje dugoročnih depozita		(198)	522
Prodaja/(ulaganje) u financijsku imovinu		61.645	(77.473)
Neto novac ostvaren iz/(korišten za) investicijske aktivnosti		47.123	(84.973)

Ericsson Nikola Tesla d.d.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU (NASTAVAK)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. godine

		2010.	2009.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
Otplata uzetih zajmova		(1.601)	(2.213)
Otkup vlastitih dionica	21(b)	-	(11.380)
Plaćena dividenda	22	(158.160)	(91.758)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(159.761)	(105.351)
Efekt promjene tečaja po novcu i novčanim ekvivalentima		5.273	2.908
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		258.991	96.632
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	20	414.935	318.303
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	20	673.926	414.935

Ericsson Nikola Tesla d.d.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU I REZERVAMA

za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. godine

	Dionički kapital	Vlastite dionice	Zakonske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2009. godine	133.165	(46.389)	20.110	1.059.241	1.166.127
Promjene u kapitalu i rezervama za 2009. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	128.447	128.447
Raspodijeljena dividenda za 2008. godinu, bilješka 22	-	-	-	(91.758)	(91.758)
Otkup vlastitih dionica, bilješka 21 (b)	-	(11.380)	-	-	(11.380)
Isplate s temelja dionica, bilješka 25 (b)	-	23.596	-	(23.596)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 25 (b)	-	-	-	11.129	11.129
Odgođeni porez s osnove povećanja kapitala, bilješka 10	-	-	-	(2.342)	(2.342)
Na dan 31. prosinca 2009. godine	133.165	(34.173)	20.110	1.081.121	1.200.223
Na dan 1. siječnja 2010. godine	133.165	(34.173)	20.110	1.081.121	1.200.223
Promjene u kapitalu i rezervama za 2010. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	24.062	24.062
Raspodijeljena dividenda za 2009. godinu, bilješka 22	-	-	-	(158.160)	(158.160)
Isplate s temelja dionica, bilješka 25 (b)	-	17.922	-	(17.922)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 25 (b)	-	-	-	6.124	6.124
Odgođeni porez s osnove povećanja kapitala, bilješka 10	-	-	-	(1.225)	(1.225)
Na dan 31. prosinca 2010. godine	133.165	(16.251)	20.110	934.000	1.071.024

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

PRAVNA OSOBA

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Hrvatskoj. Registrirano sjedište Društva nalazi se na adresi Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska. Dionice Društva uvrštene su u kotaciju Redovitog tržišta Zagrebačke burze. Ove financijske izvještaje odobrila je Uprava dana 8. ožujka 2011. godine za predaju na odobrenje Nadzornom odboru. Pregled osnovnih računovodstvenih politika Društva naveden je u nastavku.

PRIMJENA

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI). Financijski izvještaji su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu važećim na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja.

OSNOVE ZA PRIPREMU

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su po načelu povijesnog troška s izuzećem financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju derivativne financijske instrumente i financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim razdobljima predstavljenim u ovim financijskim izvještajima i u skladu su s računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jem zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznos objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim ostalim faktorima za koje se vjeruje da su razumni u određenim okolnostima, a čiji rezultat stvara osnovu pri postupku donošenja prosudbi o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza, a koje nisu vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultat može se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke se stalno preispituju. Preispitivanje računovodstvenih procjena priznaje se u razdoblju u kojemu se preispitivanje obavlja, ako ono utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju preispitivanja i budućim razdobljima, ako ono utječe na tekuće i buduća razdoblja. Prosudbe posloводства pri primjeni MSFI-ja koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene prikazane su u bilješki 2.

NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA

Nakon preispitivanja, posloводство realno očekuje da Društvo ima adekvatne resurse za nastavak poslovanja u duglednoj budućnosti. Društvo stoga i dalje usvaja pretpostavku o nastavku poslovanja u pripremi financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA

(a) Novi i izmijenjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Od 1. siječnja 2010. godine Društvo je usvojilo sljedeće nove i izmijenjene standarde:

MSFI 3 (prerađen), Poslovne kombinacije, i dodaci MRS-u 27, Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji, MRS-u 28, Ulaganja u pridružena društva, te MRS-u 31, Udjel u zajedničkom pothvatu, na snazi su za poslovne kombinacije za koje je dan stjecanja na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja koje započinje na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine.

Prerađeni standard nastavlja primjenjivati metodu kupnje na poslovne kombinacije, uz neke značajne promjene u usporedbi s MSFI-jem 3. Na primjer, sva plaćanja kod kupnje društva trebaju se iskazati po fer vrijednosti na dan stjecanja s potencijalnim plaćanjima klasificiranim kao dug, kasnije ponovno mjerjenima kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Manjinski udjeli se mogu mjeriti ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu manjinskog udjela u neto imovini stečenog društva. Svi troškovi povezani sa stjecanjem trebaju se iskazati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dodatak neće utjecati na financijske izvještaje Društva.

MRS 27 (prerađen) zahtijeva iskazivanje u glavnici učinaka svih transakcija s manjinskim udjelima ako nema promjena kontrole i te transakcije više neće rezultirati *goodwillom* ili dobitima i gubicima. Standard također navodi računovodstveni tretman kod gubitka kontrole. Svaki preostali udio u društvu ponovno se mjeri po fer vrijednosti, a dobitak ili gubitak priznaje se u računu dobiti i gubitka. MRS 27 (prerađen) nije utjecao na sadašnje razdoblje budući da nijedan manjinski udio ne posluje s gubitkom; nije bilo transakcija u kojima se zadržava udio u društvu nakon gubitka kontrole nad tim društvom, te nije bilo transakcija s manjinskim udjelima. Prerađeni standard neće utjecati na financijske izvještaje Društva.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(b) Novi i izmijenjeni standardi i tumačenja obvezni su prvi put za financijsku godinu koja počinje 1. siječnja 2010. godine, ali trenutačno nisu relevantni za Društvo (iako mogu utjecati na buduće transakcije i događaje)

Sljedeći standardi i dodaci postojećim standardima objavljeni su te su obvezni za računovodstvena razdoblja Društva koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010. godine ili kasnija razdoblja, ali Društvo ih nije prijevremeno usvojilo.

IFRIC 17, Raspodjela nenovčane imovine vlasnicima (na snazi od 1. srpnja 2009. godine). Tumačenje je objavljeno u studenome 2008. godine. Tumačenje daje smjernice za računovodstveni tretman aranžmana u kojima društvo raspodjeljuje nenovčanu imovinu dioničarima u obliku raspodjele rezervi ili dividende. MSFI 5 je također dopunjen, tako da sada zahtijeva da se imovina klasificira kao namijenjena raspodjeli samo kada je raspoloživa za raspodjelu u svojem trenutačnom stanju, a raspodjela je vrlo vjerojatna.

IFRIC 18, Prijenos imovine od kupca, na snazi za prijenos imovine primljen na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine. Ovo tumačenje razjašnjava zahtjeve MSFI-ja za ugovore prema kojima društvo od kupca prima nekretnine, postrojenja i opremu, koju tada društvo mora koristiti ili za spajanje kupca s mrežom ili kako bi kupcu omogućilo stalni pristup opskrbi robama ili uslugama (kao što su opskrba električnom energijom, plinom ili vodom). U nekim slučajevima, društvo od kupca prima novac koji se može koristiti isključivo za stjecanje ili izgradnju nekretnina, postrojenja i opreme, koji služe za spajanje kupca s mrežom ili kako bi se kupcu omogućio stalni pristup opskrbi robama ili uslugama (ili za oboje).

IFRIC 9, Ponovna procjena ugrađenih derivativa i MRS 39, Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje, na snazi od 1. srpnja 2009. godine. Ovaj dodatak IFRIC-u 9 zahtijeva od društva procjenjivanje treba li ugrađeni derivativ biti odvojen od matičnog ugovora kad društvo reklasificira hibridnu financijsku imovinu iz kategorije 'po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka'. Ova procjena mora se izvršiti na temelju okolnosti koje su postojale na dan kada je društvo prvi put potpisalo ugovor ili na dan bilo koje izmjene ugovora koja značajno mijenja novčani tok ugovora, ovisno o tome što je bilo kasnije. Ako društvo ne može izvršiti ovu procjenu, hibridni instrument mora ostati u cijelosti klasificiran po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(b) Novi i izmijenjeni standardi i tumačenja obvezni su prvi put za financijsku godinu koja počinje 1. siječnja 2010. godine, ali trenutčno nisu relevantni za Društvo (iako mogu utjecati na buduće transakcije i događaje) (nastavak)

IFRIC 16, Zaštite neto ulaganja u inozemno poslovanje na snazi od 1. srpnja 2009. godine. Ovaj dodatak navodi da, pri zaštiti neto ulaganja u inozemno poslovanje, kvalificirane zaštitne instrumente može posjedovati bilo koje društvo ili društva unutar Grupe, uključujući i samo inozemno poslovanje, dok god su zadovoljeni zahtjevi MRS-a 39 za određenje, dokumentiranje i učinkovitost, vezani za zaštitu neto ulaganja. Osobito, Društvo mora jasno dokumentirati svoju zaštitnu strategiju zbog mogućnosti različitih određenja na različitim razinama Društva.

MRS 38 (dodatak), Nematerijalna imovina, na snazi od 1. siječnja 2010. godine. Dodatak razjašnjava smjernice za mjerenje fer vrijednosti nematerijalne imovine stečene poslovnim spajanjem i dopušta grupiranje nematerijalne imovine kao jedinstvene stavke, ako svaka stavka ima sličan korisni vijek trajanja.

MRS 1 (dodatak), Presentiranje financijskih izvještaja. Dodatak razjašnjava da potencijalno podmirenje obveze izdavanjem glavnice nije relevantno za njenu klasifikaciju kao kratkotrajne ili dugotrajne. Izmjenom definicije kratkotrajne obveze, dodatak dopušta klasifikaciju obveze kao dugotrajne (uz uvjet da društvo ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje transferom novca ili druge imovine za najmanje 12 mjeseci nakon računovodstvenog razdoblja) bez obzira na činjenicu da bi suprotna strana mogla zahtijevati od društva podmirenje dionicama u bilo kojem trenutku.

MRS 36 (dodatak), Umanjenje vrijednosti imovine, na snazi od 1. siječnja 2010. godine. Dodatak razjašnjava da je najveća jedinica (ili grupa jedinica) koja generira novac na koju bi se trebao alocirati goodwill u svrhu testiranja umanjenja vrijednosti poslovni segment, kao što je definirano odlomkom 5 MSFI-ja 8, Poslovni segmenti (tj. prije kumuliranja segmenata sličnih ekonomskih karakteristika).

MSFI 2 (dodaci), Transakcije plaćene novcem i temeljene na dionicama unutar Grupe, na snazi od 1. siječnja 2010. godine. Uz uključivanje IFRIC-a 8, Opseg MSFI-ja 2, i IFRIC-a 11, MSFI 2 – Transakcije s dionicama društava u Grupi i s vlastitim dionicama, dodaci proširuju smjernice iz IFRIC-a 11 tako da one sada rješavaju klasifikaciju aranžmana Grupe koji nisu bili pokriveni tim tumačenjem.

MSFI 5 (dodatak), Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja. Dodatak razjašnjava da MSFI 5 navodi potrebna objavljivanja u pogledu dugotrajne imovine (ili grupa za otuđenje) koja je klasificirana kao namijenjena prodaji ili prestanak poslovanja. Također razjašnjava da je opći zahtjev MRS-a 1 i dalje primjenjiv, osobito odlomak 15 (postizanje točne prezentacije) te odlomak 125 (izvori neizvjesnosti procjena) MRS-a 1.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(c) Novi standardi, dodaci i tumačenja izdani su, ali nisu na snazi za financijsku godinu koja počinje 1. siječnja 2010. godine i Društvo ih nije prethodno usvojilo

Procjena Društva vezana uz utjecaj tih novih standarda i tumačenja navedena je u daljnjem tekstu.

MSFI 9, Financijski instrumenti, izdan u studenome 2009. godine. Ovaj standard prvi je korak u procesu zamjene MRS-a 39, Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 uvodi nove zahtjeve za klasifikaciju i mjerenje financijske imovine te će vjerojatno utjecati na računovodstveni tretman financijske imovine Društva. Ovaj standard nije primjenjiv do 1. siječnja 2013. godine, ali može ga se prijevremeno usvojiti. Međutim, standard još nije usvojen od strane EU-a. Društvo treba razmotriti puni učinak MSFI-ja 9.

MRS 24 (prerađen), Objavljivanje povezanih stranaka izdan u studenome 2009. godine. Zamjenjuje MRS 24, Objavljivanje povezanih stranaka izdan 2003. godine. MRS 24 (prerađen) obavezan je za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011. godine. Ranija primjena, cjelovita ili djelomična, je dopuštena. Međutim, standard još nije usvojen od strane EU-a.

Prerađeni standard razjašnjava i pojednostavljuje definiciju povezane stranke te uklanja zahtjev da društva povezana s državom objavljuju detalje o svim transakcijama s državom i ostalim društvima povezanim s državom. Društvo će primjenjivati prerađeni standard od 1. siječnja 2011. godine. Nakon primjene prerađenog standarda, Društvo će morati objaviti sve transakcije s podružnicama i pridruženim društvima. Budući da Društvo nema materijalno značajne podružnice ili pridružena društva, ne očekuje se da će prerađeni standardi utjecati na financijske izvještaje.

Klasifikacija prava na otkup dionica (dodatak MRS-u 32), izdan u listopadu 2009. godine. Dodatak je primjenjiv na godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. veljače 2010. godine. Ranija primjena je dopuštena. Dodatak rješava računovodstveni tretman prava na otkup dionica denominiranih u valuti koja nije funkcionalna valuta izdavača. Ako se zadovolje određeni uvjeti, takva prava na otkup sada se klasificiraju kao glavnica bez obzira na valutu u kojoj je denominirana prodajna cijena. Ranije su se ta prava na otkup računovodstveno tretirala kao derivativne obveze. Dodatak se primjenjuje retrospektivno u skladu s MRS-om 8, Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške. Društvo će primjenjivati dodatak standardu od 1. siječnja 2011. godine. Dodatak neće utjecati na financijske izvještaje Društva.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

(c) Novi standardi, dodaci i tumačenja izdani su, ali nisu na snazi za financijsku godinu koja počinje 1. siječnja 2010. godine i Društvo ih nije prethodno usvojilo (nastavak)

IFRIC 19, Podmirivanje financijskih obveza glavnicičkim instrumentima, na snazi od 1. srpnja 2010. godine. Tumačenje razjašnjava računovodstvo društva u situaciji kada se reprogramiraju uvjeti financijske obveze te kada društvo kao rezultat izdaje glasničke instrumente vjerovniku društva kako bi podmirilo cjelokupnu ili dio financijske obveze (zamjena duga za glavnici). Zahtijeva priznavanje dobitka ili gubitka, koji se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze i fer vrijednosti izdanih glavnicičkih instrumenata, u računu dobiti i gubitka. Ako se fer vrijednost izdanih glavnicičkih instrumenata ne može pouzdano izmjeriti, glavnicički instrumenti mjere se na način da odražavaju fer vrijednost podmirene financijske obveze. Društvo će primjenjivati ovo tumačenje od 1. siječnja 2011. godine, nakon usvajanja od strane EU-a. Ne očekuje se da će utjecati na financijske izvještaje Društva.

Unaprijed plaćeni minimalni zahtjevi financiranja (dodaci IFRIC-u 14). Dodaci ispravljaju nenamjernu posljedicu IFRIC-a 14, MRS 19 – Ograničenja na imovinu od definiranih primanja, minimalni zahtjevi financiranja i njihova interakcija. Bez dodataka, društva ne mogu priznavati kao imovinu dobrovoljna plaćanja unaprijed minimalnih doprinosa financiranja. To nije bila namjera kad je IFRIC 14 izdan, a dodaci to ispravljaju. Dodaci su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2011. godine. Ranija primjena je dopuštena. Dodatke treba primijeniti retrospektivno na najranije prezentirano usporedno razdoblje. Društvo će primijeniti ove dodatke za razdoblje financijskog izvještavanja koje počinje na dan 1. siječnja 2011. godine.

FUNKCIONALNA VALUTA I VALUTA IZVJEŠTAVANJA

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u kunama (kn) koje predstavljaju valutu primarnog ekonomskog okruženja u kojemu Društvo posluje (funkcionalna valuta) te valutu izvještavanja i zaokruženi su na najbližu tisuću. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2010. godine bio je 5,56825 kuna za jedan američki dolar (2009.: 5,08930 kuna) i 7,38517 kuna za jedan euro (2009.: 7,30620 kuna).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti.

Društvo priznaje, unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritecати u Društvo i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu nastaju. Tamo gdje dijelovi nekretnina, postrojenja i opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište i imovina u pripremi i izgradnji se ne amortiziraju. Amortizacija ostale imovine obračunava se linearnom metodom kako bi se troškovi amortizacije rasporedili kroz preostali korisni vijek trajanja imovine. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja
Zgrade	5 - 30 godina
Postrojenja i oprema	2 - 10 godina
Ostalo	5 - 7 godina

Metoda amortizacije, korisni vijek trajanja i preostale vrijednosti preispituju se i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum bilance. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se na nadoknadivu vrijednost u trenutku kada knjigovodstvena vrijednost nadmaši procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Dobici i gubici od prodaje utvrđuju se usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenom vrijednošću i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina se početno vodi po trošku ulaganja te naknadno po trošku ulaganja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sastoji se od računalnih programa i amortizira se linearnom metodom kroz 2-4 godine. Troškovi povezani s održavanjem računalnih programa priznaju se kao trošak u trenutku nastajanja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

UMANJENJE VRIJEDNOSTI IMOVINE

Imovina s neograničenim korisnim vijekom trajanja se ne amortizira i testira se na umanjenje na godišnjoj osnovi. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, financijski instrumenti i potraživanja pregledavaju se radi umanjenja vrijednosti na datum bilance ili kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknativa. U slučaju kada je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za stavke nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine, financijskih instrumenata i potraživanja koji se vode po trošku ulaganja.

Nadoknativi iznos nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine je iznos veći od fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje ili vrijednosti u upotrebi. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina je grupirana na najnižu razinu za koju je moguće definirati odvojene novčane tokove (jedinice koje stvaraju novac). Pri procjeni vrijednosti u upotrebi, diskontiraju se procijenjeni budući novčani tokovi na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontiranu stopu prije poreza koja reflektira tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za imovinu ili jedinice koje stvaraju novac. Umanjena nefinancijska imovina pregledava se zbog mogućeg ukidanja umanjenja na svaki datum izvještavanja. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko se promijene korištene procjene određivanja nadoknadivog iznosa te ukoliko knjigovodstvena vrijednost imovine nije veća od knjigovodstvene vrijednosti koja bi se trebala odrediti, umanjena za amortizaciju, da nije bilo gubitaka od umanjenja imovine.

Nadoknativi iznos ulaganja koja se drže do dospijea i potraživanja po amortiziranom trošku izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom svojstvenom određenoj imovini.

Kratkotrajna potraživanja se ne diskontiraju. Nadoknativi iznos ostale imovine je iznos neto prodajne cijene pojedine imovine ili njezine vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja koja se drže do dospijea i potraživanja se ukida ako se naknadno povećanje nadoknadivog iznosa može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Društvo klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospijea. Klasifikacija ovisi o svrsi zbog koje su financijski instrumenti stečeni. Posloводство određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i ponovno provjerava tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sadrže dvije potkategorije: “financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja“ i oni koje je poslovodstvo početno definiralo kao financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijski instrumenti klasificiraju se u ovu kategoriju ako su stečeni zbog namjere kratkoročnog ostvarivanja prihoda te su dio kratkotrajne imovine. Oni uključuju i derivativne financijske instrumente koji nisu kvalificirani kao računovodstvo zaštite. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice i ulaganja u investicijske fondove.

Zajmovi i potraživanja obuhvaćaju svu nederivatvnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim one koju Društvo namjerava prodati odmah ili u kratkom roku, a koja se definira po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživa za prodaju. Ova kategorija uključuje dugotrajna potraživanja i depozite kod financijskih institucija.

Financijski instrumenti s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijećem koje Društvo ima namjeru i mogućnost držati do dospjeća klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospjeća. Svi ostali financijski instrumenti klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospjeća i financijska imovina koja je raspoloživa za prodaju, priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum na koji se Društvo obvezuje kupiti ili prodati instrument. Zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze priznaju se kada su preneseni na Društvo.

Financijska imovina početno se vrednuje po fer vrijednosti dane naknade, uvećane za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu koja se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski se troškovi rashoduju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, sva financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijska imovina raspoloživa za prodaju, vrednuju se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuje se po trošku stjecanja, koji uključuje transakcijske troškove, smanjenom za umanjenje vrijednosti. Ulaganja koja se drže do dospjeća te zajmovi i potraživanja mjere se po amortiziranom trošku, smanjenom za umanjenje vrijednosti. Amortizirani trošak se izračunava primjenom metode efektivne kamatne stope. Premije i diskonti ulaganja koja se drže do dospjeća i financijske imovine raspoložive za prodaju, uključujući početne transakcijske troškove, uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se temeljem efektivne kamatne stope instrumenta. Ostale financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se vode po amortiziranom trošku.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te raspoloživih za prodaju temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance, bez umanjenja za transakcijske troškove. Fer vrijednost derivativnih instrumenata za koje ne postoji organizirano tržište utvrđuje se po iznosu koji bi Društvo primilo ili platilo da raskine ugovor na datum bilance. Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojemu nastaju.

Promjene fer vrijednosti monetarnih vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti, a koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, analizirane su između tečajnih razlika proizašlih iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i ostalih promjena u neto knjigovodstvenoj vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka, a ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u kapitalu i rezervama. Promjene fer vrijednosti ostalih monetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju i nemonetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, priznaju se u kapitalu i rezervama. Kada se vrijednosnica raspoloživa za prodaju otuđi ili umanj, akumulirane promjene fer vrijednosti priznate u kapitalu i rezervama uvrštavaju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kao "dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju".

Kamata od vrijednosnica raspoloživih za prodaju izračunata primjenom metode efektivne kamatne stope priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende od vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada Društvo stekne pravo na primanje plaćanja.

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te financijske imovine, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza prestaje se priznavati kada ta financijska obveza prestane postojati. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća prestaju se priznavati, dok se potraživanja od kupaca koja se na njih odnose priznaju, od dana kada je Društvo pristalo otuđiti imovinu. Društvo koristi specifičnu identifikacijsku metodu određivanja dobitka ili gubitka od prestanka priznavanja. Zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati u trenutku kada je Društvo prenijelo svoja prava. Ostale financijske obveze prestaju se priznavati kada je ugovorena obveza Društva otkazana, poništena ili istekla.

Društvo ulaže u derivativne financijske instrumente kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz poslovnih aktivnosti. Računovodstvo zaštite nije se primjenjivalo te su derivativni instrumenti priznati kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni instrumenti početno se vrednuju po inicijalnoj fer vrijednosti, dok se troškovi transakcije priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a nakon početnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti. Dobiti i gubici od promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Fer vrijednost terminskog ugovora je kotirana cijena na datum bilance koja predstavlja sadašnju vrijednost kotirane termenske cijene.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

Potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti dane naknade, i vode se po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Potraživanja se svode na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Ugovori o pružanju usluga proizvodnje u tijeku prikazuju se po trošku uvećanom za ostvarenu dobit do datuma prikazivanja, umanjenom za rezervacije za buduće gubitke te umanjenom za fakturiranje dugoročnih ugovora koje je u tijeku. Trošak uključuje ukupne izdatke koji su direktno vezani uz određeni projekt i alokaciju fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova koji su nastali tijekom ugovorenih aktivnosti Društva na temelju planiranih vrijednosti.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po videnju i oročene depozite s dospeljećem do tri mjeseca.

OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a nakon toga vrednuju po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

ZALIHE

Zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja, umanjenu za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO (First In First Out) i uključuje troškove nastale prilikom nabave zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Proizvodne zalihe uključuju materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svedene su na procijenjenu ostvarivu vrijednost.

DIONIČKI KAPITAL I REZERVE

Dionički kapital iskazan je u kunama po nominalnoj vrijednosti. Iznos naknade plaćene za otkup dioničkog kapitala, uključujući direktne zavisne troškove, priznaje se kao terećenje kapitala i rezervi. Otkupljene dionice klasificiraju se kao vlastite dionice i predstavljaju odbitnu stavku od ukupnog kapitala i rezervi.

Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihova ponovnog izdavanja. Kada se takve dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

DIONIČKI KAPITAL I REZERVE (NASTAVAK)

Rezultat za godinu prenosi se na zadržanu dobit. Dividende se priznaju kao obveza unutar razdoblja u kojemu su odobrene i isplaćuju se iz zadržane dobiti.

POREZI

Porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama pa se u tom slučaju priznaje u kapitalu i rezervama. Tekući porez predstavlja procijenjenu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama na datum bilance te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Odgođeni se porezi obračunavaju metodom bilančne obveze. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, te se u bilanci iskazuju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će se ostvariti dostatna oporeziva dobit za korištenje odgođene porezne imovine. Na svaki datum bilance, Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina odražava neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvještavanja te iznosa koji se koriste u svrhu poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će te privremene razlike biti nadoknađene ili podmirene na temelju poreznih stopa koje su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Mjerenje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte prilikom nadoknade ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Društvo očekuje na datum bilance.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

STRANA VALUTA

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u kune primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunate su u kune po tečaju koji se primjenjuje na datum bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti po fer vrijednosti pretvorene su u kune prema tečaju koji se primjenjuje na datum utvrđivanja vrijednosti. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po „povijesnom trošku u stranoj valuti“ ponovno se ne preračunavaju.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Prihodi od prodaje predstavljaju vrijednost proizvoda koji se prodaju i usluga koje se pružaju kupcima tijekom razdoblja, isključujući porez na dodanu vrijednost, diskonte i rabate. Prihodi se priznaju uzimajući u obzir sve značajne ugovorne uvjete kada je proizvod isporučen ili usluga obavljena, kada je iznos prihoda fiksni ili odrediv, te kada je naplata prilično sigurna. Specifični kriteriji izvršavanja i prihvaćanja ugovora mogu utjecati na vrijeme priznavanja i iznose priznatih prihoda.

Društvo koristi 3 glavne vrste ugovora s krajnjim kupcima:

- » Ugovori o isporukama: Ugovori o isporuci proizvoda ili kombinacije proizvoda koji čine cjelokupnu ili djelomičnu mrežu te isporuka samostalnih proizvoda. Srednji i veliki ugovori o isporukama uglavnom uključuju višestruke elemente. Takvi elementi uglavnom predstavljaju standardizirane tipove opreme ili softvera te usluga kao što su usluge izgradnje mreže.

Prihodi se priznaju kada se rizici i koristi prenesu na kupca, što je u pravilu utvrđeno u ugovornim uvjetima trgovanja. Kod ugovora o isporukama koji imaju višestruke elemente, prihodi se alociraju na svaki element na temelju relativnih fer vrijednosti.

- » Ugovori o izgradnji: Ugovori u kojima Društvo kupcu isporučuje cjelokupnu mrežu koja se uglavnom temelji na novoj tehnologiji ili ima komponente koje su izrađene specijalno za kupca.

Prihodi od ugovora o izgradnji priznaju se po stupnju dovršenosti koristeći metodu ugovorne dinamike izvršenja poslova ili metodu nastalih troškova. Svaki dugotrajni ugovor o izgradnji procjenjuje se zasebno i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznavanjem prihoda i povezanih troškova u skladu s aktivnostima iz ugovora.

- » Ugovori o obavljanju usluga: Ugovori za razne usluge kao što su: izobrazba, konzultantske usluge, projektiranje, montaža i upravljane usluge ugovorene temeljem višegodišnjih ugovora.

Prihodi se općenito priznaju kada su usluge obavljene. Prihodi za ugovore o obavljanju usluga s fiksnim cijenama koji pokrivaju duže razdoblje priznaju se linearno tijekom trajanja ugovora.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

PRIZNAVANJE PRIHODA (NASTAVAK)

Većina proizvoda i usluga Društva prodaje se temeljem ugovora o isporukama koji uključuju višestruke elemente kao što su bazne stanice, kontroleri baznih stanica, komutacijski centri za pokretne komunikacije, usmjernici, mikrovalni linkovi, razni softverski proizvodi te s njima povezane usluge montaže i integracije. Takvi ugovorni elementi općenito imaju zasebne cijene iskazane po artiklima koje se nalaze u cjenicima dogovorenim s pojedinim kupcima.

Profitabilnost pojedinih ugovora procjenjuje se periodično, a rezerviranje za procijenjene gubitke utvrđuje se u trenutku kada se pojavi mogućnost nastanka gubitka.

PRIMANJA ZAPOSLENIH

(a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo dodjeljuje zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći Metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za primanja.

(b) Isplate s temelja dionica

Društvo koristi plan nadoknade vlasničkim instrumentima i temeljem dionica koji omogućava dodjelu dionica zaposlenicima Društva. Fer vrijednost primljenih usluga od zaposlenih u zamjenu za dodijeljene dionice Društva priznaje se kao trošak uz prateće povećanje kapitala. Fer vrijednost se određuje na datum dodjele i raspoređuje na razdoblje tijekom kojeg zaposlenik ima bezuvjetno pravo na dionice. Ukupan iznos troška, koji se priznaje kroz razdoblje stjecanja prava, određuje se u odnosu na fer vrijednost dodijeljenih dionica. Na svaki datum bilance Društvo pregledava procjene broja dionica čija se dodjela očekuje. Društvo priznaje utjecaj izmjene originalne procjene, ukoliko do nje dođe, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uz prateću promjenu u kapitalu i rezervama. Kada se raspoređuju nakon razdoblja stjecanja prava, vlastite se dionice obračunavaju po prosječnom trošku kupnje i izdvajaju iz zadržane dobiti.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

REZERVIRANJA

Rezerviranje je potrebno napraviti onda kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u financijskim izvještajima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunate penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju dužem od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije opozivanja koja odražava trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik specifičan za tu obvezu. Rezerviranje za garancije priznaje se kada su ugovoreni proizvodi ili usluge prodani. Rezerviranje se temelji na povijesnim podacima o garancijama stavljajući u odnos sve moguće ishode i s njima povezane vjerojatnosti.

NETO FINANCIJSKI PRIHODI

Neto financijske prihode čine potraživanja od kamata po dugotrajnim zajmovima, potraživanja od kamata na investirana sredstva, dobiti i gubici od tečajnih razlika te dobiti i gubici od financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kao i svaki trošak vezan uz uzete zajmove. Prihodi od kamata priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju kada nastaju, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju glavnom donositelju poslovnih odluka. Utvrđeno je da je glavni donositelj poslovnih odluka, koji je odgovoran za alokaciju resursa i ocjenu poslovanja segmenata, Uprava Društva koja donosi strateške odluke.

UZETI ZAJMOVI

Uzeti zajmovi se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, uzeti zajmovi se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjnih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja zajma, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

1 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

NAJMOVI

Najmovi u kojima Društvo snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Nakon početnog priznavanja, imovina u najmu iskazuje se u iznosu koji odgovara njegovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnog plaćanja najma, ovisno o tome koja je niža. Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje u skladu s računovodstvenom politikom koja se primjenjuje za tu vrstu imovine iako razdoblje trajanja amortizacije ne smije biti duže od razdoblja trajanja najma.

Najmovi u kojima je znatan dio rizika i koristi vlasništva na strani najmodavca razvrstani su kao operativni najmovi te kod takvih ugovora unajmljena imovina nije iskazana u bilanci najmoprimca. Plaćanja po osnovi operativnih najмова se (bez uključenih poticaja od strane najmodavca) iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi tijekom trajanja operativnog najma.

RASPODJELA DIVIDENDE

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojemu su dividende odobrene od strane dioničara Društva.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

2 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Računovodstvene procjene i prosudbe redovito se pregledavaju, a temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima uključujući očekivani tijek budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima.

Društvo stvara procjene i pretpostavke o budućnosti. Nastale računovodstvene procjene će, prema definiciji, rijetko biti jednake stvarnom rezultatu. Procjene i pretpostavke kod kojih postoji značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađivanja neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine, opisane su u nastavku.

(a) Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Društvo pregledava portfelj zajmova radi procjene umanjenja vrijednosti na mjesečnoj osnovi. Tijekom procjene priznavanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Društvo procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjenja budućih novčanih tokova portfelja zajmova i potraživanja prije ustanovljavanja umanjenja vrijednosti pojedinog zajma ili potraživanja u navedenom portfelju. Ovi dokazi mogu uključivati vidljive podatke koji ukazuju na postojanje nepovoljne promjene u platežnom statusu zajmoprimatelja unutar grupe, nacionalnih ili lokalnih ekonomskih uvjeta uzajamno povezanih s parametrima važnim za imovinu unutar grupe.

(b) Učinak financijske krize

Trenutačna globalna kriza likvidnosti koja je započela sredinom 2007. godine rezultirala je, među ostalim, nižom razinom financiranja tržišta kapitala, nižim razinama likvidnosti u bankarskom sektoru te, ponekad, višim međubankarskim kamatnim stopama i vrlo visokom nepostojanošću na burzama. Neizvjesnost na globalnim financijskim tržištima dovela je također i do propadanja i spašavanja banaka u Sjedinjenim Američkim Državama, Zapadnoj Europi, Rusiji i drugdje. Pokazuje se da je cjelokupan opseg učinka trenutačne financijske krize nemoguće predvidjeti ili se u potpunosti od njega zaštititi.

Na dužnike Društva može utjecati situacija niske likvidnosti, što zauzvrat može utjecati na njihovu sposobnost otplaćivanja iznosa koje duguju. Sve lošiji uvjeti poslovanja za zajmoprimce mogu utjecati i na planove novčanih tokova koje je izradilo posloводство te procjenu umanjenja vrijednosti financijske i nefinancijske imovine. Posloводство je razmotrilo ponovljene procjene očekivanih budućih novčanih tokova u svojoj procjeni umanjenja vrijednosti u skladu s dostupnošću informacija.

Posloводство ne može pouzdano procijeniti učinke daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta i povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala na financijski položaj Društva. Posloводство smatra da poduzima sve potrebne mjere u cilju održivosti i rasta poslovanja Društva u trenutačnim okolnostima.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

2 ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (NASTAVAK)

PROCJENE

Društvo je sklopilo nekoliko ugovora o uslugama spojivši značajke i elemente drugih ugovora za koje je posloводство koristilo procjene kod određivanja odgovarajućeg računovodstvenog tretmana.

Za određene ugovore o uslugama koje Društvo također financira, prihodi od prodaje i financijski prihodi prikazuju se zasebno. Financijski prihodi priznaju se upotrebom efektivne kamatne stope tijekom vijeka trajanja ugovora.

3 PRIHODI OD PRODAJE

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda	472.537	619.138
Prihodi od prodaje usluga	746.326	780.873
	1.218.863	1.400.011

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

4 IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Društvo je odredilo poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Uprava procjenjuje rezultate poslovnih segmenata na temelju mjerenja usklađene dobiti iz poslovanja. Osnova za mjerenje isključuje učinke dobitaka/gubitaka od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme te administrativne troškove.

Pri utvrđivanju poslovnih segmenata, Društvo je vodilo računa o tržištu i vrsti kupaca kojima su njegovi proizvodi namijenjeni, o distribucijskim kanalima prodaje kao i o zajedničkim obilježjima tehnologija te istraživanja i razvoja. Rezultati po segmentima, imovina i obveze uključuju stavke koje su izravno rasporedive na pojedine segmente te one čija se raspodjela može razumno utvrditi.

Društvo je organizacijski podijeljeno na poslovne jedinice, a tri primarna poslovna segmenta su sljedeća:

- » Mreže - uključuju proizvode za širokopojasni pristup pokretnim i nepokretnim mrežama, jezgrene mreže, prijenosne mreže i mreže sljedeće generacije utemeljene na internetskom protokolu. Tu su uključene i usluge izgradnje mreže. Mreže uključuju i energetske jedinice i kabele.
- » Profesionalne usluge - uključuju sve usluge osim usluga izgradnje mreže koje pripadaju prethodnom segmentu. Tu se ubrajaju i usluge vezane uz sistemsku integraciju mreža utemeljenih na internetskom protokolu i jezgrenih mreža.
- » Multimedija - uključuje multimedijske sustave, rješenja za poslovne sustave i mobilne platforme.

Segmentima se upravlja u Europi, na Srednjem istoku i u Africi. U ovoj su bilješki prikazani prihodi od kupaca utvrđeni na razini zemljopisnih segmenata. Sva imovina Društva nalazi se u Republici Hrvatskoj.

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	339.696	481.693
Prihodi od prodaje u Rusiji, Bjelorusiji, Kazahstanu, Gruziji, Kirgistanu i Moldaviji	222.792	215.237
Prihodi od prodaje Ericssonu	444.838	423.155
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i na Kosovu	201.662	265.048
Ostali prihodi od prodaje na inozemnim tržištima	9.875	14.878
	1.218.863	1.400.011

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

4 IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

	Mreže		Profesionalne usluge		Multimedija		Ukupno	
	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	779.021	922.523	393.801	416.321	46.041	61.167	1.218.863	1.400.011
Ostali prihodi	9.850	11.373	4.979	5.133	582	754	15.411	17.260
Rezultat po segmentima iz poslovnih aktivnosti	58.518	48.476	(31.970)	64.316	(7.579)	(10.153)	18.969	102.639
Rezultat po segmentima iz poslovnih aktivnosti isključujući otpis potraživanja - Kazahstan ¹⁾	68.463	48.476	84.800	64.316	(7.802)	(10.153)		
Neraspodijeljeni (gubitak)/ dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme							(181)	65
Neraspodijeljeni troškovi ²⁾							(34.037)	(37.024)
Dobit iz poslovanja							(15.249)	65.680
Financijski prihodi po segmentima	8.206	18.998	4.481	5.832	3.019	9.101	15.706	33.931
Rezultat po segmentima	66.724	67.474	(27.489)	70.148	(4.560)	(1.052)	34.675	136.570
Rezultat po segmentima isključujući otpis potraživanja - Kazahstan ¹⁾	76.669	67.474	89.281	70.148	(4.783)	(1.052)		
Neraspodijeljeni financijski prihodi							25.702	27.963
Financijski rashodi							(192)	(757)
Dobit prije oporezivanja							25.967	126.817
Porez na dobit							(1.905)	1.630
Dobit za godinu							24.062	128.447
Ostali podaci po segmentima:								
Obveze po segmentima	143.298	125.320	72.438	56.555	8.469	8.309	224.205	190.184
Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme	23.350	29.250	11.803	13.200	1.380	1.940	36.533	44.390
Stjecanje nematerijalne imovine	2.047	1.123	1.035	507	121	75	3.203	1.705
Amortizacija	29.789	8.028	15.059	3.623	1.760	532		

¹⁾ Informacije koje se odnose na otpis potraživanja - Kazahstan prikazane su u bilješci 17

²⁾ Uključujući troškove revizije u iznosu od 420 tisuća kuna (2009.: 415 tisuća kuna)

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

4 IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tabela prikazuje usklađenost obveza izvještajnih segmenata s ukupnim obvezama Društva:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Obveze segmenata	224.205	190.184
Neraspoređeno:		
Uzeti zajmovi	5.019	6.620
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	111.610	147.300
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	8.412	2.990
Primanja zaposlenih	4.891	5.126
Ukupno obveze prema izvještaju o financijskom položaju	354.137	352.220

5 TROŠKOVI PO VRSTI

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje (bilješka 16)	(21.817)	27.159
Roba i usluge	636.144	789.990
Troškovi osoblja (bilješka 8)	432.419	441.927
Amortizacija (bilješke 12,13)	56.831	64.787
Ukupni troškovi prodaje, distribucije i administrativni troškovi	1.103.577	1.323.863

6 OSTALI PRIHODI

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od naknada	251	777
Prihodi od najma	14.631	16.159
Neto dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-	65
Ostali prihodi	529	324
	15.411	17.325

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

7 OSTALI TROŠKOVI

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Neto gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	181	-
Povećanje rezervacija (bilješka 27)	5.916	5.892
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja (bilješka 17)	139.543	21.650
Umanjenje vrijednosti zastarjelih zaliha	306	251
	145.946	27.793

8 TROŠKOVI OSOBLJA

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Neto plaće	210.573	209.381
Porezi i doprinosi	191.286	195.307
Ostali troškovi osoblja	24.436	25.527
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 25 b)	6.124	11.712
	432.419	441.927

Troškovi osoblja uključuju 68.415 tisuća kuna (2009: 70.326 tisuća kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih ili obračunatih za plaćanje obveznim mirovinskim fondovima. Doprinosi se izračunavaju na temelju postotka bruto plaće zaposlenika (Bruto II).

Troškovi osoblja uključuju i 13.868 tisuća kuna (2009: 10.284 tisuće kuna) za otpremnine isplaćene zaposlenicima zbog prijevremenog umirovljenja kao što je navedeno u bilješci 27, Rezerviranja.

Na dan 31. prosinca 2010. godine broj zaposlenih bio je 1.595 (2009.: 1.652).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

9 FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

Financijski prihodi	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata (bilješka 9 a)	23.506	39.538
Neto dobiti od promjene vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 9 c)	4.026	429
Amortizacija diskonta (bilješka 9 b)	6.254	15.985
Neto dobiti od tečajnih razlika	7.622	5.942
	41.408	61.894

Financijski rashodi	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Rashodi od kamata	192	757
	192	757

9 (a)	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata		
- na zajmove kupcima	8.623	17.316
- na dužničke vrijednosnice	998	2.720
- na oročene depozite	12.584	18.079
- na ostala potraživanja	1.301	1.423
	23.506	39.538

9 (b)

Društvo je otpustilo rezerviranja za umanjenje vrijednosti u iznosu od 6.254 tisuće kuna (2009.: 15.985 tisuća kuna) u financijske prihode zbog amortizacije diskonta u skladu s umanjenjem vrijednosti po metodi neto sadašnje vrijednosti.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

9 FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI (NASTAVAK)

9 (c)	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Neto dobiti/(gubici) od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		
- Derivativni financijski instrumenti	-	1.588
- Vlasničke vrijednosnice	1.388	(385)
- Ulaganja u investicijske fondove	2.671	86
- Dužničke vrijednosnice	(33)	(860)
	4.026	429

10 POREZ NA DOBIT

Porez na dobit izračunat je po propisanoj poreznoj stopi od 20% (2009.: 20%) na oporezivu dobit Društva.

Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća sljedeće:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Porez na dobit tekuće godine	-	-
Ukupno odgođeni porezni (rashod)/prihod proizašao iz kreiranja i isknjiženja privremenih razlika (bilješka 15)	(1.905)	1.630
Ukupno (porezna obveza)/porezni kredit u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	(1.905)	1.630

Odgođeni porez direktno priznat u kapitalu i rezervama:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 15)	(1.225)	(2.342)

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

10 POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Usklađenje između poreznih rashoda i računovodstvene dobiti prikazano je kako slijedi:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Dobit prije oporezivanja	25.967	126.817
Porez na dobit po stopi od 20% (2009.: 20%)	5.193	25.363
Utjecaj:		
Porezno nepriznati rashodi	1.786	3.338
Neoporezivi (prihodi)/rashodi	(3.338)	300
Porezne olakšice	(3.641)	(29.001)
Troškovi poreza	-	-
Efektivna porezna stopa	0,0%	0,0%

Sukladno hrvatskom poreznom zakonodavstvu, porezne olakšice uključuju samo dio dodatne porezne olakšice za rashode po osnovi istraživanja i razvoja u iznosu od 3.641 tisuću kuna (2009.: 29.001 tisuća kuna). Rashodi po osnovi istraživanja i razvoja su iskazani u troškovima prodanih proizvoda.

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije Društva u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Poslovodstvo Društva nije upoznato s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

11 ZARADA PO DIONICI

	2010.	2009.
Dobit za godinu ('000 kn)	24.062	128.447
Vagana prosječna sredina ukupnog broja dionica na kraju godine	1.314.812	1.309.435
Zarada po dionici (kuna)	18,30	98,09

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Društvo nema razrijeđenih potencijalnih običnih dionica.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

12 NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Ostalo	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2009.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	397.620	328	553.403
Akumulirana amortizacija	(92.476)	(297.457)	(181)	(390.114)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>62.979</u>	<u>100.163</u>	<u>147</u>	<u>163.289</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	62.979	100.163	147	163.289
Povećanja	-	44.390	-	44.390
Smanjenja	-	(86)	-	(86)
Amortizacija	(3.589)	(57.645)	(8)	(61.242)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>59.390</u>	<u>86.822</u>	<u>139</u>	<u>146.351</u>
Na dan 31. prosinca 2009.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	312.094	328	467.877
Akumulirana amortizacija	(96.065)	(225.272)	(189)	(321.526)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>59.390</u>	<u>86.822</u>	<u>139</u>	<u>146.351</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2010.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	59.390	86.822	139	146.351
Povećanja	-	36.533	-	36.533
Smanjenja	-	(224)	-	(224)
Amortizacija	(3.542)	(50.467)	(8)	(54.017)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>55.848</u>	<u>72.664</u>	<u>131</u>	<u>128.643</u>
Na dan 31. prosinca 2010.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	293.754	328	449.537
Akumulirana amortizacija	(99.607)	(221.090)	(197)	(320.894)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>55.848</u>	<u>72.664</u>	<u>131</u>	<u>128.643</u>

U nabavnu vrijednost uključeno je 206.698 tisuća kuna (2009.: 198.172 tisuće kuna) potpuno amortiziranih nekretnina, postrojenja i opreme koje Društvo još uvijek koristi.

Na dan 31. prosinca 2010. godine Društvo ima ugovore koji se odnose na buduću nabavu opreme u iznosu od 6.025 tisuća kuna (2009.: 1.552 tisuće kuna).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

12 NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Društvo djeluje kao najmodavac pod poslovnim najmom, uglavnom zemljišta i zgrada. U zemljišta i zgrade uključene su i iznajmljene nekretnine u iznosu od 22.552 tisuće kuna (2009.: 23.901 tisuća kuna). Navedena imovina amortizira se korištenjem iste amortizacijske stope koja se koristi i za ostale zgrade. 16.529 tisuća kuna (2009.: 18.655 tisuća kuna) iznajmljene imovine iznajmljeno je pod neopozivim operativnim najmom na razdoblje od pet godina počevši od 2005. godine. Naknadna produljenja najmova dogovaraju se s najmoprimcima. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju. Dijelovi imovine koja se iznajmljuje ne mogu biti zasebno prodani ili zasebno dani u financijski najam. Sukladno navedenom, kriteriji MRS-a 40 za zasebno priznavanje ulaganja u nekretnine nisu zadovoljeni.

Buduća minimalna plaćanja najma prema neopozivom operativnom najmu u ukupnom iznosu za svako sljedeće razdoblje su:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Manje od godinu dana	4.058	6.064
Između jedne i pet godina	-	-
	4.058	6.064

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

13 NEMATERIJALNA IMOVINA

Promjene nematerijalne imovine tijekom 2010. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Aplikacijski programi
	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2009.	
Nabavna vrijednost ili procjena	16.620
Akumulirana amortizacija	(10.355)
Neto knjigovodstvena vrijednost	6.265
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	6.265
Povećanja	1.705
Amortizacija	(3.545)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	4.425
Na dan 31. prosinca 2009.	
Nabavna vrijednost ili procjena	16.264
Akumulirana amortizacija	(11.839)
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.425
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2010.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	4.425
Povećanja	3.203
Amortizacija	(2.814)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	4.814
Na dan 31. prosinca 2010.	
Nabavna vrijednost ili procjena	19.467
Akumulirana amortizacija	(14.653)
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.814

Nabavna vrijednost uključuje iznos od 9.641 tisuću kuna (2009.: 6.365 tisuća kuna) potpuno amortizirane nematerijalne imovine koju Društvo još uvijek koristi.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

14 ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u stranoj valuti	7.076	6.878
Dugotrajna potraživanja od kupaca iz inozemstva, izražena u stranoj valuti	15.600	260.469
Dugotrajna potraživanja od kupaca u zemlji, izražena u kunama	-	12.445
Potraživanja za prodane stanove		
- izražena u stranoj valuti	5.430	5.498
- izražena u kunama	1.193	1.415
Stambeni krediti zaposlenicima, izraženi u kunama	-	7
Ukupno zajmovi i potraživanja	29.299	286.712
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja (bilješka 17)	(18.941)	(7.815)
	10.358	278.897

Depoziti kod financijskih institucija uključuju garantne depozite za stambene kredite zaposlenicima Društva, uz varijabilnu kamatnu stopu u rasponu od 1,07% do 1,10% godišnje (2009.: 1,07% do 1,10% godišnje), s preostalim dospijecem dužim od tri godine.

Zajmovi i potraživanja od kupaca djelomično su osigurani bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca klasificiran je kao kratkotrajna imovina.

Dugotrajni dio zajmova i potraživanja iz zemlje i inozemstva

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Dospijeće		
2011.	-	74.978
2012.	11.582	42.247
2013.	4.018	36.656
2014.	-	34.009
2015. - 2020.	-	85.024
	15.600	272.914

Potraživanja za prodane stanove iskazana su u iznosu umanjenom za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj. Stambeni krediti zaposlenicima povezani su s protuvrijednošću eura, a otplata se izvršava umanjenjem mjesečne plaće te su krediti osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Potraživanja za prodane stanove i stambeni krediti dodijeljeni ograničenom broju zaposlenika nose fiksnu kamatnu stopu do 5% godišnje. Diskont u iznosu od 2.334 tisuće kuna (2009.: 3.120 tisuća kuna) priznat je za ove kredite i amortizira se kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, metodom efektivne kamatne stope od 7% godišnje.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

15 ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Promjene u privremenim razlikama i komponente odgođene porezne imovine i obveza prikazane su kako slijedi:

			U korist / (na teret) izvještaja o sveobu- hvatnoj dobiti		U korist / (na teret) kapitla i rezervi	
	Imovina	Obveze	2010.	2009.	Imovina	Obveze
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Potraživanja	6.143	-	148	-	5.995	-
Zalihe	2.262	-	11	-	2.251	-
Primanja zaposlenih	825	-	6	-	819	-
Dugotrajna potraživanja za prodane stanove	467	-	(157)	-	624	-
Negativna fer vrijednost financijskih instrumenata	447	-	-	-	447	-
Odgođeno plaćanje troškova	(979)	-	(3.138)	-	2.159	-
Povećanje kapitala i rezervi zbog transakcija podmirenih vlasničkim instrumentima	11.344	(11.344)	1.225	(1.225)	10.119	(10.119)
	20.509	(11.344)	(1.905)	(1.225)	22.414	(10.119)
Prijeboj	(11.344)	11.344	-	-	(10.119)	10.119
Odgođena porezna imovina	9.165	-	(1.905)	(1.225)	12.295	-

Odgođena porezna imovina priznaje se po osnovi prenesenih poreznih gubitaka ukoliko je vjerojatno da će se povezane porezne olakšice ostvariti kroz buduću oporezivu dobit. Društvo nije priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 28.832 tisuće kuna (2009.: 16.255 tisuća kuna) po osnovi poreznog gubitka od 144.161 tisuću kuna (2009.: 81.277 tisuća kuna) koji se može prenositi i koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim razdobljima. Porezni gubici se mogu prenositi u razdoblju od pet godina nakon godine u kojoj je gubitak ostvaren. Mogućnost prenošenja gubitka, koja podliježe odluci Ministarstva financija, je kako slijedi:

	'000 kn
Porezni gubitak za 2009. – ističe 31. prosinca 2014.	81.277
Porezni gubitak za 2010. – ističe 31. prosinca 2015.	144.161
	225.438

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

15 ODGOĐENA POREZNA IMOVINA (NASTAVAK)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Promjene u privremenim razlikama i komponente odgođene porezne imovine i obveza prikazane su kako slijedi:

	Imovina	Obveze	U korist / (na teret)		Imovina	Obveze
			izvještaja o sveobu- hvatnoj dobiti	U korist / (na teret) kapitala i rezervi		
			2009.		2008.	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Potraživanja	5.995	-	(1.483)	-	7.478	-
Zalihe	2.251	-	(25)	-	2.276	-
Primanja zaposlenih	819	-	34	-	785	-
Dugotrajna potraživanja za prodane stanove	624	-	(75)	-	699	-
Negativna fer vrijednost financijskih instrumenata	447	-	(1.154)	-	1.601	-
Odgođeno plaćanje troškova	2.159	-	1.991	-	168	-
Povećanje kapitala i rezervi zbog transakcija podmirenih vlasničkim instrumentima	10.119	(10.119)	2.342	(2.342)	7.777	(7.777)
	22.414	(10.119)	1.630	(2.342)	20.784	(7.777)
Prijeboj	(10.119)	10.119	-	-	(7.777)	7.777
Odgođena porezna imovina	12.295	-	1.630	(2.342)	13.007	-

16 ZALIHE

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Sirovine i materijal	6.569	7.363
Proizvodnja u tijeku i poluproizvodi	39.474	17.657
Ukupno zalihe	46.043	25.020
Umanjenje vrijednosti zastarjelih zaliha	(1.269)	(961)
	44.774	24.059

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

17 POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Kupci u inozemstvu	169.064	193.517
Kratkotrajni dio dugotrajnih zajmova i potraživanja	58.104	152.938
Ukupno kupci u inozemstvu	227.168	346.455
Kupci u zemlji	116.397	110.974
Kratkotrajni dio dugotrajnih zajmova i potraživanja	18.102	19.273
Ukupno kupci u zemlji	134.499	130.247
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	(14.685)	(25.455)
	346.982	451.247

Potraživanja od kupaca uključuju 31.534 tisuće kuna (2009.: 15.725 tisuća kuna) ugovorene proizvodnje u tijeku.

Promjene rezervacije za umanjene vrijednosti zajmova i potraživanja su kako slijedi:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja (bilješke 14,17)	33.270	41.478
Umanjenje vrijednosti potraživanja tijekom godine (bilješka 7)	147.276	22.612
Nenaplaćena otpisana potraživanja tijekom godine	(132.933)	(13.873)
Ukidanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja (bilješka 7)	(7.733)	(962)
Amortizacija diskonta (bilješka 9)	(6.254)	(15.985)
Na dan 31. prosinca (bilješke 14,17)	33.626	33.270

Tijekom 2010. godine, uslijed financijskog restrukturiranja banke JSC BTA Bank, Kazahstan ("BTA Bank"), Društvo je otpisalo potraživanja u iznosu od 126.492 tisuće kuna, proizašla iz ugovora o financiranju kupca sklopljenog 2005. godine. Transakcija je u potpunosti pokrivena instrumentima osiguranja izdanim od strane BTA Banke. Društvo je preostali dio potraživanja procijenilo naplativim.

Od ukupno 33.626 tisuća kuna od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2010. godine, 31.292 tisuće kuna odnosi se na zajmove i potraživanja od kupaca.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

18 OSTALA POTRAŽIVANJA

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Neto potraživanja za plaćeni porez na dodanu vrijednost	19.890	9.456
Potraživanja za porez po odbitku	27.031	11.267
Potraživanja od zaposlenih	925	1.039
Potraživanja za obračunate kamate	1.501	3.364
Ostala potraživanja	8.885	4.462
	58.232	29.588

19 FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Dužničke vrijednosnice, Ministarstvo financija	13.706	43.284
Vlasničke vrijednosnice	670	603
Ulaganja u otvorene investicijske fondove	48.878	76.986
	63.254	120.873

20 NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	129.622	44.851
Oročeni depoziti koje je kreiralo Društvo, s originalnim dospijecem do 3 mjeseca	544.304	370.084
	673.926	414.935

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

21 KAPITAL I REZERVE

(a) Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2010. godine dionički kapital Društva sastoji se od 1.331.650 (2009.: 1.331.650) odobrenih, izdanih i u cijelosti plaćenih običnih dionica ukupne registrirane vrijednosti 133.165 tisuća kuna (2009.: 133.165 tisuća kuna). Nominalna vrijednost dionice je 100 kuna (2009.: 100 kuna). Vlasnici običnih dionica imaju pravo na primitak dividende u iznosu izglasanom na Glavnoj skupštini, kao i pravo na jedan glas po dionici na Glavnoj skupštini.

Dioničari Društva na dan 31. prosinca 2010. godine su:

	Broj dionica		% vlasništva	
	2010.	2009.	2010.	2009.
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	653.473	49,07	49,07
Mali dioničari	665.793	651.830	50,00	48,95
Hrvatski fond za privatizaciju	3.096	11.879	0,23	0,89
Vlastite dionice	9.288	14.468	0,70	1,09
	1.331.650	1.331.650	100,00	100,00

(b) Vlastite dionice

Tijekom 2007. godine Društvo je kupilo 15.000 vlastitih dionica. Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 52.456 tisuća kuna izdvojena su iz neto dobiti za 2006. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 31. svibnja 2007. godine. Tijekom 2008. godine Društvo je kupilo dodatnih 3.000 vlastitih dionica. Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 3.895 tisuća kuna izdvojena su iz neto dobiti za 2006. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 31. svibnja 2007. godine. Tijekom 2009. godine Društvo je kupilo dodatne 8.893 vlastite dionice. Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 11.380 tisuća kuna izdvojena su iz neto dobiti za 2008. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 27. svibnja 2008. godine. Kupljene dionice smatraju se „vlastitim dionicama“ i dodjeljivat će se ključnom poslovdstvu i ostalim zaposlenicima u okviru postojećeg programa vezanog uz vlasničke instrumente iz 2004. godine, kao što je opisano u bilješki 25 (b).

Kretanja u vlastitim dionicama prikazana su kako slijedi:

	Broj dionica	
	2010.	2009.
Na dan 1. siječnja (bilješka 21 (a))	14.468	13.588
Nabavljeno tijekom godine	-	8.893
Dodijeljeno tijekom godine	(5.180)	(8.013)
Na dan 31. prosinca (bilješka 21 (a))	9.288	14.468

(c) Zakonske rezerve

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog dioničkog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobit financijske godine nedostatna ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

22 PREDLOŽENA DIVIDENDA

Obveza za dividende se ne priznaje dok dividendu ne odobri Glavna skupština dioničara. Na dan 20. svibnja 2010. godine, Glavna skupština je odobrila redovnu dividendu za 2009. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 100,00 kuna po dionici, u ukupnom iznosu od 158,2 milijuna kuna. Na sastanku koji je održan 10. veljače 2011. godine, Uprava je predložila redovnu dividendu za 2010. godinu u iznosu od 20 kuna po dionici, kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 170 kuna po dionici. Dividenda će biti isplaćena iz dobiti ostvarene u 2010. godini, iz dijela dobiti ostvarene za 2009. i 2006. godinu, te dijela zadržane dobiti ostvarene 2001. godine nakon odobrenja Glavne skupštine dioničara zakazane za 31. svibnja 2011. godine.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene za prethodne godine, bile su kako slijedi:

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
120,00 kuna po dionici za 2009. godinu	158.160	-
70,00 kuna po dionici za 2008. godinu	-	91.758

23 UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Društva vezani uz upravljanje kapitalom su sljedeći:

- » očuvati sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja kao i da nadalje ostvaruje dobit za dioničare i ostale interesne skupine;
- » osigurati odgovarajuće izvore kapitala, koliko god je to moguće, kroz zadržanu dobit; i
- » održavati bilancu s visokim udjelom likvidnih novčanih sredstava i kratkotrajne imovine, te vlastitog kapitala i drugih ulaganja.

Društvo stvara dovoljno novčanih sredstava iz vlastitog poslovanja za podmirenje obveza u dospelju, za financiranje kupaca i ispunjavanje planiranih investicija, te za isplatu dividende.

Društvo nadzire kapital korištenjem zakonom propisane minimalne razine kapitala. Dionički kapital objavljen je u bilješci 21 uz financijske izvještaje.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

24 UZETI ZAJMOVI

Tijekom 2008. godine Društvo je uzelo zajam od HBOR-a u iznosu od 8.085 tisuća kuna i isporučilo kupcu informacijsko-komunikacijsku opremu. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi („Ministarstvo“) je preuzelo obvezu prema Društvu u ime kupca te je, temeljem ugovora o cesiji između Društva, kupca i Ministarstva, Ministarstvo preuzelo obvezu plaćanja dospjelih iznosa, u ime klijenta, izravno HBOR-u. Obveze Društva prema HBOR-u smanjuju se kako Ministarstvo otplaćuje. Zajam HBOR-a je odobren na razdoblje od 5 godina. Kratkoročni dio zajma iznosi 1.673 tisuće kuna, dok će ostatak biti otplaćen u polugodišnjim anuitetima do 2013. godine uz kamatnu stopu šestomjesečni EURIBOR uvećanu za maržu od 2% godišnje. Po ovom kreditu Društvo nema instrumenata osiguranja. Nijedan iznos nema fiksnu kamatnu stopu.

	2010.	2009.
	‘000 kn	‘000 kn
Dugoročni dio zajmova	3.346	4.965
Kratkoročni dio zajmova	1.673	1.655
	5.019	6.620

25 PRIMANJA ZAPOSLENIH

(a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo nema poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili poslovođstvo. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Uz to, tijekom 2001. godine, Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju pravo na naknadu zbog prijevremenog odlaska u mirovinu.

Društvo isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8.000 kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu. Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža. Glavne aktuarske pretpostavke pri određivanju visine obveze za jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2010. godine bile su diskontna stopa od 6% (2009.: 6%) i prosječna stopa fluktuacije zaposlenika od 2,91% (2009.: 3,01%).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

25 PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

(a) Dugoročna primanja za godine rada (nastavak)

Kretanja u dugoročnim primanjima za godine rada bila su sljedeća:

	Jubilarne nagrade	Umirovljenje	Ukupno	Jubilarne nagrade	Umirovljenje	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	2010. '000 kn	'000 kn	'000 kn	2009. '000 kn
Na dan 1. siječnja	4.095	1.031	5.126	3.927	1.082	5.009
Obveza kreirana tijekom godine	706	514	1.220	657	336	993
Obveza iskorištena tijekom godine	(615)	(88)	(703)	(406)	(48)	(454)
Obveza ukinuta tijekom godine	(63)	(689)	(752)	(83)	(339)	(422)
Na dan 31. prosinca	4.123	768	4.891	4.095	1.031	5.126

(b) Isplate s temelja dionica

Tijekom 2004. godine, Društvo je pokrenulo Program vjernosti Društvu, program isplate s temelja dionica prema kojemu posloводство i ostali zaposlenici imaju pravo primiti dionice Društva, a to je pravo uvjetovano ispunjenjem određenog broja godina rada (razdoblje ispunjenja) od datuma odluke o dodjeli.

Društvo dodatno dodjeljuje vlastite dionice užem poslovodu i ostalim zaposlenicima kao bonus utemeljen na Programu nagrađivanja.

Vlastite dionice raspodjeljuju se izabranim zaposlenicima nakon odobrenja na Glavnoj skupštini dioničara.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

25 PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

(b) Isplate s temelja dionica (nastavak)

Uvjeti programa dodjele dionica su sljedeći:

Izabrani zaposlenici/datum dodjele	Broj dodijeljenih dionica	Uvjeti ispunjenja
Program vjernosti		
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2004. godine	690	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2004. godine	8.355	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2005. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2005. godine	(125)	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2006. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2006. godine	4.575	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2007. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2007. godine	(145)	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2008. godine	450	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2008. godine	2.285	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2009. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2009. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2010. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2010. godine	-	Tri do pet godina rada
	16.085	
Program nagrađivanja		
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2004. godine	1.640	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2004. godine	730	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2005. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2005. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2006. godine	1.200	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2006. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2007. godine	3.162	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2007. godine	2.577	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2008. godine	1.287	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2008. godine	2.430	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2009. godine	51	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2009. godine	2.886	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2010. godine	1.252	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2010. godine	123	Po dodjeli
	17.338	

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

25 PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

(b) Isplate s temelja dionica (nastavak)

Fer vrijednost usluga primljenih u zamjenu za dodijeljene dionice mjeri se u odnosu na tržišnu cijenu na datum dodjele.

	Broj dodijeljenih dionica	Vagana prosječna fer vrijednost po dionici
Dodijeljene dionice u 2004. godini	11.415	656,68 kn
Dodijeljene dionice u 2005. godini	(125)	735,99 kn
Dodijeljene dionice u 2006. godini	5.775	2.330,18 kn
Dodijeljene dionice u 2007. godini	5.594	3.387,12 kn
Dodijeljene dionice u 2008. godini	6.452	1.380,27 kn
Dodijeljene dionice u 2009. godini	2.937	1.320,34 kn
Dodijeljene dionice u 2010. godini	1.375	1.382,73 kn

Tijekom 2010. godine Društvo je priznalo rashode u iznosu od 6.124 tisuće kuna (2009.: 11.712 tisuća kuna) po osnovi isplate s temelja dionica; rashodi su uključeni u troškove osoblja kao što je prikazano u bilješci 8. Tijekom 2010. godine nisu provedeni novi Programi vjernosti, već su zaposlenicima bile distribuirane dionice Društva prema postojećim Programima. Program nagrađivanja za 2010. godinu utvrđen je na temelju trajanja zaposlenja u Društvu, a dionice dodijeljene u okviru tog programa su i podijeljene tijekom 2010. godine, dok je od 2.937 dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja za 2009. godinu, većina podijeljena tijekom 2009. godine, a samo ih je 65 podijeljeno u 2010. godini. Od 3.717 dionica uključenih u Program nagrađivanja za 2008. godinu, 1.800 ih je bilo predviđeno za raspodjelu u 2009. godini, ali je 599 dionica isteklo.

Za dionice dodijeljene temeljem prethodnog Programa vjernosti, razdoblje stjecanja prava isteklo je tijekom 2010. godine. Ukupan vagani prosječni trošak dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti tijekom 2010. godine iznosi 17.922 tisuće kuna (2009.: 23.596 tisuća kuna).

Slijedi prikaz kretanja dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti:

	Broj dionica 2010.	Broj dionica 2009.
Na dan 1. siječnja	9.705	15.380
Dodijeljeno	1.375	2.937
Preneseno	(5.180)	(8.013)
Isteklo	-	(599)
Na dan 31. prosinca	5.900	9.705

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

26 OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I
OSTALE OBVEZE

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Obveze prema dobavljačima	38.495	43.410
Obveze prema zaposlenicima	42.612	42.215
Ostale kratkoročne obveze	13.273	15.980
	94.380	101.605

27 REZERVIRANJA

Kretanja u rezerviranjima bila su kako slijedi:

	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno
	2010.				2009.			
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	10.002	3.444	10.284	23.730	11.634	843	-	12.477
Rezerviranja kreirana tijekom godine	4.968	7.319	13.868	26.155	3.179	5.789	10.284	19.252
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(2.997)	(3.374)	-	(6.371)	(2.355)	(721)	-	(3.076)
Iskorištena rezerviranja tijekom godine	(1.617)	(1.042)	(23.758)	(26.417)	(2.456)	(2.467)	-	(4.923)
Na dan 31. prosinca	10.356	6.347	394	17.097	10.002	3.444	10.284	23.730

Rezerviranje za garancije napravljeno je zbog pokrivanja očekivanih zahtjeva po garancijama za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za penale napravljeno je da bi se pokrila očekivana potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga nastalih tijekom godine. Ukinuta rezerviranja za izdane garancije odnose se na istekle garancije, a ukinuta rezerviranja za penale na ukinute ili istekle obveze.

U 2010. godini postignut je sporazum s predstavnicima lokalnog sindikata u kojemu je utvrđen broj uključenih zaposlenika kao i paket otpremnina koje Društvo nudi u zamjenu za prijevremeno umirovljenje, te iznos otpremnina koje zaposlenicima koji su se odlučili za prijevremeno umirovljenje treba isplatiti prije kraja financijske godine. Na dan 31. prosinca 2010. godine procijenjeni trošak restrukturiranja zaposlenika iznosi 394 tisuće kuna i iskazan je u bilješci 8, Troškovi osoblja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

28 ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	376	315
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	10.140	16.280
Odgođeni prihodi	67.977	50.722
Odgođeno plaćanje troškova neiskorištenih godišnjih odmora	10.927	10.548
Odgođeno plaćanje troškova za sudske sporove	951	898
Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama	24.974	54.067
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	22.559	14.470
	137.904	147.300

Odgođeni prihodi predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima za koje posao još nije izvršen. Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama uglavnom predstavlja trošak po ugovorima o izvršenim uslugama za koje na datum bilance nije ispostavljena faktura.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

29 POTRAŽIVANJA I OBVEZE PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, društva se smatraju povezanim ako jedno od njih kontrolira drugo, ako se nalazi pod zajedničkom kontrolom ili ako ima značajan utjecaj na drugo društvo pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim društvima, pozornost treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Društvo ima povezane odnose s Ericssonovom grupom kroz 49,07% (2009.: 49,07%) dionica u vlasništvu društva Telefonaktiebolaget LM Ericsson, koje je ujedno i krajnje matično društvo Ericssonove grupe.

Društvo ima povezane odnose s društvom Telefonaktiebolaget LM Ericsson, podružnicama i pridruženim društvima unutar Ericssonove grupe, Nadzornim odborom, Upravom i ostalim izvršnim poslovođstvom.

(a) Ključne transakcije s povezanim društvima

Glavne transakcije s društvima iz Ericssonove grupe mogu se prikazati kako slijedi:

	Telefonaktiebolaget LM Ericsson		Ostala konsolidirana društva Ericssonove grupe		Ukupno	
	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prodaja proizvoda i usluga						
Prihodi od prodaje	-	-	444.837	435.610	444.837	435.610
Prihodi od provizije	-	-	295	777	295	777
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>445.132</u>	<u>436.387</u>	<u>445.132</u>	<u>436.387</u>
Nabava proizvoda i usluga						
Licence	3.798	4.781	25.519	35.666	29.317	40.447
Naknada za tehničko- poslovnju suradnju	-	-	14.575	14.153	14.575	14.153
Trošak prodanih proizvoda	179	416	373.886	477.261	374.065	477.677
	<u>3.977</u>	<u>5.197</u>	<u>413.980</u>	<u>527.080</u>	<u>417.957</u>	<u>532.277</u>

Transakcije prodaje proizvoda i usluga direktno su ugovorene između sudjelujućih stranaka, a dogovarane su na pojedinačnoj osnovi. Društvo plaća naknade za licence za prodaju proizvoda fiksne telefonije, prodaju usluga, korištenje korporativnog zaštitnog znaka te naknade za tehničko-poslovnju suradnju. Naknade za licence plaćaju se po prodanoj jedinici kao postotak prodaje proizvoda i rješenja za područje fiksne telefonije te prodaje usluga. Transakcije između povezanih društava obavljaju se po uobičajenim tržišnim uvjetima.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

29 POTRAŽIVANJA I OBVEZE PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

(b) Naknade ključnom poslovodstvu

Ključno poslovodstvo Društva uključuje izvršno poslovodstvo, navedeno na 71. stranici ovog izvještaja, koje se sastoji od člana Uprave i direktora glavnih organizacijskih jedinica.

	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Plaće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	14.885	16.364
Ostala dugoročna primanja	6	4
Isplate s temelja dionica	1.392	830
	16.283	17.198

Članovi izvršnog poslovodstva i Nadzornog odbora imali su u vlasništvu 4.951 običnu dionicu na kraju godine (2009.: 5.158 dionica).

Unutar zajmova i potraživanja nema uključenih zajmova i predujmova dodijeljenih ključnom poslovodstvu (2009.: 14 tisuća kuna). Tijekom 2010. godine Društvo nije naplatilo kamatu po navedenim zajmovima (2009.: 7 tisuća kuna).

Uz to, Društvo je isplatilo naknade Nadzornom odboru u iznosu od 279 tisuća kuna (2009.: 319 tisuća kuna).

(c) Stanje obveza i potraživanja za prodane i kupljene proizvode i usluge na kraju godine

Stanje na kraju godine proizašlo iz ključnih transakcija s društvima iz Ericssonove grupe prikazano je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2010.	2009.	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Većinski dioničar				
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME)	-	-	(845)	(1.718)
Konsolidirana društva Ericssonove grupe				
Ericsson AB (EAB)	52.182	42.809	90.364	63.816
Ericsson Telecommunicatia B.V. (ETM)	3.583	2.793	1.383	1.676
Ericsson AB Branch Office Uganda (BUG)	1.847	-	-	-
Ericsson GMBH Group (EDD)	1.645	300	543	89
Ericsson Hungary Ltd. (ETH)	1.160	11	1.004	-
Ericsson NV/SA - Belux (EBR)	1.103	-	-	186
Ostala društva iz Ericssonove grupe	13.886	12.992	1.552	2.072
	75.406	58.905	94.846	67.839

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Društvo je, uslijed svojih aktivnosti, izloženo čitavom nizu financijskih rizika: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Društva. Upravljanje rizicima provodi odjel riznice, a glavna mu je uloga aktivno upravljanje ulaganjem viška likvidnosti kao i financijskom imovinom i obvezama te upravljanje i kontrola izloženosti financijskim rizicima. U Društvu postoji i služba za financiranje kupaca, a glavni joj je cilj pronalaženje odgovarajućih rješenja za financiranje kupaca uz posredovanje treće strane i što manji angažman Društva u pružanju takvih usluga kupcima. Politika upravljanja rizicima povezana s upravljanjem financijskim sredstvima, može se ukratko prikazati kako slijedi:

(a) Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tečaja. Društvo je izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Nadalje, Društvo sklapa termenske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova. Svi derivativni ugovori imaju dospjeće manje od jedne godine nakon datuma bilance.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2010. godine, ako bi se euro smanjio/povećao za 1,14% u odnosu na kunu (2009.:0,43%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, i ako bi se američki dolar smanjio/povećao za 5,52% u odnosu na kunu (2009.: 2,54%), neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 8.590 tisuća kuna veća/manja (2009.: 3.997 tisuća kuna), uglavnom kao rezultat dobitka/gubitka od tečajnih razlika na preračunavanju iz eura kod novca i novčanih ekvivalenata, iz američkog dolara kod financiranja kupaca te iz eura kod stranih obveza.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(a) Valutni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju promjene vrijednosti valuta te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2010.	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno strane valute	kn	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	10.358	-	-	10.358	-	10.358
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	258.262	38.512	-	296.774	186.900	483.674
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	63.254	63.254
Novac i novčani ekvivalenti	652.110	4.264	-	656.374	17.552	673.926
	<u>920.730</u>	<u>42.776</u>	<u>-</u>	<u>963.506</u>	<u>267.706</u>	<u>1.231.212</u>
Uzeti zajmovi *	5.505	-	-	5.505	-	5.505
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	104.222	9.545	471	114.238	74.988	189.226
	<u>109.727</u>	<u>9.545</u>	<u>471</u>	<u>119.743</u>	<u>74.988</u>	<u>194.731</u>
Valutna neusklađenost	811.003	33.231	(471)	843.763	192.718	1.036.481

* uključene obveze za kamate u iznosu od 486 tisuća kuna

2009.	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno strane valute	kn	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	256.171	12.341	-	268.512	10.385	278.897
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	373.750	27.307	344	401.401	147.791	549.192
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	120.873	120.873
Novac i novčani ekvivalenti	368.980	4.060	98	373.138	41.797	414.935
	<u>998.901</u>	<u>43.708</u>	<u>442</u>	<u>1.043.051</u>	<u>320.846</u>	<u>1.363.897</u>
Uzeti zajmovi *	7.505	-	-	7.505	-	7.505
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	83.245	7.300	298	90.843	78.601	169.444
	<u>90.750</u>	<u>7.300</u>	<u>298</u>	<u>98.348</u>	<u>78.601</u>	<u>176.949</u>
Valutna neusklađenost	908.151	36.408	144	944.703	242.245	1.186.948

* uključene obveze za kamate u iznosu od 885 tisuća kuna

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(b) Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo uglavnom financira kupce po fiksnim kamatnim stopama, samo je manji dio financiranja kupaca podložan mogućim promjenama u tržišnim kamatnim stopama, te je rizik od promjena tržišnih kamatnih stopa relativno nizak. Društvo ujedno ima i uzete zajmove i dane depozite u financijskim institucijama po promjenjivim kamatnim stopama, kao i udjele u novčanim investicijskim fondovima koji su osjetljivi na promjene tržišnih kamatnih stopa na kratkoročne depozite i trezorske zapise.

Na dan 31. prosinca 2010. godine:

- » Da se efektivna kamatna stopa na eurske kredite i zajmove povećala/smanjila za 0,55% (2009.: 0,20%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi 15 tisuća kuna veća/manja za Društvo (2009.: 294 tisuće kuna).
- » Da se efektivna kamatna stopa na eurske depozite povećala/smanjila za 1,61% (2009.: 0,39%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi 91 tisuću kuna veća/manja za Društvo (2009.: 22 tisuće kuna)
- » Da se efektivna kamatna stopa na kunske depozite povećala/smanjila za 4,97% (2009.: 2,27%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi ulaganja u investicijske fondove, 1.943 tisuće kuna veća/manja za Društvo (2009.:1.396 tisuća kuna).

Sljedeća tabela prikazuje prosječne kamatne stope:

	Prosječne	Prosječne
	kamatne stope	kamatne stope
	2010.	2009.
	%	%
Zajmovi i potraživanja	1,89	4,54
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0,67	1,22
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1,02	1,97
Novac i novčani ekvivalenti	2,41	2,94
Uzeti zajmovi	2,99	3,46

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(b) Kamatni rizik (nastavak)

U tabelama u nastavku vidljiva je analiza utjecaja promjene vrijednosti kamatnih stopa te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2010.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna
								kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	-	10.269	89	10.358	1.193
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	407.468	35.265	8.595	32.346	-	-	483.674	59.950
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	49.548	-	-	-	13.706	-	63.254	13.706
Novac i novčani ekvivalenti	-	129.622	544.304	-	-	-	673.926	-
	<u>457.016</u>	<u>164.887</u>	<u>552.899</u>	<u>32.346</u>	<u>23.975</u>	<u>89</u>	<u>1.231.212</u>	<u>74.849</u>
Uzeti zajmovi *	-	-	-	-	5.505	-	5.505	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	189.226	-	-	-	-	-	189.226	-
	<u>189.226</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5.505</u>	<u>-</u>	<u>194.731</u>	<u>-</u>
Kamatna neusklađenost	<u>267.790</u>	<u>164.887</u>	<u>552.899</u>	<u>32.346</u>	<u>18.470</u>	<u>89</u>	<u>1.036.481</u>	<u>74.849</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 486 tisuća kuna

2009.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna
								kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	(3.355)	-	-	-	222.313	59.939	278.897	51.806
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	391.825	38.689	18.509	100.169	-	-	549.192	84.918
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	603	-	107.019	-	13.251	-	120.873	43.284
Novac i novčani ekvivalenti	-	221.554	193.381	-	-	-	414.935	414.935
	<u>389.073</u>	<u>260.243</u>	<u>318.909</u>	<u>100.169</u>	<u>235.564</u>	<u>59.939</u>	<u>1.363.897</u>	<u>594.943</u>
Uzeti zajmovi *	-	-	-	2.024	5.481	-	7.505	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	169.444	-	-	-	-	-	169.444	-
	<u>169.444</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.024</u>	<u>5.481</u>	<u>-</u>	<u>176.949</u>	<u>-</u>
Kamatna neusklađenost	<u>219.629</u>	<u>260.243</u>	<u>318.909</u>	<u>98.145</u>	<u>230.083</u>	<u>59.939</u>	<u>1.186.948</u>	<u>594.943</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 885 tisuća kuna

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(c) Cjenovni rizik

Društvo ima određenu izloženost cjenovnom riziku dužničkih vrijednosnica usprkos malom obujmu ulaganja, a one su u bilanci klasificirane kao financijska imovina raspoloživa za prodaju ili po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (dužničke vrijednosnice i investicijski fondovi). Svim vrijednosnicama kojima Društvo raspolaže aktivno se trguje na Zagrebačkoj burzi, te promjena indeksa CROBEX i CROBIS može utjecati na rezultate poslovanja.

Donja tabela prikazuje utjecaj povećanja/smanjenja indeksa na neto dobit Društva pod pretpostavkom da je indeks CROBEX povećan/smanjen za 4% (2009.: 39%), a indeks CROBIS povećan/smanjen za 7% (2009.: 5%). Utjecaj na dobit za godinu prikazan je kako slijedi:

	Utjecaj na dobit za godinu	
	2010.	2009.
	'000 kn	'000 kn
Indeks		
CROBEX	23	188
CROBIS	(791)	1.633

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neispunjavanja obveza jedne strane u financijskom instrumentu, a što bi moglo prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja vezanih uz financiranje kupaca. Tijekom 2010. godine izloženost potraživanja s osnove financiranja kupaca znatno je smanjena, i to nakon otpisa potraživanja vezano za kazahstanski ugovor, kao što je objavljeno u bilješki 17.

Društvo je poduzelo daljnje korake u partnerstvu s bankama i drugim financijskim institucijama kako bi u budućnosti osiguralo znatno smanjenu izloženost kreditnim rizicima s osnove financiranja kupaca. Novi se kupci prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Preostala se potraživanja često pregledavaju. Gubici od umanjena vrijednosti izračunavaju se metodom izračuna neto sadašnje vrijednosti. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan udio potraživanja od nekih kupaca. Na dan 31. prosinca 2010. godine pet najvećih kupaca predstavlja 47% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2009.: 49%). Društvo smatra da najveću izloženost ovom riziku predstavlja iznos potraživanja od kupaca (bilješke 14 i 17) i ostalih potraživanja (bilješka 18), bez umanjena vrijednosti za sumnjiva potraživanja. Analiza dospjeća ovih potraživanja vidljiva je u tabeli ročnosti u daljnjem tekstu ove bilješke.

Akreditivi se koriste kao metoda za osiguranje plaćanja od strane kupaca koji posluju na određenim tržištima, osobito na tržištima koja se nalaze u nestabilnom političkom i/ili gospodarskom okruženju. Banke potvrđuju akreditive, čime se smanjuje politička i komercijalna izloženost kreditnom riziku.

Prije odobrenja novih sredstava za financiranje kupaca obavlja se interna procjena kreditnog rizika kako bi se procijenila kreditna sposobnost (za politički i gospodarski rizik) svake transakcije. Ponovne procjene kreditne sposobnosti za svakog se kupca redovito obavljaju.

Rezerviranja koja se odnose na izloženost riziku vezanom uz financiranje kupaca utvrđuju se samo kada se mogu pouzdano mjeriti i kada se nakon što je financijski aranžman stupio na snagu pojave određeni događaji koji bi mogli imati negativan utjecaj na sposobnost i/ili spremnost zajmoprimca za otplaćivanje preostalog duga. Navedeni događaji mogu biti politički (u pravilu izvan kontrole zajmoprimca) ili komercijalni, npr. oslabljena kreditna sposobnost zajmoprimca.

Osiguranja sredstava za financiranje kupaca u pravilu uključuju zalog nad opremom i zalog nad određenom imovinom zajmoprimca. Ako je dostupno, može se ugovoriti i pokriće rizika od strane treće osobe. „Pokriće rizika od strane treće osobe“ znači da je banka, izvozno-kreditna agencija ili druga financijska ustanova izdala garanciju koja pokriva kreditni rizik. To također može biti i prijenos kreditnog rizika u okviru tzv. „sekundarnog aranžmana“ s bankom, pri čemu banka preuzima odgovornost za kreditni rizik i financiranje onoga dijela koji ona pokriva. Pokriće kreditnog rizika od strane treće osobe također može izdati i osiguravajuće društvo.

Na dan 31. prosinca 2010. godine, ukupna izloženost riziku koja se odnosi na financiranje kupaca iznosila je 92 milijuna kuna (2009.: 445 milijuna kuna).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju starosnu strukturu i sumarni prikaz dospjeća svih dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2010. godine.

	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
2010.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	39.344	75.885	111.939	15.600	-	242.768
Domaća potraživanja	9.875	110.053	14.570	-	-	134.498
Potraživanja od povezanih društava	11.771	63.635	-	-	-	75.406
	60.990	249.573	126.509	15.600	-	452.672

	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
2010.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	11.621	4.868	22.855	-	39.344
Domaća potraživanja	5.868	2.983	1.024	-	9.875
Potraživanja od povezanih društava	9.703	2.068	-	-	11.771
	27.192	9.919	23.879	-	60.990

	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
2010.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	29.246	41.411	29.379	15.600	-	115.636
Domaća potraživanja	9.875	30.701	10.187	-	-	50.763
Potraživanja od povezanih društava	-	-	-	-	-	-
	39.121	72.112	39.566	15.600	-	166.399

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Tabela 4	Dospjeli zajmovi i potraživanja od kupaca, ali bez umanjenja vrijednosti				
	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
2010.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	3.413	3.602	240	-	7.255
Domaća potraživanja	-	-	-	-	-
Potraživanja od povezanih društava	9.491	2.068	-	-	11.559
	12.904	5.670	240	-	18.814

Na dan 31. prosinca 2010. godine ukupno nenaplaćeni zajmovi i potraživanja od kupaca iznose 453 milijuna kuna (Tabela 1) od kojih 437 milijuna kuna dospijeva na naplatu unutar godine dana. Na dan 31. prosinca 2010. godine na naplatu je dospio 61 milijun kuna (Tabela 2), od čega je 37 milijuna kuna na naplatu dospjelo unutar godine dana.

Na dan 31. prosinca 2010. godine ukupno potraživanje od kupaca s dospjelim stavkama iznosi 166 milijuna kuna (Tabela 3). Od navedenog iznosa, 151 milijun kuna je već dospio ili dospijeva na naplatu unutar godine dana.

Trenutačna gospodarska kriza povećava rizik i nesigurnost naplativosti nekih od navedenih potraživanja. Na dan 31. prosinca 2010. godine Društvo je iskazalo rezervaciju od 31 milijun kuna za umanjenje vrijednosti ovih potraživanja. Iznosi od 19 milijuna kuna (Tabela 4) dospjeli su, ali im vrijednost nije umanjena na dan 31. prosinca 2010. godine.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(e) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik od poteškoća s kojima se Društvo može susresti u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pozornost obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući mjesečne planove. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj se rizik smatra niskim. Donja tabela daje prikaz ročnosti i neusklađenosti koja iz toga proizlazi.

2010.	Manje	1 - 3	3 - 12	1 - 5	Preko 5	Ukupno
	od 1					
	mjeseca	mjeseca	mjeseci	godina	godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	10.269	89	10.358
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	248.376	97.788	105.164	32.346	-	483.674
Kratkotrajna financijska imovina	49.548	-	-	13.706	-	63.254
Novac i novčani ekvivalenti	129.622	544.304	-	-	-	673.926
	<u>427.546</u>	<u>642.092</u>	<u>105.164</u>	<u>56.321</u>	<u>89</u>	<u>1.231.212</u>
Uzeti zajmovi *	-	-	1.916	3.589	-	5.505
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	162.348	26.601	277	-	-	189.226
	<u>162.348</u>	<u>26.601</u>	<u>2.193</u>	<u>3.589</u>	<u>-</u>	<u>194.731</u>
Neusklađenost ročne strukture	<u>265.198</u>	<u>615.491</u>	<u>102.971</u>	<u>52.732</u>	<u>89</u>	<u>1.036.481</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 486 tisuća kuna

2009.	Manje	1 - 3	3 - 12	1 - 5	Preko 5	Ukupno
	od 1					
	mjeseca	mjeseca	mjeseci	godina	godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	218.958	59.939	278.897
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	291.984	146.661	110.547	-	-	549.192
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	120.873	-	-	120.873
Novac i novčani ekvivalenti	61.351	353.584	-	-	-	414.935
	<u>353.335</u>	<u>500.245</u>	<u>231.420</u>	<u>218.958</u>	<u>59.939</u>	<u>1.363.897</u>
Uzeti zajmovi *	-	-	2.024	5.481	-	7.505
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	133.444	36.000	-	-	-	169.444
	<u>133.444</u>	<u>36.000</u>	<u>2.024</u>	<u>5.481</u>	<u>-</u>	<u>176.949</u>
Neusklađenost ročne strukture	<u>219.891</u>	<u>464.245</u>	<u>229.396</u>	<u>213.477</u>	<u>59.939</u>	<u>1.186.948</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 885 tisuća kuna

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

30 UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(f) Procjena fer vrijednosti

Izračun fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka procjenjuje se prema njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance. Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajni zajmovi i potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te uzeti zajmovi. Fer vrijednosti financijskih instrumenata i neto knjigovodstvene vrijednosti u bilanci su kako slijedi:

	Neto knjigovodstvena vrijednost		Nepriznata dobit/ (gubitak)		Neto knjigovodstvena vrijednost		Nepriznata dobit/ (gubitak)	
	2010.	Fer vrijednost	2010.	Fer vrijednost	2009.	Fer vrijednost	2009.	Fer vrijednost
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	10.358	10.389	31		278.897	275.736		(3.161)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	483.674	482.019	(1.655)		574.647	575.377		730
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	63.254	63.254	-		120.873	120.873		-
Novac i novčani ekvivalenti	673.926	673.926	-		414.935	414.935		-
Uzeti zajmovi	(5.019)	(4.920)	99		(6.620)	(6.614)		(6)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(189.226)	(189.226)	-		(169.444)	(169.444)		-
	1.036.967	1.035.442	(1.525)		1.213.288	1.210.863		(2.437)

Fer vrijednost zajmova i potraživanja te fer vrijednost uzetih zajmova izračunavaju se prema najboljoj procjeni posloводства budućih diskontiranih novčanih tokova glavnice i kamata, koristeći tržišnu stopu sličnih instrumenata kao diskontnu stopu na datum bilance. Fer vrijednosti i neto knjigovodstvene vrijednosti bitno se ne razlikuju iz razloga što je (značajan) dio zajmova i dugotrajnih potraživanja ugovaran po fiksnim i varijabilnim tržišnim stopama, a koje značajno ne odstupaju od tržišne cijene s kraja 2009. godine. Kratkotrajna financijska imovina, uključujući derivative, iskazana je po fer vrijednosti utemeljenoj na tržišnoj cijeni na datum bilance bez odbitka transakcijskih troškova.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita kod banaka približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata. Slično tome, knjigovodstvena vrijednost po amortiziranom trošku potraživanja od kupaca i obveza s preostalim dospijećem manjim od jedne godine, koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja, približna je njihovim fer vrijednostima. Sljedeće kamatne stope, raspoložive na tržištu za slične financijske instrumente, korištene su pri određivanju fer vrijednosti:

	2010.	2009.
Zajmovi i potraživanja	5,84%	6,60%
Uzeti zajmovi	5,93%	6,60%

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

31 POTENCIJALNE OBVEZE

U prosincu 1999. godine Društvo je primilo obavijest o tužbi podnesenoj od strane dijela malih dioničara. Tužba je zahtijevala od Trgovačkog suda u Zagrebu da neke odluke s Glavne skupštine dioničara, održane 18. lipnja 1998. godine, proglasi ništavnim. Društvo je podnijelo odgovor na tužbu. U siječnju 2004. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je prvostupanjsku presudu kojom su zahtjevi podnositelja tužbe odbijeni. Podnositelji tužbe su 2. ožujka 2004. godine uložili žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, ali rješenje još uvijek nije doneseno. Uprava Društva je mišljenja da nikakve značajne obveze neće proizaći iz navedene tužbe. Od 2005. godine nije bilo daljnjeg pomaka u ovom slučaju.

Ericsson Nikola Tesla d.d.

Adresa	Krapinska 45 p.p. 93 HR-10 000 Zagreb
Telefon	+385 1 36 53 535 +385 1 36 54 556
Telefaks	+385 1 36 53 156
E-pošta	etk.company@ericsson.com
Web	www.ericsson.com/hr
Godišnji izvještaj	ISSN 1334-1421 HR/LZTBA 105 011 R1
Priprema	Marketing i komunikacije (uključujući DOP) Ericssona Nikole Tesle
Glavna urednica	Verica Mihajlic
Grafička urednica	Ana Hećimović
Tisak	Kerschoffset
Tiskano	travanj 2011.
Naklada	500 primjeraka © Ericsson Nikola Tesla